

MINISTERUL CULTURII

PLANUL STRATEGIC INSTITUȚIONAL

al MINISTERULUI CULTURII

2026-2029

- Iunie 2025 -

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	5
REZUMAT EXECUTIV.....	6
2. CONTEXT	11
3. MISIUNE ȘI VIZIUNE.....	16
4. OBIECTIVE STRATEGICE, PROGRAME, MĂSURI ȘI INDICATORI	17
Obiectivul Strategic 1: Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural, a creației contemporane și a diversității culturale.....	17
Program 1.1. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național.....	19
Program 1.2 Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România.....	21
Program 1.3. Promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România.....	23
Obiectivul Strategic 2: Asigurarea accesului la cultură pe ansamblul teritoriului național.....	25
Program 2.1. Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii	27
Program 2.2. Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii	29
Obiectivul Strategic 3: Creșterea capacității administrative a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional și a cadrului de accesare, coordonare și gestionare eficientă a fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural.....	33
Program 3.1 Managementul proiectelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă	35
Program 3.2. Managementul și administrația.....	38
5. ARANJAMENTE PENTRU IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PSI.....	42
6. RESURSE FINANCIARE.....	44
ANEXA 1: SINTEZA BUGETULUI PE PROGRAME 2026-2029 (MII LEI)	47
ANEXA 2: PLANUL STRATEGIC INSTITUȚIONAL (TABEL SINTETIC)	53
ANEXA 3A: PROGRAME, MĂSURI ȘI INDICATORI (TABEL REZUMATIV)	57
ANEXA 3B: BUGETUL MĂSURILOR PE SURSE DE FINANȚARE 2026-2029 (MII LEI)	65
ANEXA 4: INFORMAȚII PRIVIND COMPONENTELE PSI	70
Anexa 4.1. Profilul instituțional.....	70
Anexa 4.2. Analiza mediului intern și extern și matricea SWOT	75
Anexa 4.3. Politici și strategii	82
Anexa 4.4 Structura organizatorică a Ministerului Culturii	84
Anexa 4.5. Legislație națională relevantă	87
Anexa 4.6. Legislație europeană relevantă.....	97
Anexa 4.7. Proiecte de acte normative pentru anul 2025	99
Anexa 4.8. Prevederi ale Programului de Guvernare 2024-2028	100
ANEXA 5: SECTORUL CULTURAL ÎN PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ 2021-2026.....	102

LISTĂ DE FIGURI

Figură 1. PSI MC: Obiective Strategice, Programe și Măsuri	7
Figură 2. Organizarea procesului de planificare strategică la nivelul Ministerului Culturii cf. OMC nr. 2816/2023 modificat prin OMC nr. 2758/2025	10
Figură 3. Obiectivul Strategic 1: Programe și Măsuri	17
Figură 4. Obiectivul Strategic 1: Impacturi și Rezultate.....	18
Figură 5. Obiectivul Strategic 2: Programe și Măsuri	25
Figură 6. Obiectivul Strategic 2: Impacturi și Rezultate.....	25
Figură 7. Obiectivul Strategic 3: Programe și Măsuri	33
Figură 8. Obiectivul Strategic 3: Impacturi și Rezultate.....	33
Figură 9. Ciclul de monitorizare a Planului Strategic Instituțional	43
Figură 10. Alocările financiare totale în funcție de obiectivele strategice	44
Figură 11. Structura bugetului PSI pe surse de finanțare 2026-2029 (mii lei)/ credite bugetare	45
Figură 12. Distribuția respondenților în funcție de vechime (nr. de persoane).....	75
Figură 13. Distribuția respondenților în funcție de departamentul în care activează (nr. de persoane)	75
Figură 14. Percepția respondenților privind comunicarea.....	77

LISTĂ DE TABELE

Tabel 1. Obiectivul Strategic 1: Eșalonarea finanțării în funcție de programul bugetar	19
Tabel 2. Obiectivul Strategic 1: Măsurile Programului 1.1	21
Tabel 3. Obiectivul Strategic 1: Măsura Programului 1.2.....	23
Tabel 4. Obiectivul Strategic 1: Măsurile Programului 1.3	24
Tabel 5. Obiectivul Strategic 2: Eșalonarea finanțării în funcție de programul bugetar	26
Tabel 6. Obiectivul Strategic 2: Măsurile Programului 2.1	29
Tabel 7. Obiectivul Strategic 2: Măsurile Programului 2.2	32
Tabel 8. Obiectivul Strategic 3: Eșalonarea finanțării în funcție de programul bugetar	34
Tabel 9. Obiectivul Strategic 3: Măsurile Programului 3.1	37
Tabel 10. Obiectivul Strategic 3: Măsurile Programului 3.2	41
Tabel 11. Alocările financiare anuale în funcție de obiectivele strategice.....	44
Tabel 12. Resurse financiare pentru operaționalizarea PSI (mii lei)	45
Tabel 13. Evoluția structurii organizatorice a MC (5 ani)	83

LISTĂ DE ACRONIME

AFCN	Administrația Fondului Cultural Național
ANUC	Alianța Națională a Uniunilor de Creatori
BDCE	Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei
CE	Comisia Europeană
FEN	Fonduri externe nerambursabile
GL	Grup de Lucru
HG	Hotărâre de Guvern
INS	Institutul Național de Statistică
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
M&E	Monitorizare și Evaluare
MF	Ministerul Finanțelor
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
OMC	Ordin al Ministrului Culturii
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PIB	Produsul Intern Brut
PALG	Planul Anual de Lucru al Guvernului
PE	Parlamentul European
PG	Programul de Guvernare
PNR	Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
PSI	Planul Strategic Instituțional
ROF	Regulamentul de Organizare și Funcționare
SGG	Secretariatul General al Guvernului
TMI	Timbrul Monumentelor Istorice
UE	Uniunea Europeană
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
UMP	Unitatea de Management a Proiectului
UPP	Unitatea de Politici Publice

CUVÂNT ÎNAINTE

Actualizarea Planului Strategic Instituțional 2026-2029 al Ministerului Culturii continuă demersurile inițiate într-un moment extrem de important pentru evoluția viitoare a sectorului cultural, într-un context sensibil, marcat de o serie de riscuri globale de sănătate care au afectat puternic economia României, urmate de revenirea/redresarea de după pandemie, cu impact direct asupra domeniului cultural, la care, în prezent, se adaugă și războiul din vecinătatea României, cu impact negativ asupra regiunii și întregii Europe.

Planul Strategic Instituțional al Ministerului Culturii este structurat în jurul a trei obiective strategice, acoperind principalele domenii de politică publică aflate în responsabilitatea Ministerului Culturii, și anume:

- a) protecția patrimoniului, creație contemporană și cultură scrisă;
- b) servicii de cultură în teritoriu și managementul instituțiilor de cultură, alături de reprezentare internațională a culturii românești, ca și a celei străine în România;
- c) managementul fondurilor rambursabile și nerambursabile, a investițiilor și capacitatea administrativă.

Pentru a ajunge la rezultatele propuse în PSI, este nevoie ca instituțiile responsabile să acționeze împreună, concertat, și, în egală măsură, să existe suficiente resurse umane, materiale și financiare care să susțină aceste eforturi. Demersul de introducere a planificării strategice început sub coordonarea Secretariatului General al Guvernului în anul 2019 este dovada clară că astfel de acțiuni sunt nu doar posibile, ci și deosebit de eficace, iar cadrul comun de lucru constituit în acest context trebuie menținut și dezvoltat pentru a asigura coerența trans-instituțională necesară dezvoltării și progresului, dar și pentru a răspunde prompt și eficient provocărilor interne și celor de la nivel regional/global.

REZUMAT EXECUTIV

Planul Strategic Instituțional (PSI) pentru perioada 2026-2029 conține obiectivele strategice ale sectorului cultural, prioritățile și obiectivele instituționale asumate de către Ministerul Culturii (MC). De asemenea, prezintă programe și măsuri clare, inclusiv bugetele acestora, necesare pentru atingerea acestor scopuri pe termen mediu, precum și un cadru solid de evaluare a performanței pentru a estima progresul în raport cu aceste obiective.

PSI este organizat în jurul principalelor domenii aflate în responsabilitatea MC, cu 3 obiective strategice, 7 programe bugetare și 17 măsuri, astfel:

Obiectivul strategic 1: *Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural, a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România* vizează eficientizarea managementului patrimoniului cultural prin îmbunătățirea sistemului juridic de protecție și evidență al acestuia și creșterea accesibilității obiectivelor pentru public, alături de creșterea vizibilității artei românești pe plan național și internațional prin sprijinirea participării României la evenimente interne și externe, în paralel cu promovarea culturii minorităților și a culturii străine în România.

Obiectivul strategic 2: *Asigurarea accesului la cultură pe ansamblul teritoriului național* are în vedere îmbunătățirea procesului de implementare în cadrul instituțiilor subordonate a politicilor publice și a legislației cu referire la conservarea, protejarea și punerea în valoare a bunurilor culturale mobile și imobile, a elementelor de patrimoniu cultural material și imaterial, precum și a celor din sfera creației contemporane și a diversității culturale.

Obiectivul strategic 3: *Creșterea capacității administrative a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional și a cadrului de accesare, coordonare și gestionare eficientă a fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural* are ca scop consolidarea capacității Ministerului Culturii de a-și îndeplini funcțiile de dezvoltare de politici publice și reglementare în mod eficace, în paralel cu eficientizarea managementului programelor cu finanțare externă, nerambursabile și rambursabile.

O descriere a obiectivelor strategice și a impacturilor așteptate, a programelor și rezultatelor preconizate, precum și a măsurilor cu rezultatele lor planificate, corelate cu resursele financiare și distribuția acestora pe durata perioadei de implementare 2026-2029 este prezentată în cadrul secțiunii 4 - Obiective strategice, Programe, Măsuri și Indicatori.

Figură 1. PSI MC: Obiective Strategice, Programe și Măsurii

Obiectivul Strategic 1		
Programul 1.1. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național	Programul 1.2. Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România	Programul 1.3. Promovarea culturii românești în străinătate și promovarea culturii străine în România
Măsurile Programul 1.1. M1.1.1.1. Scoaterea din pericol, consolidarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural M1.1.1.2. Finanțarea cercetării și evidenței patrimoniului cultural și creșterea nivelului de accesibilitate a acestuia pentru public M1.1.1.3 Promovarea la nivel internațional a patrimoniului cultural și îmbunătățirea cadrului legislativ privind regimul de protejare a acestuia	Măsurile Programul 1.2. M1.2.1.1 Sprijinirea și promovarea operatorilor culturali în plan național și internațional, precum și alte activități culturale	Măsurile Programul 1.3. M1.3.1.1 Activități de diplomatie culturală pentru promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România M1.3.1.2 Punerea în aplicare a prevederilor asumate în domeniul culturii, ca urmare a aderării României la diferite convenții sau organisme și organizații internaționale
Obiectivul Strategic 2		
Programul 2.1. Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii	Programul 2.2. Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii	
Măsurile Programul 2.1. M2.1.1.1 Asigurarea nevoilor funcționale (resurse umane, logistice) ale serviciilor deconcentrate M2.1.1.2. Aplicarea corectă a măsurilor legislative de protejare, promovare și punere în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale M2.1.1.3 Asigurarea finanțării resurselor umane si logistice necesare desfășurării activității specifice ORDA M2.1.1.4 Finanțarea activităților de specialitate din domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe	Măsurile Programul 2.2. M2.2.1.1 Susținerea instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii M2.2.1.2. Susținerea sectoarelor culturale și creative prin intermediul Fondului Cultural Național (AFCN), a Timbrului Monumentelor Istorice (INP) și a Fondului Cinematografic (CNC)	
Obiectivul Strategic 3		
Programul 3.1. Managementul proiectelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă	Programul 3.2. Managementul și administrația	
Măsurile Programul 3.1. M3.1.1.1. Asigurarea managementului proiectelor/programelor finanțate din împrumuturi externe, contractate sau garantate de stat pentru sectorul cultural M3.1.1.2. Gestionarea asistenței financiare acordate României din fonduri externe nerambursabile, prin implementarea de programe/proiecte de finanțare pentru sectorul cultural M3.1.1.3. Gestionarea asistenței financiare acordate României prin PNRR, pentru implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural	Măsurile Programul 3.2. M3.2.1.1. Asigurarea funcționării adecvate a aparatului central al Ministerului Culturii M3.2.1.2. Asigurarea funcționării adecvate a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii	

INTRODUCERE

Fundament

Guvernul României s-a angajat într-un amplu proces de oficializare a Planurilor Strategice Instituționale (PSI) și de monitorizare a implementării politicilor, cu roluri și responsabilități clare pentru SGG, MF și ministerele de resort, prin folosirea metodologiilor, instrumentelor și proceselor dedicate. Parte integrantă din reformele bugetare promovate de Guvern, procesul de planificare strategică devine obligatoriu pentru fiecare minister din România.

Scopul PSI este de a asigura că planificarea strategică este un proces coerent, sustenabil și fezabil din punct de vedere fiscal. În conformitate cu angajamentele asumate, în anul 2022 au fost adoptate două hotărâri de guvern care instituționalizează planificarea strategică și programarea bugetară la nivelul administrației publice centrale din România - ministere și SGG. Planificarea strategică și bugetară la nivelul ministerelor a devenit astfel obligatorie odată cu publicarea HG 427/2022 și HG 467/2022 în Monitorul Oficial:

a) **HG 427/2022** introduce modul de elaborare, monitorizare, revizuire și raportare a planurilor strategice instituționale, o metodologie care integrează componenta de politici publice, cea bugetară și pe cea de implementare și monitorizare. Se stabilesc cadrul general, principiile și procedurile pentru implementarea metodologiei legate de planificarea strategică instituțională, monitorizarea și revizuirea acesteia la nivelul ministerelor și al SGG;

b) **HG 467/2022** introduce metodologia privind programele bugetare și monitorizarea pe bază de performanță a bugetelor publice începând din 2023 pentru toți principalii ordonatori de credite din România (ministere). Astfel, se stabilește forma de prezentare a programelor bugetare, conținutul lor, metoda de elaborare a indicatorilor de rezultat și/sau eficiență, precum și modul de monitorizare a programelor bugetare. Prin adoptarea celor două acte normative, PSI devine un produs ce trebuie elaborat de fiecare minister.

Prin adoptarea celor două acte normative, PSI devine un document curent ce trebuie elaborat și revizuit anual de fiecare minister.

Ministerul Culturii s-a angajat să desfășoare un program amplu de planificare strategică, care să acopere atât politicile publice, cât și capacitatea administrativă, iar PSI reprezintă un instrument care susține acest demers.

Acest demers face parte integrantă din reformele bugetare promovate de Guvern și se regăsește în angajamentele asumate de Guvern prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR). Reforma 1 din Componenta 14 din PNRR vizează planificarea strategică și bugetarea pe programe.

Ministerul Culturii urmărește consolidarea funcției de planificare strategică prin corelarea acesteia cu bugetul instituției. Corelarea funcției de planificare strategică cu cea bugetară are o dinamică pozitivă, având premise extrem de favorabile datorită experienței anterioare a Ministerului Culturii în planificarea de politici publice și realizarea Planului Strategic Instituțional, pentru perioadele 2021-2024, 2022-2025, 2024-2027 și 2025-2028.

Elaborarea unui PSI pentru ciclul bugetar 2026-2029 se derulează în continuare în contextul planificării bugetare multianuale a Uniunii Europene (2021-2027), precum și în contextul investițiilor și reformelor asumate și planificate prin Planul Național de Redresare și

Reziliență (PNRR) pentru perioada 2021-2026, precum și a priorităților asumate în Programul de Guvernare 2024-2028.

Metodologie

Conform metodologiei de elaborare a PSI, structurile-cheie ale ministerului sunt implicate în procesul de pregătire, analiză, feedback și asumare a documentului de planificare. În acest sens, la nivelul Ministerului Culturii, procesul de planificare strategică a fost instituționalizat prin OMC nr. 2816/2023 (modificat prin OMC nr. 2758/2025), în acord cu prevederile și recomandările prezentate în cadrul *Metodologiei de elaborare, monitorizare, raportare și revizuire a planurilor strategice instituționale* aprobată prin HG nr. 427/2022.

Conform prevederilor OMC nr. 2816/2023 (modificat prin OMC nr. 2758/2025), a fost creat un Grup de Management, sub coordonarea Secretarului General, format dintr-un Comitet director și 7 Grupuri de lucru tematice (GLT):

1. GLT Patrimoniul cultural național
2. GLT Creație contemporană, diversitate culturală și protejarea identității minorităților naționale
3. GLT Relații internaționale
4. GLT Instituții finanțate integral de la bugetul de stat în subordinea/coordonarea MC
5. GLT Instituții de cultură subordonate MC
6. GLT Gestionarea fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru sectorul cultural
7. GLT Management și administrație

Grupurile de lucru tematice (GLT) sunt organizate în jurul obiectivelor strategice, respectiv, a programelor bugetare identificate la nivelul Ministerului Culturii. Activitatea GLT este completată de doi coordonatori ai componentei de planificare bugetară de la nivelul Direcției Economice, respectiv de la nivelul Unității de Management a Proiectului din cadrul Ministerului Culturii.

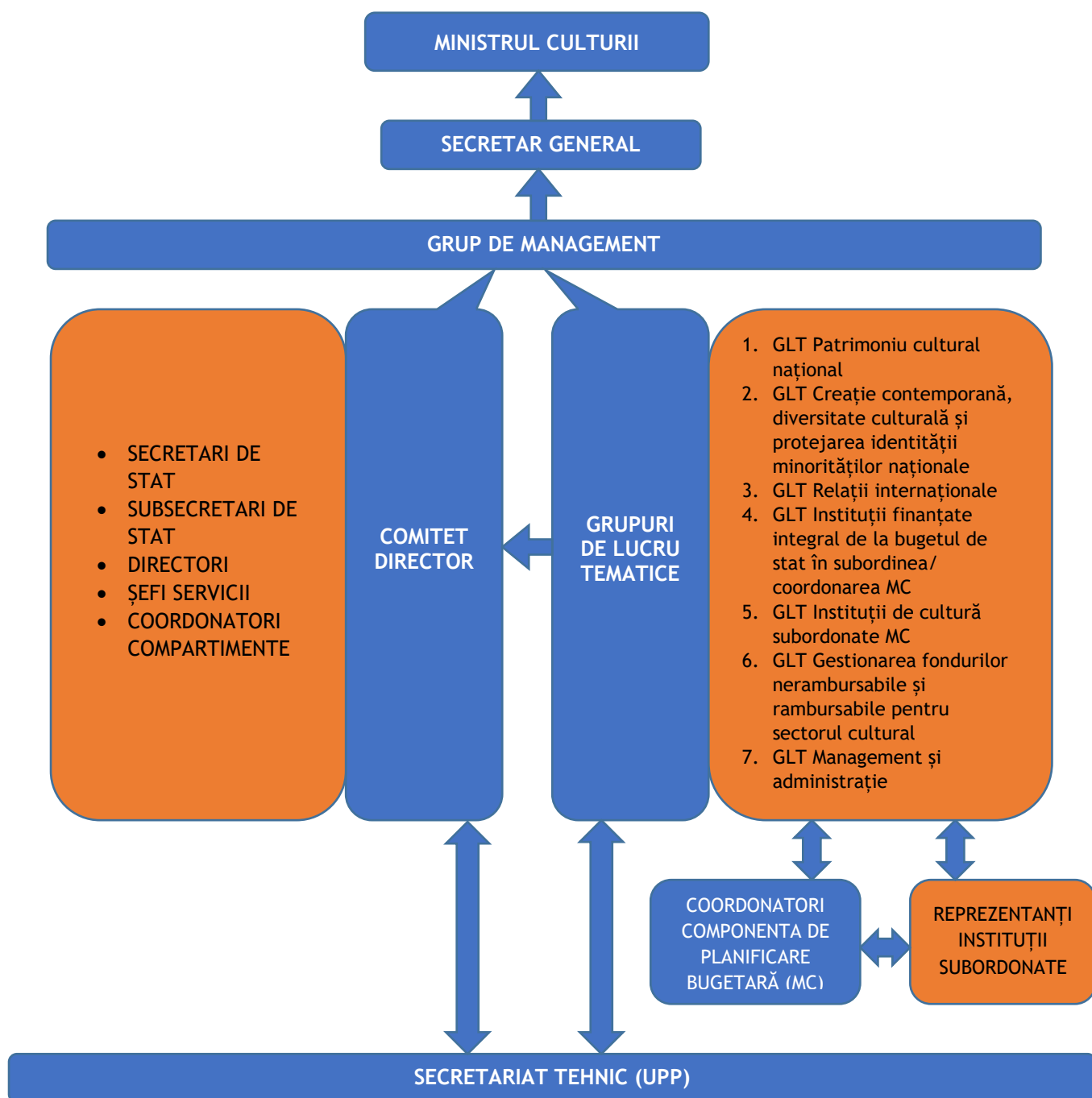
Activitatea de actualizare a PSI al MC a fost coordonată la nivel tehnic de membrii Secretariatului tehnic format din reprezentanții Unității de Politici Publice din cadrul ministerului.

Metodele pentru planificarea strategică aplicate în cazul MC sunt bazate pe instrumentele și pașii procesuali aferenți *Metodologiei de elaborare, monitorizare, raportare și revizuire a planurilor strategice instituționale* aprobată prin HG nr. 427/2022 și *Metodologiei de elaborare și execuție a programelor bugetare* aprobată prin HG nr. 467/2022.

În vederea realizării analizei mediului intern și extern, precum și pentru identificarea viziunii, Ministerul Culturii a decis realizarea unui sondaj de opinie pentru analiza percepției la nivelul angajaților instituției, în cursul anului 2021. Sondajul a fost reluat în cursul anului 2025 și a vizat actualizarea analizei mediului intern și extern prezentă în anexa nr. 4.2, identificând elementele care necesită îmbunătățire la nivel organizațional și reflectând, în egală măsură, inițiative care funcționează deja în parametri optimi.

În ceea ce privește procesul de planificare, s-a convenit asupra unui calendar pentru realizarea PSI, cu eșaloane pe baza cărora au fost derulate activitățile necesare. Au fost luate în calcul și o serie de evenimente neprevăzute care puteau conduce la întârzierea anumitor etape ale procesului, acest lucru permițând revizuirea calendarului atunci când s-au produs mici întârzieri.

Figură 2. Organizarea procesului de planificare strategică la nivelul Ministerului Culturii cf. OMC nr. 2816/2023 modificat prin OMC nr. 2758/2025

2. CONTEXT

Provocări actuale

Măsurile de protejare a sănătății publice luate în perioada 2020-2022 la nivel mondial ca urmare a pandemiei de COVID-19 au afectat puternic mai multe sectoare de activitate. După ce economia globală a fost într-o perioadă de redresare după criza cauzată de pandemie, cu impact puternic în sănătate și economie, acest lucru a fost umbrit de o serie de provocări economice și de războiul din Ucraina izbucnit în februarie 2022. La mai bine de trei ani de la izbucnirea conflictului, consecințele acestuia continuă să propage criza în toate sectoarele, afectând perspectivele de creștere economică.

Conform analizei funcționale a ecosistemului cultural din România finalizată în martie 2022, contribuția sectoarelor culturale și creative (SCC) la PIB a crescut cu circa 71%, de la 18,9 miliarde lei în 2015 la 32,4 miliarde lei în 2019, înainte de criza sanitară, acesta fiind un ritm mai mare decât creșterea națională. Chiar dacă pandemia de COVID-19 a afectat ritmul de creștere, SCC au un bun potențial care trebuie stimulat. Finanțarea culturii este sub media europeană. Există diferențe privind finanțarea culturii între mediul urban și rural, atât pe cap de locuitor cât și ca procent din cheltuieli totale, de aici și accentuarea decalajelor și lipsa de acces la oferta culturală a celor care locuiesc în mediul rural. În ultimii 15 ani au existat fluctuații negative cu referire la instituțiile publice de cultură, unde numărul de biblioteci și cinematografe a scăzut, infrastructura culturală continuând să fie distribuită inegal la nivel regional, județean și local, cu diferențe mari între mediul rural și cel urban. Același studiu a indicat că nu există un management dedicat al resurselor umane la instituțiile publice și organizațiile private culturale.

În ceea ce privește **consumul cultural**, conform ultimului *Barometru de Consum Cultural* realizat de INCFC pentru anul 2023¹, care analizează consumul cultural public și non-public, consumul cultural în spațiul public a fost analizat din perspectiva unui număr de 3 comunități de consum cultural definite în funcție de activitățile care le caracterizează:

(1) **activități orientate spre acumularea capitalului cultural** (artele spectacolului -teatru, muzici culte-,vizitarea unor obiective de patrimoniu prin intermediul muzeelor, expozițiilor, galeriilor de artă, al monumentelor sau siturilor arheologice, dar și prin intermediul unor excursii în țară sau în străinătate, activitățile asociate lecturii, printre acestea numărându-se mersul la bibliotecă pentru a împrumuta sau citi cărți, alături de participarea la târguri de carte, precum și mersul la cinematograf);

(2) **activități orientate spre acumularea capitalului socio-cultural** (participarea la festivaluri);

(3) **activități orientate spre acumularea capitalului social** (participarea la activități cu caracter de divertisment - sărbători, evenimente locale, competiții sportive, spectacole de divertisment sau de muzică - în afara celor de muzici culte-, activități ce presupun petrecerea timpului liber în spații publice comerciale - restaurante, cafenele, mall-uri, discoteci sau cluburi-, practicarea unui sport sau plimbarea prin parcuri și spații verzi, precum și participarea la întâlniri cu rudele sau prietenii și participarea la viața religioasă).

¹Barometrul de Consum Cultural 2023- Comunități de consum în contextul schimbărilor societale, p.8-9 <https://www.culturadata.ro/barometrul-de-consum-cultural-2023-comunitati-de-consum-in-contextul-schimarilor-societale/> (BCC, 2023)

În cadrul comunității de consumatori caracterizată prin desfășurarea de activități orientate spre **acumularea de capital cultural**, nivelul general de participare la **activități specifice sectorului artelor spectacolului** a fost unul scăzut în cursul anului 2023, cu numai 12% din totalul respondenților participând la spectacole de teatru și 13% la spectacole de muzică cultă, datele indicând că *„persoanele care au cel puțin studii universitare participă într-o proporție semnificativ statistic mai ridicată atât la spectacole de teatru, cât și la spectacole de muzică cultă”* (BCC 2023, p.33).

Consumul cultural bazat pe **vizitarea unor obiective de patrimoniu** s-a situat la cele mai importante valori în anul 2023, la fel ca în anul 2022. Astfel, procentul celor care au vizitat **un muzeu** în anul 2023 era de 45 %, iar procentul celor care au vizitat **monumente istorice sau situri arheologice** era de 67%. În ceea ce privește acest din urmă tip de consum cultural (vizitarea de monumente istorice și situri arheologice), *„creșterea [se produce] progresiv de la an la an, fără variații majore”* (BCC 2023, pg. 36). Și în situația consumului cultural bazat pe **vizitarea unor obiective de patrimoniu** barometrul a arătat că acesta depinde într-o foarte mare măsură și de nivelul educațional (BCC 2023, pg.37).

În ceea ce privește frecvența **mersului la bibliotecă** pentru a citi sau împrumuta cărți, acesta nu s-a modificat semnificativ în intervalul 2014-2023, fluctuațiile fiind foarte mici de la an la an, cu un nivel valoric de 20% în anul 2023, similar procentului respondenților care în ultimul an au participat la un **târg de carte** (16%).

Referitor la frecvența anuală a **mersului la cinematograful**, aceasta a fost comparabilă anilor premergători pandemiei și s-a situat în jurul procentului de 30%.

În cadrul comunității de consumatori caracterizată prin desfășurarea de activități orientate spre **acumularea de capital socio-cultural** și care a avut în vedere măsurarea consumului cultural prin participarea la **festivaluri**, datele au indicat că printre cele mai frecventate tipuri de festivaluri în decursul unui an, se numără cele de muzică (22%) și cele gastronomice (16%), iar printre cele mai puțin frecventate se numără festivalurile de film, de teatru și de literatură (BCC 2023, p.45).

Din analiza activităților care presupun **acumularea de capital social**, barometru menționează că *„jumătate dintre respondenți participă cel puțin o dată pe an la sărbători sau evenimente locale, în timp ce mai puțin de jumătate participă în același interval de timp la competiții sportive în calitate de spectator, la spectacole de divertisment sau la spectacole de muzică”* (BCC 2023, p. 48).

În ceea ce privește **consumul cultural în spațiul non-public** (muzică, programe TV, lectura cărților, utilizarea Internetului), conform aceluiași barometru, procentele de consum sunt similare cu cele înregistrate în anii anteriori. Astfel, studiul a revelat faptul că în anul 2023 respondenții au ascultat muzică cel mai des la radio sau pe internet și au petrecut mult timp urmărind programele de la televizor, în special filme ori seriale. Cel mai scăzut consum în spațiul non-public a fost cel alocat lecturii de carte (doar 22% dintre respondenți au citit între 1 și 5 cărți în anul 2023, în timp ce numai 10% au citit cel puțin o carte pe lună în același interval). În ceea ce privește consumul pe Internet, cea mai frecventă utilizare a avut ca scop accesarea rețelelor de socializare (84%), în timp ce vizionarea de filme sau programe TV s-a situat pe locul 3 (54%), vizitarea website-urilor unor muzee / biblioteci / teatre / festivaluri / pagini cu evenimente culturale, pe locul 5 (40%), iar cumpărarea de cărți, bilete la teatru, bilete la evenimente (concerte etc.) pe locul 6, cu 33% dintre respondenți declarând acest tip de consum cultural în anul 2023.

În actualul context regional, absorbția fondurilor europene și implementarea reformelor și investițiilor prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) este și mai importantă, finanțările europene prin fondurile structurale și PNRR putând crește investițiile. Absorbția fondurilor din PNRR este condiționată de îndeplinirea unor reforme și investiții asumate de

Guvern în toate sectoarele importante ale economiei și de atingerea a 507 ținte și jaloane. În decembrie 2024, cu referire la noul cadru de planificare al politicii de Coeziune 2021-2027 România a reușit să atingă o rată de absorbție de 7,27%² însumând 2,25 miliarde euro. În condițiile în care Cadrul financiar european pentru perioada 2021-2027 se suprapune și cu PNRR în perioada 2021-2026, iar România are la dispoziție aproximativ 73 de miliarde euro (PNRR- 28,5 mld. euro, Politica de Coeziune 2021-2027- 44,4 mld. euro), este vital ca în următorii ani să fie depuse eforturi pentru utilizarea acestor fonduri și implementarea reformelor necesare.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), aprobat în toamna anului 2021, cuprinde o serie de reforme completate de investiții punctuale vizând inclusiv sectorul cultură. Cultura este cuprinsă în două componente ale PNRR:

- Componenta 11 - Turism și Cultură, cuprinde intervenții precum: investiții modernizare și creare de muzee și memoriale, acces la cultură în zone defavorizate cultural, sisteme digitale pentru susținerea proceselor de finanțare a culturii, accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme.
- Componenta 5 - Valul Renovării, vizează un cadru normativ simplificat pentru investițiile în tranziția spre clădiri verzi și reziliente, care să stimuleze dezvoltarea economiei circulare și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice. Se au în vedere, printre altele, operaționalizarea unui laborator pentru testarea noilor materiale și soluții tehnologice pentru clădiri istorice și certificarea profesioniștilor³ pentru intervenții legate de eficiența energetică la clădirile istorice.

Aceste măsuri contribuie, în perioada de planificare pe termen mediu, la îmbunătățirea eficacității și eficienței unor programe bugetare conturate în planul strategic al ministerului.

Priorități de politici publice

Programul de Guvernare 2024-2028

Obiectivele de guvernare⁴ din cadrul **Programului de Guvernare (PG) 2024-2028**⁵, au în vedere:

- **O industrie cinematografică puternică.**
- **Revitalizarea patrimoniului cultural al României.**
- **Digitizarea patrimoniului cultural național.**
- **Digitalizarea, simplificarea și debirocratizarea proceselor de avizare în domeniul patrimoniului.**
- **Sprijinirea proiectelor și investițiilor în patrimoniul cultural aparținând minorităților naționale.**
- **Revizuirea organizării și funcționării administrației fondului cultural național.**
- **Îmbunătățirea nivelului de salarizare pentru sectorul cultural.**

² <https://mfe.gov.ro/stadiul-absorbtiei-fondurilor-europene-pentru-perioada-2021-2027-la-20-decembrie-2024/>

³ Sunt vizați 200 de profesioniști

⁴ Detalii în Anexa 4.8

⁵ Programul de Guvernare 2024-2028 este disponibil aici: https://gov.ro/fisiere/pagini_fisiere/Program_de_Guvernare_PSD-PNL-UDMR-Grupul_minoritatilor_nationale_din_Camera_Deputatilor_2024-2028.pdf

- Operaționalizarea statutului lucrătorului cultural profesionist.
- Finanțarea instituțiilor publice de spectacole aflate în subordinea autorităților administrației publice locale.
- Consolidarea managementului instituțiilor publice de cultură.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) pentru perioada 2021-2026, care cuprinde un pachet de reforme și investiții pentru relansarea economiei în urma impactului pandemiei de COVID-19, prevede două componente de sprijin pentru domeniul culturii. MC este implicat în Componenta 11 din PNRR - Turism și Cultură și Componenta 5 - Valul Renovării, în total cu două reforme și patru investiții. Reformele și investițiile vizează, pe de o parte, finanțarea sectorului cultural, cu creșterea accesului la cultură în localitățile dezavantajate cultural, digitalizarea culturii și a producției/distribuirii filmelor și tranziția spre clădirile verzi prin creșterea eficienței energetice în clădirile istorice.

Astfel, intervențiile propuse prin PNRR vor contribui la dezvoltarea unor investiții specifice pentru zonele defavorizate și pentru dinamizarea unor sectoare precum cel al producției și distribuției de film, dar adresează și reglementări și politici publice specifice, un exemplu în acest sens fiind legislația ce se dorește a fi elaborată și adoptată cu privire la lucrătorul cultural. Pentru domeniul culturii, au fost prevăzute două direcții: i) o direcție ce vizează adoptarea politicilor publice și ii) o direcție ce vizează investițiile.

i) Direcția ce vizează adoptarea politicilor publice

Direcția de politici aferentă domeniului culturii și aflată în responsabilitatea MC se regăsește la nivelul celor **2 Componente**:

- Pentru **Componenta 11 (Turism și cultură)**, prin Reforma 3 este urmărită realizarea Reformării sistemului de finanțare a sectorului cultural, cu jaloanele 344 și 345 care urmăresc: „Intrarea în vigoare a legii privind sistemul de finanțare a sectorului cultural” și „Intrarea în vigoare a legii privind statutul lucrătorilor din sectorul cultural”.
- Pentru **Componenta 5 (Valul renovării)**, prin Reformele și Investițiile sale se vizează cercetarea materialelor și tehnologiilor inovative pentru domeniul cultural, reducerea consumului de energie primară și a consumului final de energie în conformitate cu obiectivele pentru 2030 stabilite în *Strategia națională de renovare pe termen lung* și cu *Strategia UE Valul de renovări ale clădirilor*.

ii) Direcția ce vizează investițiile

Direcția de investiții propune realizarea următoarelor investiții:

Investiția 5 - Sporirea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural:

- **Jalonul 346** - Semnarea contractelor de finanțare
- **Ținta 347** - Localități mici cu acces sporit la cultură

Investiția 6 - Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii:

- **Jalonul 348** - Operaționalizarea sistemului digital

Investiția 7 - Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme:

- **Jalonul 349** - Semnarea contractelor de finanțare
- **Ținta 350** - Creșterea gradului de digitalizare a producătorilor și distribuitorilor de film .

În concluzie, în responsabilitatea Ministerului Culturii revine implementarea:

- din **Componenta - Valul renovării, Investiția 4** „Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice”, cu 2 Jaloane și 1 Țintă, respectiv:
 - **Jalonul 110** - Un laborator pentru testarea noilor materiale și soluții tehnologice pentru clădiri istorice este operațional;
 - **Jalonul 111** - Un centru pilot în cadrul Institutului Național al Patrimoniului pentru colectarea și reutilizarea materialelor provenite din clădiri istorice este operațional;
 - **Ținta 112** - Cel puțin 200 de profesioniști obțin certificarea absolvirii cursurilor de formare privind intervențiile aferente clădirilor istorice și eficiența energetică a acestora.
- din **Componenta 11 - Turism și cultură**, Reforma 3 (R3) cu 2 Jaloane (344 și 345) și 3 Investiții (I.5, I.6 și I.7) cu 3 Jaloane (346, 348 și 349) și 2 Ținte (347 și 350), mai sus detaliate.

Managementul bazat pe performanță și rezultate

Ministerul Culturii nu se află la prima iterație în realizarea unui PSI. Un prim document PSI a fost realizat în 2009, aferent perioadei 2009-2013. Obiectivele și programele bugetare propuse în acest PSI se mențin, în linii mari, și în actuala perioadă de programare a PSI, cu operarea unor completări și actualizări dictate de factori precum schimbarea structurii organizatorice a MC, modificarea cadrului documentelor de politică publică de la nivel național sau includerea sectorului cultural în cadrul PNRR.

PSI 2026-2029 reprezintă o revizuire a planului elaborat pentru perioada 2025-2028 și continuă obiectivele instituționale asumate; de asemenea, prezintă programe și măsuri clare (inclusiv bugete) necesare pentru atingerea acestor scopuri pe termen mediu, precum și un cadru solid de evaluare a performanței, pentru a estima progresul, în raport cu aceste obiective.

PSI este organizat în jurul principalelor domenii aflate în responsabilitatea MC, cu 3 obiective strategice, 7 programe bugetare și 17 măsuri. Una dintre evoluțiile înregistrate la nivelul versiunii actuale a PSI (2026-2029) a fost eliminarea măsurii M1.2.1.2. Finanțarea implementării Programului cultural „Timișoara - Capitală Culturală Europeană” aferent perioadei 2019-2025, având în vedere încheierea programului. De asemenea, începând cu PSI 2024-2027 a fost introdusă măsura M3.1.1.3. *Gestionarea asistenței financiare acordate României prin PNRR, pentru implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural*, în cadrul Obiectivului 3. *Creșterea capacității administrative a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional, de accesare, coordonare și gestionare eficientă a fondurilor nerambursabile și rambursabile și Programului Bugetar 3.1.. Managementul proiectelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă*. Astfel, intervențiile asumate la nivel național în cadrul PNRR, în domeniul cultural, au fost reflectate concret în PSI, prin măsuri și indicatori adecvați.

3. MISIUNE ȘI VIZIUNE

MC gestionează pe termen mediu și lung sprijinul financiar al Guvernului pentru sectorul cultural creativ în paralel cu furnizarea de servicii culturale conform misiunii sale legale, continuând să asigure adoptarea reglementărilor necesare în domeniile de mandat.

Organizarea și funcționarea MC sunt reglementate de *Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii*, cu modificările și completările ulterioare, precum și de prevederile *Regulamentului de Organizare și Funcționare (ROF)*, aprobat prin *Ordinul Ministrului Culturii (OMC) nr. 3117/07.08.2024*.

Ministerul Culturii este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Guvernului, care elaborează și asigură aplicarea strategiei și politicilor în domeniul culturii. Misiunea MC este aceea de a asigura respectarea și promovarea libertăților și drepturilor fundamentale, consacrate de Constituția României și de tratatele și convențiile internaționale, la care România este parte, în ceea ce privește:

- a) libertatea de expresie și de creație;
- b) accesul liber, neîngrădit și egal la cultură, inclusiv la patrimoniul cultural pentru generația prezentă, protejarea și conservarea valorilor culturale ale națiunii pentru uzul generațiilor viitoare;
- c) participarea tuturor cetățenilor la viața culturală, inclusiv la formularea politicilor culturale;
- d) dreptul la identitate culturală, precum și dreptul la diversitate culturală și lingvistică.

Viziunea Ministerul Culturii

Ministerul Culturii își propune să contribuie la creșterea nivelului de dezvoltare umană a societății românești, garantând respectarea drepturilor de acces la cultură și participare la viața culturală, susținând participarea la viața culturală a comunității, precum și asigurând protejarea patrimoniului cultural național și contribuind la promovarea imaginii României la nivel internațional.⁶

⁶ Elementele de viziune au fost extrase din rezultatele chestionarului aplicat angajaților din cadrul Ministerului Culturii, în luna februarie 2021.

4. OBIECTIVE STRATEGICE, PROGRAME, MĂSURI ȘI INDICATORI

Obiectivul Strategic 1: Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural, a creației contemporane și a diversității culturale

Vizează

eficientizarea managementului patrimoniului cultural prin îmbunătățirea sistemului juridic și de evidență al acestuia și creșterea accesibilității obiectivelor de patrimoniu cultural pentru public, alături de creșterea vizibilității artei românești pe plan național și internațional prin sprijinirea participării României la evenimente interne și externe, în paralel cu promovarea culturii minorităților și a culturii străine în România

Obiectivul Strategic 1 cuprinde 3 programe bugetare și 6 măsuri.

Figură 3. Obiectivul Strategic 1: Programe și Măsuri

Obiectivul Strategic 1		
Programul 1.1. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național	Programul 1.2. Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România	Programul 1.3. Promovarea culturii românești în străinătate și promovarea culturii străine în România
Măsuri Programul 1.1. M1.1.1.1. Scoaterea din pericol, consolidarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural M1.1.1.2. Finanțarea cercetării și evidenței patrimoniului cultural și creșterea nivelului de accesibilitate a acestuia pentru public M1.1.1.3 Promovarea la nivel internațional a patrimoniului cultural și îmbunătățirea cadrului legislativ privind regimul de protejare a acestuia	Măsuri Programul 1.2. M1.2.1.1 Sprijinirea și promovarea operatorilor culturali în plan național și internațional, precum și alte activități culturale	Măsuri Programul 1.3. M1.3.1.1 Activități de diplomatie culturală pentru promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România M1.3.1.2 Punerea în aplicare a prevederilor asumate în domeniul culturii, ca urmare a aderării României la diferite convenții sau organisme și organizații internaționale

Figură 4. Obiectivul Strategic 1: Impacturi și Rezultate

Impacturi	1.1. Contribuția activităților culturale la PIB (%) 3,27⁷ (2019) 1.2. Ocuparea forței de muncă în domeniul cultural (%) 5,2⁸ (2020)
Rezultate	1.1.1. Restaurări și consolidări de monumente, includerea lor atât în circuitul turistic național, cât și internațional și sprijinirea cercetării arheologice a. Indicator de Rezultat: Număr de monumente, incluse în Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, la începutul anului (nr): 65(2024), 95(2029) b. Indicator de Rezultat: Număr de monumente, incluse în Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, care la începutul anului au buget alocat (nr): 46(2024), 50(2029) c. Indicator de Rezultat: Ponderea monumentelor aflate în restaurare, din numărul total de monumente incluse în Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice (%): 70,76(2024), 52,63(2029) 1.1.2. Protejarea patrimoniului cultural prin Programul național de salvagardare, protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural imaterial a. Indicator de Rezultat: Număr de elemente de patrimoniu cultural imaterial înscrise în Registrul național al patrimoniului cultural imaterial(nr): 24(2024), 44(2029) 1.1.3. Protejarea patrimoniului cultural prin înscrierea obiectivelor în Lista Monumentelor Istorice, Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista indicativă UNESCO a. Indicator de Rezultat: Număr de obiective culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO (nr): 9(2024), 10(2029) b. Indicator de Rezultat: Număr de bunuri culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial în Pericol (nr): 1(2024), 0(2029) c. Indicator de Rezultat: Număr de programe/cadre de protecție și gestiune, aprobate prin OMC (nr):0 (2024), 5(2029) 1.2.1. Dinamizarea schimburilor culturale a. Indicator de Rezultat: Număr crescut de operatori culturali care au obținut finanțări din partea MC (nr): 153(2024), 160(2029) 1.2.2. Susținerea de evenimente în domeniul promovării, protecției și conservării identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale a. Indicator de Rezultat: Satisfacerea nevoilor de finanțare a culturii minorităților naționale în domeniul promovării, protecției și conservării identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților (medie mii lei/proiect): 57(2024), 105(2029) 1.3.1. Îmbunătățirea reprezentării României pe plan internațional a. Indicator de Rezultat: Creșterea numărului de evenimente organizate pe plan internațional: 9(2024), 16(2029) b. Indicator de Rezultat: Asigurarea bugetului pentru susținerea participării României la Bienala de la Veneția(RO): 800.000 (2024), 1.200.000 (2029) 1.3.2. Creșterea implicării României în acțiunile organizate în marja Convențiilor UNESCO în domeniul culturii la nivel național și în context internațional a. Indicator de Rezultat: Creșterea numărului de elemente de patrimoniu cultural imaterial înscrise în Listele UNESCO din marja Convenției din 2003 (nr.):10 (2024), 13(2029)

⁷ Analiza funcțională a sectorului cultural elaborată în cadrul proiectului Viziune strategică și coerentă pentru sectorul cultural (SIPOCA 709) https://www.umpcultura.ro/ssdc_doc_1438_rezultate_pg_0.htm

⁸ Ibidem

Resursele bugetare estimate a fi necesare pentru implementarea măsurilor și atingerea rezultatelor și impacturilor în cadrul Obiectivului Strategic 1 pentru perioada 2026-2029 sunt de **1.013.997 mii lei (credite bugetare)**, la care se adaugă cele incluse în Obiectivul Strategic 3, asociate resurselor umane și cheltuielilor funcționale.

Tabel 1. Obiectivul Strategic 1: Eșalonarea finanțării în funcție de programul bugetar

Bucletul pe programe al Obiectivului Strategic	Total (mii RON)	Total valoare/an (mii RON)			
		Propuneri 2026	Propuneri 2027	Propuneri 2028	Propuneri 2029
P 1.1	Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național				
I. Credite de angajament	332.000	106.000	82.000	72.000	72.000
II. Credite bugetare	100.000	31.000	25.000	22.000	22.000
P 1.2	Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România				
I. Credite de angajament	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127
II. Credite bugetare	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127
P 1.3	Promovarea culturii românești în străinătate și promovarea culturii străine în România				
I. Credite de angajament	43.144	10.661	10.761	10.861	10.861
II. Credite bugetare	43.144	10.661	10.761	10.861	10.861
Total OS 1					
I. Credite de angajament	1.245.997	329.901	310.120	302.988	302.988
II. Credite bugetare	1.013.997	254.901	253.120	252.988	252.988

Program 1.1. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național

Justificare. Patrimoniul cultural construit și mediul asociat acestuia sunt în multe cazuri degradate din cauza lipsei resurselor de protejare și întreținere. Obiectivele de patrimoniu cultural trebuie protejate continuu, în scopul prevenirii distrugerii fizice a acestora și pentru conservarea tradițiilor culturale.

Programul bugetar acoperă domeniul de politici referitor la patrimoniul imobil, mobil și imaterial și își propune să completeze cadrul instituțional pentru protejarea, păstrarea și promovarea sustenabilității patrimoniului. Programul urmărește promovarea și consolidarea unui cadru legislativ și instituțional coerent, în linie cu reglementările și

practicile din cadrul UE, care să asigure o aplicare eficientă și unitară a politicilor și strategiilor de dezvoltare în domeniul culturii.

Obiectivele programului. Programul 1.1. vizează obținerea următoarelor rezultate:

1.1.1. Conservare, restaurare și consolidare de monumente, includerea lor în circuitul turistic național și internațional și sprijinirea cercetării arheologice

1.1.2. Protejarea patrimoniului cultural prin *Programul național de salvagardare, protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural imaterial*

1.1.3. Protejarea patrimoniului cultural prin înscrierea obiectivelor în Lista Monumentelor Istorice, Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista indicativă UNESCO

Descriere. O primă măsură a acestui program este dezvoltarea și implementarea unor activități integrate care să sprijine scoaterea din pericol, consolidarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului construit și a monumentelor istorice (cu concentrare pe monumente, ansambluri sau situri clasate în Lista Monumentelor Istorice - prin Programul National de Restaurare a Monumentelor Istorice), alături de protejarea siturilor arheologice existente și identificarea și protejarea siturilor arheologice nou descoperite. În acest sens, la capitolul monumente istorice sunt vizate, spre exemplu, dezvoltarea programelor/planurilor de protecție și gestiune pentru monumentele înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și Lista Indicativă și activități de cercetare arheologică sistematică. Alături de lucrări de protejare și restaurare, se au în vedere și acțiuni prin care obiectivele de patrimoniu să fie mai accesibile și mai atractive pentru public, pentru a oferi vizitatorilor și turiștilor acces la bunurile publice din domeniul cultural. În vederea scoaterii din pericol, a cercetării, interpretării și punerii în valoare a bunurilor culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial/ Lista Patrimoniului Mondial în Pericol se pot dedica finanțări în cadrul unor programe existente sau se pot înființa noi programe. În ceea ce privește scoaterea din pericol a monumentelor istorice urmează a se implementa *Legea nr. 416/2023 pentru instituirea Programului național de scoatere din pericol a patrimoniului cultural imobil și modificarea art. 51 alin. (31) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice*.

O altă măsură a acestui program este salvagardarea, conservarea, transmiterea, valorificarea, protejarea, punerea în valoare și promovarea elementelor de patrimoniu cultural imaterial, cooperarea internațională în domeniul patrimoniului cultural imaterial prin *Programul național de salvagardare, protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural imaterial*. Programul urmărește, de asemenea, documentarea, inventarierea, studierea elementelor de patrimoniu cultural imaterial și elaborarea *Inventarului național de patrimoniu cultural imaterial* prin identificarea comunităților, grupurilor și/sau a persoanelor care păstrează vii elemente aparținând patrimoniului cultural imaterial.

Programul bugetar vizează dezvoltarea unui sistem complex de protejare a patrimoniului mobil și imobil, care să includă un regim juridic de protecție și măsuri privind îmbogățirea, conservarea și restaurarea patrimoniului în cauză (spre exemplu, dezvoltarea unui sistem integrat de gestiune a informațiilor pentru protecția patrimoniului cultural mobil). Se va dezvolta un nou sistem digitalizat pentru evidența patrimoniului imobil (monumente, ansambluri și situri) sub forma unor registre în format digital care să țină evidența corectă a acestora, alături de avizarea și controlul lor. Este necesară crearea unui sistem de consultare online a comisiilor de specialitate prin utilizarea platformelor de comunicare online și a sistemelor virtuale de stocare de date.

Prin intermediul acestui program bugetar, MC va asigura actualitatea și coerența cadrului de reglementare referitor la protecția monumentelor istorice dar și, în mod specific, simplificarea cadrului tehnic de reglementare privind investițiile pentru tranziția către clădiri verzi și reziliente, investiție asumată în cadrul PNRR. Similar, activitatea de promovare a monumentelor istorice va putea sprijini nivelul de accesibilitate a patrimoniului cultural național pentru public.

Factori de succes. Principalii factori de succes pentru implementarea acestui program sunt:

- Asigurarea funcționalității și stabilității organizaționale ale MC, precum și asigurarea resurselor adecvate de funcționare (inclusiv resurse umane și financiare)
- Acces la finanțări UE și absorbția de fonduri structurale
- Suport tehnic de specialitate pentru implementarea investițiilor din PNRR
- Existența unui cadru legislativ adecvat
- Cooperare din partea serviciilor deconcentrate (direcții județene pentru cultură, respectiv a municipiului București)

Măsuri. Măsurile prin care va fi implementat programul sunt prezentate pe scurt în continuare. Bugetele alocate, precum și indicatorii și țintele sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 2. Obiectivul Strategic 1: Măsurile Programului 1.1

1.1. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național
M 1.1.1.1. Scoaterea din pericol, consolidarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural
M 1.1.1.2. Finanțarea cercetării și evidenței patrimoniului cultural și creșterea nivelului de accesibilitate a acestuia pentru public
M 1.1.1.3 Promovarea la nivel internațional a patrimoniului cultural și îmbunătățirea cadrului legislativ privind regimul de protejare a acestuia

Program 1.2 Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România

Justificare. Cultura scrisă și diversitatea culturală reprezintă componente importante ale domeniului cultural. De aceea, este nevoie de protejarea și susținerea actului creator, a creației contemporane, dar și a promovării și popularizării acestora atât pe plan intern și cât și pe plan extern. În același timp, o atenție deosebită trebuie acordată artelor spectacolului, cinematografului și artelor vizuale pentru a susține actul creator în domeniu, dar și pentru a le face mai accesibile și atractive publicului larg. În acest sens, este necesară implicarea MC în dezvoltarea de politici publice și strategii adecvate, pregătirea și implementarea unor programe financiare menite să sprijine activitățile din domeniu.

În același timp, prin rolul său instituțional, ministerul sprijină promovarea culturii și identității minorităților naționale din România, inclusiv prin documentele strategice

naționale adoptate, privind minoritatea evreiască și romă, precum și avansarea culturii străine în România în toate formele ei - limbă, tradiții, patrimoniu etc.

Obiectivele programului. Programul 1.2 vizează obținerea următoarelor rezultate:

1.2.1. Dinamizarea schimburilor culturale

1.2.2. Susținerea de evenimente în domeniul promovării, protecției și conservării identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale

Descriere. Programul bugetar cuprinde o serie de intervenții cu privire la politici publice, finanțarea programelor și acțiunilor culturale din domeniul artelor spectacolului și cinematografilei, culturii scrise, precum și în privința monumentelor de for public. O activitate importantă este susținerea proiectelor culturale, conform OG nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare nerambursabilă a proiectelor culturale, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează, pe de o parte sesiunile de finanțare pe bază de concurs de proiecte, iar pe de altă parte, finanțarea proiectelor prioritare și a nevoilor culturale de urgență. Unul dintre programele de finanțare pe bază de concurs de proiecte este programul Acces, care a debutat în anul 2015 și care susține preponderent proiectele de artă vizuală/arhitectură, cultură scrisă, cinematografie/audio-vizual, spectacole și dialogul intercultural, promovarea cooperarea culturală între diferite comunități etnice cu scopul de a sprijini și integra valorile culturale contemporane românești în patrimoniul universal.

Programul bugetar susține intervenții privind creația și arta interpretativă, creatorii și interpreții, creația cinematografică românească, precum și achiziționarea de lucrări muzicale importante.

În ce privește cultura scrisă, MC va continua să sprijine revistele culturale, conform Legii nr. 136/ 2015, prin care se finanțează revistele și publicațiile culturale ale uniunilor de creatori din România, membre ale Alianței Naționale a Uniunilor de Creatori (ANUC), dar și a revistelor și publicațiilor culturale altele decât cele propuse de ANUC. Va fi susținută în continuare participarea la târguri internaționale de carte, dar și activitățile legate de programul de achiziție de carte pentru biblioteci, conform Legii nr. 186/2003. Acest program bugetar va sprijini financiar o serie de proiecte/acțiuni culturale din țară sau străinătate, dedicate Zilei Culturii Naționale (15 ianuarie).

Programul bugetar sprijină proiectele care urmăresc menținerea și dezvoltarea culturii, limbii, tradițiilor și patrimoniului cultural al minorităților naționale din România.

Programul bugetar va acorda asistență proiectelor culturale pentru cercetarea, conservarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural rom și al identității rome, în conformitate cu *Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027*. Tot aici se înscrie și ajutorul pentru proiectele din cadrul *Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2024-2027*, precum și pentru evenimentele care promovează, protejează și conservă identitatea etnică, lingvistică și culturală a minorităților naționale.

Factori de succes. Factorii de succes critici pentru obținerea schimbării avute în vedere se referă la:

- Stabilitatea instituțională
- Cadrul legislativ adecvat

- Asigurarea resurselor financiare, umane și logistice necesare pentru implementarea programului

Măsuri. Măsura prin care va fi implementat programul este prezentată pe scurt în continuare. Bugetul alocat și indicatorii și țintele conexe de monitorizare sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 3. Obiectivul Strategic 1: Măsura Programului 1.2

1.2. Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România

M1.2.1.1 Sprijinirea și promovarea operatorilor culturali în plan național și internațional, precum și alte activități culturale

Program 1.3. Promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România

Justificare. În contextul integrării europene și al globalizării, este nevoie de o cât mai bună poziționare a României pe plan internațional și promovarea țării sub toate aspectele, inclusiv în domeniul cultural. Diplomația culturală este un element important în relațiile bilaterale și internaționale, nu doar pentru a face cunoscute valorile și tradițiile culturale ale țării, ci și pentru apropierea mai profundă între părți, deschizând calea pentru promovarea intereselor multi-sectoriale. În acest sens, alături de alte instituții precum Ministerul Afacerilor Externe sau Institutul Cultural Român, MC are un rol important în consolidarea relațiilor culturale bilaterale, promovarea culturii românești peste hotare, cooperarea culturală regională și internațională, inclusiv reprezentarea României în cadrul convențiilor internaționale la care țara noastră este parte.

Obiectivele programului. Acest program vizează obținerea următoarelor rezultate:

- 1.3.1. Îmbunătățirea reprezentării României pe plan internațional - inclusiv evenimente organizate pe plan extern
- 1.3.2. Creșterea implicării României în acțiunile organizate în marja Convențiilor UNESCO în domeniul culturii la nivel național și în context internațional

Descriere. Acest program va implementa programe, proiecte și acțiuni de colaborare culturală bilaterale și multilaterale menite să consolideze și să crească vizibilitatea României și a culturii românești în lume. În acest sens, programul presupune organizarea și/ sau participarea României la o serie de evenimente internaționale, cum ar fi Expoziția Internațională de Artă și Arhitectură - Bienala de la Veneția, Jocurile Francofoniei, sprijinirea participării României la expoziția mondială ExpoRiad 2030 pe componenta culturală, organizarea Sezonului Culturii româno-italiene, a sezonului cultural România-Turcia etc. Totodată, programul bugetar sprijină prezența României în cadrul Rețelei Europene de Memorie și Solidaritate - REMS, care susține dialogul legat de istoria Europei secolului XX printr-o serie de workshop-uri, evenimente și conferințe. De asemenea, va fi susținută financiar și logistic organizarea de evenimente în străinătate pentru celebrarea unor aniversări diplomatice bilaterale, avându-se în vedere, în mod prioritar, acele relații bilaterale consolidate, strategice, asumate de țara noastră, dar și punerea în aplicarea a acelor prevederi din domeniul culturii ca urmare a semnării unor acorduri, tratate,

documente bilaterale cu alte state. De asemenea, ținând cont și de prioritățile culturale și diplomatice elaborate anual de MAE, MC se va implica în promovarea activă și constantă a valorilor culturale românești în străinătate. Printre oportunitățile de promovare se numără: Ziua Culturii Naționale, Ziua Unirii Principatelor Române, Ziua Brâncuși, Mărțișorul și alte elemente de patrimoniu cultural imaterial înscrise în Listele patrimoniului imaterial UNESCO, Ziua Francofoniei, Ziua Europei, Ziua Drapelului Național, Ziua internațională a lei, Ziua Imnului Național, Ziua Limbii Române, Festivalul Internațional George Enescu, Ziua Națională etc.

În egală măsură, se va continua sprijinirea relațiilor culturale cu Republica Moldova sau reluarea negocierilor cu Ungaria privind Tratatul de Înțelegere în domeniul culturii, în acord cu recomandările MAE.

Pe de altă parte, în măsura posibilităților și în regim de reciprocitate, MC va sprijini desfășurarea de evenimente culturale organizate de către reprezentanțele diplomatice în România alături de instituțiile sale subordonate

În plus, MC va sprijini participarea la elaborarea și semnarea unor documente internaționale ce vizează relații culturale bilaterale și asumarea unui rol activ al României în cadrul programelor culturale ale organizațiilor internaționale relevante, cum ar fi UNESCO sau Organizația Internațională a Francofoniei. În acest sens, MC se va implica în promovarea patrimoniului cultural al țării în cadrul Convențiilor UNESCO prin înscrierea de noi elemente în listele organizației și prin intensificarea colaborării cu organizația internațională în vederea promovării imaginii țării noastre, inclusiv prin pregătirea unor candidaturi pentru organisme din cadrul UNESCO (precum Comitetul Interguvernamental pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial și altele) și va asigura respectarea angajamentelor pe care aceste acțiuni le implică. Nu în ultimul rând, programul va susține participarea României la diverse activități de profil internaționale, cum ar fi târguri, expoziții sau bienale, iar, în paralel, va oferi susținere artiștilor/specialiștilor să ia parte la activități și competiții internaționale pentru a crește reprezentativitatea țării pe plan extern și, astfel, să facă mai cunoscute elementele culturale românești peste hotare.

Factori de succes. Factorii critici de succes pentru obținerea schimbării avute în vedere se referă la:

- Asigurarea resurselor financiare, umane și logistice pentru implementarea activităților
- Cadrul legislativ adecvat

Măsuri. Măsurile prin care va fi implementat programul sunt prezentate pe scurt în continuare. Bugetele alocate, ca și indicatorii și țintele conexe de monitorizare, sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 4. Obiectivul Strategic 1: Măsurile Programului 1.3

1.3 Promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România
M1.3.1.1. Activități de diplomație culturală pentru promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România
M1.3.1.2. Punerea în aplicare a prevederilor asumate în domeniul culturii, ca urmare a aderării României la diferite convenții sau organisme și organizații internaționale

Obiectivul Strategic 2: Asigurarea accesului la cultură pe ansamblul teritoriului național

Vizează

îmbunătățirea procesului de implementare în cadrul instituțiilor subordonate a politicilor publice și a legislației referitoare la conservarea, protejarea și punerea în valoare a bunurilor culturale mobile și imobile, a elementelor de patrimoniu cultural material și imaterial, precum și în ceea ce privește creația contemporană și diversitatea culturală.

Obiectivul Strategic 2 include 2 programe bugetare și 6 măsuri.

Figură 5. Obiectivul Strategic 2: Programe și Măsuri

Obiectivul Strategic 2	
Programul 2.1. Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii	Programul 2.2. Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii
Măsuri Programul 2.1.	Măsuri Programul 2.2.
M2.1.1.1 Asigurarea nevoilor funcționale (resurse umane, logistice) ale serviciilor deconcentrate M2.1.1.2. Aplicarea corectă a măsurilor legislative de protejare, promovare și punere în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale M2.1.1.3 Asigurarea finanțării resurselor umane și logistice necesare desfășurării activității specifice ORDA M2.1.1.4 Finanțarea activităților de specialitate din domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe	M2.2.1.1 Susținerea instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii M2.2.1.2. Susținerea sectoarelor culturale și creative prin intermediul Fondului Cultural Național (AFCN), a Timbrului Monumentelor Istorice (INP) și a Fondului Cinematografic (CNC)

Figură 6. Obiectivul Strategic 2: Impacturi și Rezultate

Impacturi	2.1. Consumul cultural public, pe tip de activitate (a-Monument istoric/sit arheologic; b-Teatru; c-Cinema; d-Biblioteca; e-Muzeu, expoziție sau galerie de arta) (%) a- 67 (2023)/68 (2029) b- 25 (2023)/27(2029) c- 34 (2023)/35(2029) d- 20 (2023)/24(2029) e- 45 (2023)/46(2029)
Rezultate	2.1.1. Creșterea capacității administrative pentru desfășurarea activității serviciilor deconcentrate a. Indicator de Rezultat: Procent posturi ocupate/procent posturi totale finanțate în cadrul serviciilor publice deconcentrate (%): 79(2024), 100(2029)

	2.1.2 Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale
	a. <i>Indicator de Rezultat: Număr situri înscrise în RAN prin colaborarea cu INP (nr.): 26724(2024), 35000(2029)</i>
	2.1.3. Întărirea capacității administrative prin intensificarea colaborării cu entitățile care desfășoară activități în domeniul proprietății intelectuale (ORDA)
	a. <i>Indicator de Rezultat: Procent crescut al activităților din domeniul proprietății intelectuale (%):24(2024), 24(2029)</i>
	2.2.1. Realizarea programului minimal anual
	a. <i>Indicator de Rezultat: Pondere bugetului utilizat în total buget alocat programului minimal (%):94,59(2024)</i>
	2.2.2. Susținerea cinematografiei românești prin acordarea de credite financiare directe pentru dezvoltarea de proiecte, producție și distribuire de filme, precum și pentru organizare, festivaluri, programe de cultură cinematografică, editare de carte de specialitate, alte evenimente (CNC)
	a. <i>Indicator de Rezultat: Număr constant de sesiuni de finanțare organizate pe an (nr.): 2(2024), 2(2029)</i>
	2.2.3. Susținerea creației contemporane românești și valorizarea patrimoniului, în scopul favorizării unui acces cât mai larg al publicului la cultură și a unei bune înțelegeri a fenomenelor artistice, prin acordarea de finanțări din Fondul Cultural Național (AFCN)
	a. <i>Indicator de Rezultat: Organizarea a 2 sesiuni de finanțare pentru proiecte culturale pe an (nr.): 2(2024), 2(2029)</i>
	2.2.4. Susținerea activității de protejare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, prin finanțarea din Timbrul Monumentelor Istorice de lucrări (precum: intervenții de urgență, amenajări în vederea pregătirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuită), investigații și elaborarea de reglementări, norme și metodologii, programe sau proiecte culturale privind monumentele istorice (INP)
	a. <i>Indicator de Rezultat: Pondere bugetului contractat în total buget alocat pentru Timbrul Monumentelor Istorice (%): 76,45(2024), 95,5(2029)</i>

Resursele bugetare estimate a fi necesare pentru implementarea măsurilor și atingerea rezultatelor și impacturilor pentru perioada 2026-2029, la nivelul Obiectivului Strategic 2 sunt **5.813.879 mii lei (credite bugetare)**, la care se adaugă cheltuielile de personal și operaționale incluse în Obiectivul Strategic 3.

Tabel 5. Obiectivul Strategic 2: Eșalonarea finanțării în funcție de programul bugetar

Bugetul pe programe al Obiectivului Strategic		Total (mii RON)	Total valoare/an (mii RON)			
			Propuneri 2026	Propuneri 2027	Propuneri 2028	Propuneri 2029
P 2.1	Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii					
	I. Credite de angajament	176.279	41.528	42.847	45.952	45.952
	II. Credite bugetare	176.279	41.528	42.847	45.952	45.952
P 2.2	Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii					
	I. Credite de angajament	7.321.661	1.724.630	1.820.995	1.888.018	1.888.018

	II. Credite bugetare	5.637.600	1.373.560	1.405.622	1.429.209	1.429.209
Total OS 2						
	I. Credite de angajament	7.497.940	1.766.158	1.863.842	1.933.970	1.933.970
	II. Credite bugetare	5.813.879	1.415.088	1.448.469	1.475.161	1.475.161

Ministerul Culturii are în subordine, sub autoritate sau în coordonarea ministrului culturii un număr total de 95 de unități. Dintre acestea, 42 sunt servicii deconcentrate (direcții județene pentru cultură, respectiv a municipiului București), 45 sunt instituții publice de cultură care funcționează conform prevederilor OUG 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, 4 sunt unități a căror activitate nu este supusă prevederilor OUG 189/2008 și 4 unități sunt reprezentate de întreprinderi publice, sub autoritatea MC, în cadrul cărora statul deține participație integrală, majoritară sau minoritară.

Programele bugetare din cadrul Obiectivului strategic 2 au fost formulate astfel încât să reflecte modalitatea de finanțare a acestor structuri, respectiv, pe de o parte, a fost evidențiat un program bugetar distinct pentru serviciile deconcentrate și ORDA (singura structură aflată în coordonare) care beneficiază de finanțare integrală de la bugetul de stat și un program bugetar distinct pentru celelalte unități.

Program 2.1. Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii

Justificare

Este foarte important pentru furnizarea corespunzătoare a serviciilor culturale ca serviciile deconcentrate MC - direcțiile județene pentru cultură, respectiv a Municipiului București - să aibă toate resursele necesare (financiare, umane și logistice) pentru a pune în aplicare la nivel local politicile MC privind conservarea, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural mobil și imobil, a elementelor de patrimoniu imaterial, precum și a celor din domeniul creației contemporane și diversității culturale. Totodată, serviciile deconcentrate ale MC asigură consultarea de specialitate, avizarea intervențiilor în zone cu patrimoniu construit, monitorizarea și controlul respectării legislației în vigoare privind protejarea patrimoniului cultural în teritoriu. Prin rolul și atribuțiile sale, MC este responsabil cu coordonarea, monitorizarea, evaluarea și controlul activității serviciilor sale deconcentrate. În acest sens, MC trebuie să se asigure că serviciile deconcentrate primesc alocările necesare implementării politicilor în domeniu și, în plus, au capacitatea adecvată să livreze serviciile către cetățeni și să aducă actul cultural în toate formele sale mai aproape de beneficiari. În același timp, trebuie asigurată infrastructura necesară pentru a-și putea desfășura activitatea în condiții proprii. În multe cazuri, starea fizică a infrastructurii în teritoriu lasă de dorit. Nu toate direcțiile pentru cultură au sedii proprii, multe funcționează în spații/clădiri închiriate, nu întotdeauna adecvate activității pe care o desfășoară, iar unele sedii proprii sunt în stare proastă și necesită reabilitare și renovare.

Programul bugetar are în vedere îmbunătățirea proceselor de lucru și reducerea poverii administrative în domeniul de specialitate gestionat de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA), prin asigurarea resurselor financiare, logistice și umane necesare.

Obiectivele programului. Programul 2.1. vizează obținerea următoarelor rezultate:

2.1.1. Creșterea capacității administrative pentru desfășurarea activității serviciilor deconcentrate

2.1.2. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale.

2.1.3. Întărirea capacității administrative prin intensificarea colaborării cu entitățile care desfășoară activități în domeniul proprietății intelectuale (ORDA)

Descriere

Prin acest program bugetar se vor asigura resursele financiare, logistice și umane necesare desfășurării activităților specifice serviciilor publice deconcentrate ale MC, pentru ca acestea să contribuie la prevenirea distrugerii/înstrăinării patrimoniului cultural imobil și mobil, creșterea respectului față de valorile culturale, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural în folosul comunității, conștientizarea de către comunitate a obligației de implicare în conservarea acestuia pentru păstrarea identității culturale locale, regionale, naționale. Acestora trebuie să li se asigure accesul la resurse materiale și umane optime pentru a putea fi o bună interfață între MC și beneficiarii serviciilor culturale: cetățeni, instituții publice și private, diferiți actori culturali sau cu activitate în domeniul protejării patrimoniului din teritoriul de referință. Activitatea serviciilor publice deconcentrate este una complexă, de la consultanță de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural construit, avizarea documentațiilor care vizează derularea de intervenții la monumentele istorice, în zonele de protecția ale acestora, zone construite protejate și în zone cu patrimoniu arheologic, avizarea documentațiilor de urbanism care se referă la monumente istorice, zone construite protejate sau situri arheologice, până la monitorizarea respectării avizelor emise, a autorizațiilor de cercetare arheologică, a prevederilor din regulamentele locale de urbanism și inventarierea/clasarea bunurilor culturale imobile/monumentelor istorice, de la implicarea directă sau indirectă în clasarea bunurilor culturale mobile la monitorizarea stării de conservare a bunurilor clasate în categoriile Fond și Tezaur ale patrimoniului cultural, de la activități privind monitorizarea respectării prevederilor legale privind Timbrul Monumentelor Istorice și Fondul Cultural Național, până la constatarea încălcării legii în domeniul de competență și dispunerea corespunzătoare.

De asemenea, prin intermediul acestui program bugetar se asigură susținerea financiară a ORDA, organ de specialitate al administrației publice centrale, autoritate unică de reglementare în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe, aflată în coordonarea ministrului culturii.

ORDA oferă următoarele servicii publice:

- Înregistrare în Registrele Naționale
- Eliberare marcaje holografice
- Constatări tehnico-științifice cu privire la caracterul original al produselor purtătoare de drepturi de autor sau drepturi conexe

- Expertize privind caracterul original al produselor purtătoare de drepturi de autor sau drepturi conexe

Factori de succes. Succesul acestui program depinde de următoarele elemente:

- Stabilitatea instituțională
- Cadrul legislativ adecvat
- Asigurarea resurselor financiare, umane și logistice pentru implementarea programului

Măsuri. Măsurile prin care va fi implementat programul 2.1 sunt prezentate pe scurt în continuare. Bugetele alocate, ca și indicatorii și țintele conexe de monitorizare sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 6. Obiectivul Strategic 2: Măsurile Programului 2.1

2.1. Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii
<i>Măsura 2.1.1.1 Asigurarea nevoilor funcționale (resurselor umane, logistice) ale serviciilor deconcentrate</i>
<i>Măsura 2.1.1.2. Aplicarea corectă a măsurilor legislative de protejare, promovare și punere în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale</i>
<i>Măsura 2.1.1.3 Asigurarea finanțării resurselor umane și logistice necesare desfășurării activității specifice ORDA</i>
<i>Măsura 2.1.1.4 Finanțarea activităților de specialitate din domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe</i>

Program 2.2. Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii

Justificare. Unul din scopurile programului este implementarea prevederilor *OUG nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură*, cu modificările și completările ulterioare, alături de creșterea eficientizării și profesionalizării managementului acestora.

MC are în subordine 45 de instituții publice de cultură (teatre, opere, filarmonici, muzee, centre culturale și instituții cu caracter de unicitate) cărora li se aplică prevederile OUG nr. 189/2008. Instituțiile respective sunt finanțate prin subvenții de la bugetul de stat (prin bugetul MC) și venituri proprii.

Având în vedere că cea mai mare parte a finanțării provine din bugetul de stat, MC trebuie să asigure verificarea modalităților prin care sunt cheltuite fondurile respective, modalitatea prin care managerii instituțiilor publice de cultură își duc la îndeplinirea sarcinile din contractul de management, modul cum asigură implementarea proiectului de management aprobat, precum și modalitatea de realizare a programului minimal⁹ negociat anual.

Pe lângă entitățile publice de cultură care intră sub incidența OUG nr. 189/2008, MC este responsabil și cu supervizarea instituțiilor de cultură care nu intră sub incidența ordonanței

⁹ Program minimal reprezintă acea parte din programul de management, care cuprinde un număr de proiecte realizabile în intervalul de timp și în condițiile negociate prin contractul de management, costurile fiind acoperite integral de către autoritate din subvenții acordate de la bugetul de stat sau de la bugetul local, după caz.

de urgență, precum și a întreprinderilor publice (regii autonome și societăți comerciale la care statul deține participație integrală, majoritară sau minoritară) care funcționează sub autoritatea ministerului și pentru care MC trebuie să găsească soluții în vederea optimizării activității.

Ministerul Culturii administrează prin intermediul instituțiilor subordonate de specialitate- Administrația Fondului Cultural Național (AFCN), Centrul Național al Cinematografiei (CNC) și Institutul Național al Patrimoniului (INP) un număr de trei fonduri care asigură finanțarea sectoarelor culturale și creative, la nivel național. Aceste fonduri sunt Fondul Cultural Național- gestionat de AFCN, Fondul Cinematografic- gestionat de CNC și Timbrul Monumentelor Istorice- gestionat de INP.

AFCN este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel național de peste 15 ani. Înființată în 2005, AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție. AFCN are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Misiunea AFCN este să finanțeze proiecte ce susțin creația contemporană românească și valorizarea patrimoniului, ce contribuie la buna înțelegere a fenomenelor artistice precum și la accesul cât mai larg al publicului la cultură.

CNC este organ de specialitate al administrației publice centrale în domeniul cinematografiei, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Ministerului Culturii.

Pentru asigurarea mijloacelor financiare necesare dezvoltării activității cinematografice, precum și pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin CNC este instituit Fondul cinematografic. CNC acordă din Fondul cinematografic finanțare pentru: susținerea producției de filme destinată în special difuzării în sălile de cinematograf, organizarea de festivaluri de film în România, susținerea unor programe de cultură, educație cinematografică, organizare de evenimente culturale cinematografice, precum și editarea de publicații de specialitate, cinematograf de artă, distribuire și exploatare film, participare la festivaluri.

INP este o instituție publică, de cultură de importanță națională, cu personalitate juridică, cu activitate în domeniul protejării, restaurării, cercetării și promovării patrimoniului cultural, aflată în subordinea Ministerului Culturii. Din sumele colectate ca urmare a aplicării Timbrului Monumentelor Istorice (TMI), INP acordă finanțări nerambursabile pentru proiecte care au ca scop protejarea și promovarea monumentelor istorice, pentru următoarele domenii:

- a) elaborarea de reglementări tehnico-economice, de norme și metodologii privind elaborarea de documentații specifice, executarea de lucrări pentru protejarea monumentelor istorice;
- b) amenajarea în vederea pregătirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuită, precum și pentru realizarea unor programe sau proiecte culturale.

Obiectivele programului.

Realizarea evaluării anuale a managementului instituțiilor subordonate MC, aflate sub incidența OUG 189/2008, realizarea programului minimal, precum și creșterea veniturilor proprii ale instituțiilor

Sprijinirea dezvoltării și promovării sectoarelor culturale și creative

În acest context, programul va avea următoarele rezultate:

2.2.1 Realizarea programului minimal anual

2.2.2. Susținerea cinematografiei românești prin acordarea de credite financiare directe pentru dezvoltarea de proiecte, producție și distribuire de filme, precum și pentru organizarea de festivaluri, programe de cultură cinematografică, editare de carte de specialitate, alte evenimente (CNC)

2.2.3. Susținerea creației contemporane românești și valorizarea patrimoniului, în scopul favorizării unui acces cât mai larg al publicului la cultură și a unei bune înțelegeri a fenomenelor artistice, prin acordarea de finanțări din Fondul Cultural Național (AFCN)

2.2.4. Susținerea activității de protejare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, prin finanțarea din Timbrul Monumentelor istorice de lucrări (precum: intervenții de urgență, amenajări în vederea pregătirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuită), investigații și elaborarea de reglementări, norme și metodologii, programe sau proiecte culturale privind monumentele istorice (INP)

Descriere. Acest program bugetar acoperă modul de angajare și performanța utilizării resurselor necesare pentru îndeplinirea obligațiilor MC privind managementul instituțiilor publice de cultură aflate sub incidența OUG nr. 198/2008, asigurarea sprijinului pentru instituțiile publice care nu sunt sub incidența acestei ordonanțe, precum și coordonarea guvernantei corporative a companiilor de stat/publice aflate sub autoritatea ministerului.

Instituțiile publice de cultură guvernate de prevederile OUG nr. 189/2008 sunt conduse de manageri selectați în urma unor concursuri de proiecte de management, în baza unor contracte de management pe care aceștia le încheie cu MC. Contractele au o serie de clauze organizatorice, financiare și tehnice, obiective și sarcini bine definite pe care managerul trebuie să le atingă și care au fost convenite de ambele părți. Contractul prevede obligațiile și responsabilitățile celor două părți - managerul și MC - la care se adaugă anexele cu proiectul de management și programul minimal. Programul minimal include proiectele care trebuie realizate în intervalul de timp stipulat în contract și a căror finanțare provine integral din subvenții de la bugetul de stat. Programul minimal poate fi renegociat anual, în funcție de bugetul aprobat pentru derularea contractului de management. Managerul are obiective și sarcini specifice pentru fiecare an de mandat.

Programul bugetar va sprijini exercitarea responsabilităților MC legate de implementarea prevederilor OUG nr. 189/2008 referitor la managementul instituțiilor publice de cultură. Una dintre acestea este evaluarea anuală/finală a managerilor instituțiilor, în baza Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului. În baza unor proceduri bine stabilite, MC verifică modul în care managerul a realizat obligațiile asumate prin contractul de management, în raport cu resursele financiare alocate. Evaluarea se face de către o comisie de evaluare organizată la nivelul MC pentru fiecare instituție în parte. Cadrul de referință pentru evaluare este proiectul de management. Pe durata contractului de management, MC verifică prin evaluări anuale modul în care managerul își respectă obligațiile contractuale.

Alte chestiuni care vor fi finanțate prin acest program bugetar sunt organizarea concursurilor de proiecte de management, gestionarea dosarelor profesionale ale managerilor, elaborarea și urmărirea implementării programelor minimale, precum și elaborarea, modificarea și avizarea regulamentelor de organizare și funcționare ale instituțiilor publice de cultură în cauză.

În același timp, prin intermediul programului este asigurată funcționarea eficientă a celor trei instituții - CNC, INP și AFCN - care asigură susținerea sectoarelor culturale și creative, prin cele trei fonduri gestionate: Fondul Cultural Național (AFCN), Fondul Cinematografic (CNC) și Timbrul Monumentelor Istorice (INP).

Factori de succes: Principalii factori de succes în atingerea obiectivelor acestui program bugetar sunt:

- Stabilitatea instituțională
- Existența unui cadru legislativ adecvat
- Asigurarea resurselor financiare și umane pentru implementarea programului

Măsuri. Măsurile prin care va fi implementat programul sunt prezentate pe scurt în continuare. Bugetele alocate, ca și indicatorii și țintele conexe de monitorizare sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 7. Obiectivul Strategic 2: Măsurile Programului 2.2

2.2 Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii

M2.2.1.1. Susținerea instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii

M2.2.1.2. Susținerea sectoarelor culturale și creative prin intermediul Fondului Cultural Național (AFCN), a Timbrului Monumentelor Istorice (INP) și a Fondului Cinematografic (CNC)

Obiectivul Strategic 3: Creșterea capacității administrative a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional și a cadrului de accesare, coordonare și gestionare eficientă a fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural

Vizează

Întărirea capacității administrative și instituționale a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional, eficientizarea activității și accesarea, coordonarea și gestionarea eficace a fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural

Obiectivul Strategic 3 include 2 programe bugetare și 5 măsuri.

Figură 7. Obiectivul Strategic 3: Programe și Măsuri

Obiectivul Strategic 3	
Programul 3.1. Managementul proiectelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă	Programul 3.2. Managementul și administrația
Măsuri Programul 3.1. M3.1.1.1. Asigurarea managementului proiectelor/programelor finanțate din împrumuturi externe, contractate sau garantate de stat pentru sectorul cultural M3.1.1.2. Gestionarea asistenței financiare acordate României din fonduri externe nerambursabile, prin implementarea de programe/proiecte de finanțare pentru sectorul cultural M3.1.1.3. Gestionarea asistenței financiare acordate României prin PNRR, pentru implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural	Măsuri Programul 3.2. M3.2.1.1. Asigurarea funcționării adecvate a aparatului central al Ministerului Culturii M3.2.1.2. Asigurarea funcționării adecvate a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii

Figură 8. Obiectivul Strategic 3: Impacturi și Rezultate

Impacturi	3.1. Buget alocat MC raportat la PIB România (%) 0.08 % (2024)/ 0,1% (2029)
Rezultate	3.1.1. Creșterea numărului de monumente istorice restaurate și clădiri culturale reabilitate a. Indicator de Rezultat: Procent realizat din număr de monumente propuse pentru reabilitare - valoare de referință (%):0(2024), 100(2028)¹⁰ b. Indicator de Rezultat: Procent realizat din număr de clădiri culturale propuse pentru reabilitare - valoare de referință (%):0(2024), 100(2028)¹¹ 3.1.2. Derularea de proiecte/programe cu finanțare externă nerambursabilă pentru sectorul cultural

¹⁰ Acord Cadru Imprumut LD2097/2022 (6 monumente)

¹¹ FP1562/2006 si FP 1572/2006 (4 cladiri) si Acord Cadru Imprumut LD2097/2022 (2 clădiri)

	a. Indicator de Rezultat: Număr de organizații participante în proiecte culturale finanțate din fonduri externe nerambursabile - valoare de referință (nr.): 68 (2024)¹², 70 (2029)
	3.1.3. Implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural
	a. Indicator de Rezultat: Număr de organizații beneficiare ale reformelor și investițiilor finanțate prin PNRR (nr.): 166(2024), 184¹³ (2026)
	3.2.1. Susținerea funcționării eficiente a Ministerului Culturii
	a. Indicator de Rezultat: Rata de fluctuație a personalului (%): 20(2024), 17(2029)
	b. Indicator de Rezultat: Gradul de ocupare a posturilor (%): 80(2024), 100(2029)
	c. Indicator de Rezultat: Procent din total angajați MC care participă la cursuri de formare profesională (%):16(2024), 80(2029)
	3.2.2. Susținerea funcționării eficiente a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii
	a. Indicator de Rezultat: Grad de ocupare a posturilor din instituțiile subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii (%): 91(2024), 98(2029)

Resursele bugetare estimate a fi necesare pentru implementarea măsurilor și atingerea rezultatelor și impacturilor pentru perioada 2026-2029 sunt de **4.691.010 mii lei (credite bugetare)**.

Tabel 8. Obiectivul Strategic 3: Eșalonarea finanțării în funcție de programul bugetar

Bugetul pe programe al Obiectivului Strategic		Total (mii RON)	Total valoare/an (mii RON)			
			Propuneri 2026	Propuneri 2027	Propuneri 2028	Propuneri 2029
P 3.1	Managementul proiectelor și programelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă					
	I. Credite de angajament	1.097.766	997.690	83.912	8.082	8.082
	II. Credite bugetare	399.783	189.351	120.142	45.145	45.145
P 3.2	Managementul și administrația					
	I. Credite de angajament	5.363.088	1.279.886	1.349.582	1.366.810	1.366.810
	II. Credite bugetare	4.294.667	1.039.265	1.068.982	1.093.210	1.093.210
Total OS 3						
I. Credite de angajament		6.460.854	2.277.576	1.433.494	1.374.892	1.374.892
II. Credite bugetare		4.694.450	1.228.616	1.189.124	1.138.355	1.138.355

¹² Beneficiarii Programului RO_Cultura.

¹³ PNRR - beneficiari MC, INP, AFCN, Investitia 5 si 7

Program 3.1 Managementul proiectelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă

Justificare. MC implementează, prin Unitatea de Management a Proiectului (UMP), proiecte cu finanțare UE, granturi de la donatori și credite externe. În acest sens, ministerul derulează o serie de intervenții finanțate de donatori europeni prin Granturile Spațiului Economic European (SEE - donatori Norvegia, Islanda și Liechtenstein), precum și cu împrumuturi de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE). În contextul unui nou ciclu european de finanțare pentru perioada 2021-2027, dar și a PNRR (2021-2026), este nevoie ca MC să aibă toate instrumentele și resursele (inclusiv umane) adecvate în următorii ani pentru a putea implementa și livra la timp intervențiile în domeniul culturii susținute din finanțări externe contractate/garantate de către statul român, precum și din fonduri nerambursabile.

Obiectivele programului. Acest program bugetar urmărește creșterea capacității MC de a administra eficient programele și proiectele cu fonduri UE (granturi) și de la alți donatori europeni, precum și cele din credite rambursabile. În acest fel se are în vedere creșterea gradului de pregătire, calitate, dezvoltarea și implementarea proiectelor în sectorul cultural. Totodată, se vizează și eficientizarea serviciilor publice oferite de către MC în privința programelor cu finanțare externă. În acest sens, rezultatele acestui program au în vedere:

3.1.1. Creșterea numărului de monumente istorice restaurate și clădiri culturale reabilitate

3.1.2. Derularea de proiecte/programe cu finanțare externă nerambursabilă pentru sectorul cultural

3.1.3. Implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural

Descriere. Prin acest program se vor asigura resursele financiare, logistice și umane necesare pentru desfășurarea în condiții optime a activității UMP, implicit implementarea și gestionarea programelor și proiectelor de care unitatea este responsabilă. UMP derulează o serie de proiecte și intervenții finanțate prin împrumuturi cu garanție de stat sau guvernamentală, prin fonduri UE nerambursabile și prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European pentru care UMP este Operator de Program și din care se finanțează proiecte culturale cu privire la restaurare de monumente istorice, susținerea antreprenoriatului cultural și promovarea schimburilor culturale.

UMP implementează proiecte cofinanțate prin împrumuturi externe în valoare de aproximativ 619 milioane de euro de la **BDCE** (prin acorduri semnate în 2006, 2007 și 2022), pentru reabilitarea a 23 clădiri-monumente istorice și construcția, renovarea sau reabilitarea unui număr de 5 clădiri culturale de interes public din România, în care funcționează instituții de cultură de maximă importanță. Spre exemplu, în anul 2024 a continuat implementarea contractului “design&build” la Biblioteca Franceză Omnia Craiova (filială a Bibliotecii Naționale a României), a continuat investiția în consolidarea și restaurarea Palatului Cantacuzino din București (aparținând Muzeului Național “George Enescu”), au fost contractate serviciile de proiectare pentru obiectivul Muzeul “Kalinderu” din București (aparținând muzeului Național de Artă a României), a fost finalizată proiectarea Sălii Omnia din București (aflată în folosința Centrului Național al Dansului) și a continuat implementarea contractului având ca obiect servicii de proiectare pentru Muzeul Național al Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989 de la Timișoara. De

asemenea, a continuat implementarea contractelor atribuite la sfârșitul anului 2023 pentru serviciile de proiectare la faza D.A.L.I. aferente obiectivelor de investiții Așezămintele "Ion I.C. Brătianu" din București (aparținând Bibliotecii Naționale a României) și Teatrul Național "Marin Sorescu" din Craiova și au fost atribuite contractele de proiectare la faza D.A.L.I. pentru Casa "Vârnăv Liteanu" din Liteni, jud. Suceava (aparținând Institutului Național al Patrimoniului), Vila "Florica" de la Ștefănești, jud. Argeș (aparținând Muzeului Național Brătianu), Teatrul Național "Lucian Blaga" și Opera Națională Română din Cluj Napoca și Muzeul Național de Istorie a României din București. În fine, a fost obținut terenul pentru construcția noii săli de spectacole a Operei Naționale Române din Iași.

Pe lângă acestea, Ministerul Culturii va gestiona un nou împrumut de la BDCE, pentru proiectul LD 2215 (2024) „Temelii culturale”, care vizează salvarea unor monumente istorice și construirea de clădiri cu destinație culturală. Prin acest proiect, Ministerul Culturii propune realizarea a 14 obiective de investiții cu relevanță națională și europeană:

- construirea sălii de spectacole a Operei Naționale Române Iași (în continuarea investiției demarate prin Acordul-cadru de împrumut pentru Proiectul LD 2097 din 2021 privind reabilitarea patrimoniului construit și a clădirilor cu destinație culturală), aflat în implementare;
- construirea unui corp nou de clădire pentru Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” din București;
- restaurarea și modernizarea în totalitate a Operei Naționale Române București și construirea unui depozit de decoruri (continuare a investiției realizată în perioada 2015-2016);
- restaurarea și amenajarea Muzeului Național „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu;
- restaurarea Bibliotecii Batthyaneum din Alba Iulia, filială a Bibliotecii Naționale a României;
- consolidarea, restaurarea și amenajarea sediului Muzeului Național de Artă Contemporană din București;
- restaurarea parțială la interior și refacerea unor instalații la Ateneul Român;
- restaurarea și amenajarea Vilei Reginei Maria de la Mamaia, jud. Constanța, și amenajarea terenului aferent;
- restaurare și punere în valoare a domeniului (casa-muzeu, capela și anexele) de la Tescani, jud. Bacău - Secția „Dumitru și Alice Rosetti-Tescanu-George Enescu” a Muzeului Național „George Enescu”;
- consolidarea și restaurarea Casei Samurcaș din cadrul Muzeului Țăranului Român;
- restaurarea și punerea în valoare a Muzeului Sitului Arheologic Cucuteni - Complexul Național Muzeal „Moldova” din Iași;
- consolidarea, restaurarea și amenajarea Vilei arhitectului Paul Gottereau - spațiu cultural al Institutului Național al Patrimoniului din București;
- restaurarea și amenajarea Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca;
- consolidarea, restaurarea și amenajarea sediului Administrației Fondului Cultural Național din București.

Valoarea estimată a proiectului LD 2215 (2024) „Temelii culturale” se ridică la 280 milioane de euro în sumă netă, iar valoarea împrumutului contractat este de circa 140 milioane de euro, diferența urmând a fi considerată contribuția României la proiect. La data de 16 decembrie 2024, Ministrul Finanțelor a semnat noul Acord-cadru de împrumut dintre România și BDCE destinat proiectului LD 2215 (2024) „Temelii culturale”. După ratificarea prin lege a împrumutului, proiectul va fi implementat pe o perioadă de 8 ani.

De asemenea, UMP derulează o serie de proiecte și programe finanțate din fonduri UE nerambursabile. Astfel, în vederea sprijinirii publicului cu scopul de a accesa, descoperi,

explora și aprecia patrimoniul cultural se continuă procesul de dezvoltare a proiectelor destinate debirocratizării și digitalizării sectorului cultural prin intermediul proiectelor aprobate în cadrul Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PoCIDIF). Proiectele vizează realizarea unei platforme naționale comune pentru furnizarea de servicii publice digitale în domeniul patrimoniului cultural și dezvoltarea de conținut digital despre patrimoniu pentru valorizarea culturii în scopul dezvoltării sustenabile locale și incluziunii sociale.

Totodată, MC asigură și funcționarea birourilor de informare și asistență tehnică a trei programe finanțate de donatorii europeni - *Europa Creativă (BEC)* și *Programul Cetățeni, Egalitate, Drepturi și Valori (CEDV)* și *Programul Noul Bauhaus European (NEB)*.

În ceea ce privește PNRR, Ministerul Culturii are responsabilitatea implementării a 2 reforme și 4 investiții, măsurile vizate fiind definite prin Componentele 11 și 5, detaliate în cadrul Anexei nr.5. Scopul acestora este:

- Optimizarea cadrului legislativ și normativ care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente
- Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice (realizare centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale, operaționalizare unui laborator pentru testarea de materiale noi și soluții tehnologice pentru clădiri istorice, dezvoltarea de aptitudini profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice și asigurarea întreținerii regulate a clădirilor istorice).
- Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural (elaborarea și adoptarea legii privind Statutul lucrătorilor culturali și modificarea cadrului legislativ privind finanțarea nerambursabilă în cultură)
- Creșterea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural
- Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii
- Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme

Factori de succes. Factorii de succes critici pentru obținerea schimbării avute în vedere cu privire la acest program se referă la:

- Stabilitatea instituțională/guvernamentală/europeană/internațională
- Cadrul legislativ adecvat/clar
- Existența fondurilor rambursabile și nerambursabile
- Existența co-finanțării /finanțării naționale
- Aplicații de proiecte mature din partea beneficiarilor programelor/proiectelor
- Asigurarea resurselor financiare și umane necesare pentru implementarea programului

Măsuri. Măsurile prin care va fi implementat programul 3.1 sunt prezentate pe scurt în continuare. Bugetele alocate, ca și indicatorii și țintele conexe de monitorizare sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 9. Obiectivul Strategic 3: Măsurile Programului 3.1

3.1. Managementul proiectelor și programelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă
M3.1.1.1. Asigurarea managementului proiectelor/programelor finanțate din împrumuturi externe, contractate sau garantate de stat pentru sectorul cultural
M3.1.1.2. Gestionarea asistenței financiare acordate României din fonduri externe nerambursabile, prin implementarea de programe/proiecte de finanțare pentru sectorul cultural

Program 3.2. Managementul și administrația

Justificare. Analiza mediului intern a dezvăluit un număr semnificativ de elemente de care depinde implementarea cu succes a planului strategic, subliniind importanța existenței unor resurse umane performante și instrumente adecvate pentru dezvoltarea și implementarea cu succes a documentelor de politici publice și a programelor ministerului și ale instituțiilor subordonate.

Formarea profesională, asigurarea resurselor informaționale, materiale, financiare și umane în vederea desfășurării în condiții corespunzătoare a activității ministerului și a instituțiilor subordonate vor fi susținute prin intermediul acestui program, contribuind, astfel, la atingerea optimului funcțional al ministerului și al structurilor subordonate în implementarea PSI.

Obiectivele programului. Programul 3.2 are ca obiective creșterea transparenței, coerența actului managerial și viziunea strategică, adecvarea angajaților la complexitatea activității desfășurate, însușirea de noi informații și deprinderi specifice activității desfășurate, atragerea de resurse umane adecvate cu competențele, pregătirea și experiența necesare, accesul cât mai larg al angajaților MC și instituțiilor subordonate la training-urile de specialitate, și, nu în ultimul rând, dezvoltarea, motivarea și menținerea resurselor umane.

Programul 3.2. vizează obținerea următoarelor rezultate:

3.2.1. Susținerea funcționării eficiente a Ministerului Culturii

3.2.2. Susținerea funcționării eficiente a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii

Descriere. Programul vizează consolidarea capacității instituționale a MC de a formula politici publice și de planificare strategică, inclusiv pentru a îndeplini acțiunile în domeniul cultural ce decurg din calitatea României de membru UE, elaborarea și implementarea unor proceduri de sistem și operaționale optime, care să permită derularea cu celeritate și flexibilitate a diverselor activități specifice. În același timp, se dorește eficientizarea comunicării interne și externe și a cadrului legislativ în sectorul cultural.

Creșterea capacității administrative la nivelul MC se va concentra pe asigurarea resurselor și instrumentelor necesare funcționării, în vederea dezvoltării și implementării politicilor, programelor și proiectelor ministerului. În același timp, se va concentra pe creșterea calității proceselor de luare a deciziilor. Nu în ultimul rând, vor fi depuse eforturi pentru dezvoltarea resurselor umane prin asigurarea unei pregătiri adecvate, training-uri de specialitate, atragerea de personal nou și competent, menținerea actualilor angajați și îmbunătățirea culturii organizaționale în minister.

Îmbunătățirea proceselor necesită un set complex de acțiuni care vor viza dezvoltarea, actualizarea și simplificarea procedurilor de lucru, implementarea standardelor de control managerial, introducerea de noi metode de lucru și eficientizarea comunicării interne, inclusiv prin mijloace media digitale și adoptarea/dezvoltarea instrumentelor IT optime. Procesele de luare a deciziilor pe bază de dovezi vor fi integrate la nivelul ministerului prin

asigurarea accesului la date și informații pentru personalul ministerului. În același timp, va fi promovat și consolidat un cadru legislativ și instituțional coerent, în conformitate cu reglementările și practicile din UE, care să asigure aplicarea eficientă și unitară a politicilor și strategiilor de dezvoltare în domeniul culturii.

Ministerul Culturii și instituțiile subordonate sunt implicate în mod activ în implementarea unor demersuri strategice la nivel național, după cum urmează:

1. Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025, aprobată prin H.G. nr. 1.269/2021.

În cadrul SNA, Ministerul Culturii face parte din platforma administrației publice centrale care are rol de monitorizare și cooperare.

Obiectivul specific din cadrul SNA aflat în directă responsabilitate a Ministerului Culturii se referă la *Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul protejării patrimoniului cultural.*

2. Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă (OGP)

În cadrul OGP, Ministerul Culturii și-a asumat un angajament în Planul Național de Acțiune 2022-2024 privind - *Creșterea gradului de transparentizare, debirocratizare și integritate a serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii.* Angajamentul, corelat cu *Strategia Națională Anticorupție 2021-2025*, și implementat în colaborare cu Asociația Română pentru Transparență, constă în analizarea cadrului legislativ și a practicii care guvernează activitatea de specialitate a serviciilor deconcentrate, în vederea eficientizării activității, precum și în vederea reducerii vulnerabilităților acestora.

3. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, aprobată prin H.G. nr. 877/ 2018

Cu referire la SNDDR 2030, Ministerul Culturii a promovat în mod activ includerea culturii în cadrul proceselor de dezvoltare durabilă de la nivel național. Astfel, cultura se regăsește menționată în mod distinct la nivelul SNDDR 2030, în cadrul ODD 11- Orașe și comunități durabile, secțiunea Dimensiunea culturală a dezvoltării durabile. În egală măsură, aspecte privind multiculturalismul se regăsesc și la nivelul ODD 16- Pace, justiție și instituții eficiente.

În vederea implementării acestei strategii și a *Planului Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030*, aprobat prin HG nr. 754/2022, la nivelul Ministerului Culturii a fost creat un nucleu de dezvoltare durabilă compus din trei experți de dezvoltare durabilă, care au beneficiat de formare prin *Programul postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă Administrație Publică pentru Dezvoltare Durabilă*, pe parcursul anului 2022.

Nucleul de dezvoltare durabilă a contribuit în mod activ la includerea culturii în Raportul Național Voluntar al României pentru implementarea Agendei 2030 privind dezvoltarea durabilă, aferent anului 2023.

4. Strategia Națională privind Economia Circulară, aprobată prin H.G. nr. 1172/2022

Ministerul Culturii face parte din Comitetul de coordonare pentru economia circulară a României, creat prin Decizia Prim-ministrului nr 553/2022. Conform măsurilor aprobate la nivelul acestui Comitet, în cadrul Ministerului Culturii a fost instituit, prin OMC nr. 2933/2023, un nucleu de economie circulară. Nucleul este compus din experții de dezvoltare durabilă și persoane responsabile cu implementarea prin PNRR a priorităților

din domeniul economiei circulare (Pilonul I - Tranziția Verde, Componenta 11- Valul Renovării).

5. Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 560/2022

Ministerul Culturii este una din instituțiile administrației publice centrale cu atribuții în implementarea și monitorizarea Strategiei având responsabilități în realizarea unora dintre Măsurile aferente *Obiectivului Specific 5 - Susținerea cercetării, conservării și promovării patrimoniului cultural rom și a identității culturale rome, precum și Obiectivului specific 6 - Combaterea discriminării, a discursului și atitudinilor antirome generatoare de discurs incitator la ură sau infracțiuni motivate de ură, acțiunea 2.3 - analiza modului în care este folosită legislația anti-discriminare existentă în bibliografiile de examen sau în cursurile de formare continuă a personalului din administrația publică.*

Măsurile aferente celor două obiective au în vedere: acțiuni care privesc patrimoniul cultural rom, promovarea contribuției romilor la dezvoltarea societății românești prin producții culturale; promovarea producțiilor culturale moderne cu tematică romă; acțiuni comunitare de valorizare a istoriei, tradițiilor, limbii și culturii proprii în comunitățile multiculturale, promovarea imaginii și a creațiilor artiștilor, scriitorilor și intelectualilor de etnie romă la nivel național și european, combaterea discriminării, a discursului și atitudinilor antirome generatoare de discurs incitator la ură sau infracțiuni motivate de ură.

6. Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură 2024-2027 și a Planului de acțiune conex, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 540/2024

Conform Planului de acțiune al *Strategiei națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură 2024-2027*, Ministerul Culturii este implicat în 13 acțiuni principale, coordonând 8 dintre acestea, care sunt axate pe:

- realizarea unui studiu despre aspectele culturale ale agresivității și rolul culturii civice în combaterea violenței în spațiul public, care se va realiza prin colaborarea Institutului Național pentru Cercetare și Formare Culturală cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Ministerul Afacerilor Interne / Inspectoratul General al Poliției Române, Agenția Națională pentru Romi; cu sprijinul Federației Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic, Centrul pentru Monitorizarea și Combaterea Antisemitismului;
- realizarea informării personalului din instituțiile culturale de la nivel central și local, inclusiv prin intermediul unor sesiuni dedicate, pentru prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură;
- - digitalizarea arhivelor privind istoria evreilor și a romilor și a mărturiilor supraviețuitorilor Holocaustului, inclusiv pentru a facilita accesul publicului la acestea;
- - continuarea și dezvoltarea de noi programe culturale, menite să încurajeze spiritul civic și interesul față de contribuția evreilor la cultură. În acest sens, Ministerul Culturii va iniția programul cultural, intitulat *Mihail Sebastian. Identitate evreiască, combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură prin cultură, care să vizeze realizarea de proiecte cu tematică referitoare la istoria, viața socială și culturală a evreilor din România;*

- crearea, pe site-ul Ministerului Culturii, a secțiunii *Societate și cultură evreiască* cu scopul de a recupera și transmite memoria comunităților evreiești din România;
- continuarea evaluării actualelor programe culturale menite să încurajeze spiritul civic și interesul față de alte culturi;
- sprijinirea proiectelor cultural - religioase ale Federației Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic;
- sprijinirea și promovarea proiectelor de consolidare, conservare, reabilitare și revitalizare a elementelor de patrimoniu material și imaterial care aparțin memoriei evreiești, inclusiv a fondului arhivistic disponibil la nivelul fiecărei instituții. Astfel, Ministerul Culturii, în calitate de instituție coordonatoare, cu sprijinul Institutului Național al Patrimoniului, alături de celelalte ministere și instituții implicate în realizarea acestei acțiuni, va sprijini solicitările Federației Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic vizând consolidarea, conservarea, reabilitarea și revitalizarea elementelor de patrimoniu material și imaterial care aparțin memoriei evreiești, inclusiv a fondului arhivistic;
- încurajarea și sprijinirea, inclusiv din punct de vedere financiar, a publicării de materiale și studii privind viața evreiască.

În dorința expresă de a recupera și transmite memoria comunității evreiești din România, Ministerul Culturii și instituțiile din subordine prin programe de finanțare sprijină proiecte culturale, editoriale, reviste și publicații culturale, proiecte muzeale ce abordează subiecte privind promovarea istoriei, valorilor și a tradițiilor specifice comunității evreiești, promovarea patrimoniului cultural evreiesc, contribuția evreilor la dezvoltarea societății românești, combaterea antisemitismului.

Factori de succes. Principalii factori de succes pentru implementarea acestui program bugetar sunt:

- Asigurarea stabilității instituționale
- Reforma continuă, fără sincope, a ciclului de politici publice la nivelul guvernului
- Planificarea, monitorizarea și evaluarea bugetară bazată pe programe bugetare
- Asigurarea resurselor financiare și umane necesare

Măsuri. Măsurile prin care va fi implementat programul sunt prezentate pe scurt în continuare. Bugetele alocate, ca și indicatorii și țintele conexe de monitorizare, sunt prezentate în Anexele la PSI.

Tabel 10. Obiectivul Strategic 3: Măsurile Programului 3.2

3.2. Managementul și administrația
Măsura 3.2.1.1. Asigurarea funcționării adecvate a aparatului central al Ministerului Culturii
Măsura 3.2.1.2. Asigurarea funcționării adecvate a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii

5. ARANJAMENTE PENTRU IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PSI

PSI va fi implementat în corelare cu planificarea și execuția bugetară anuală, luând în considerare cadrul multianual de planificare bugetară și strategică, care acoperă patru ani. Astfel, PSI va servi ca bază pentru fundamentarea bugetului pentru anul următor și, la rândul său, va fi actualizat pe baza performanței din ultimul an în ceea ce privește cheltuirea resurselor alocate.

Implementarea PSI începe odată ce bugetul anual a fost aprobat de Parlament. Ar trebui să fie pe deplin corelat cu Programul de Guvernare și cu Planul Anual de Lucru al Guvernului (PALG), astfel încât activitățile și proiectele să fie monitorizate și, dacă este necesar, adaptate pentru a permite obținerea rezultatelor preconizate.

În cadrul MC, implementarea PSI este în responsabilitatea GLT și a tuturor structurilor din cadrul ministerului, fiind coordonată de secretarul general al ministerului și echipa UPP, în calitate de Secretariat tehnic. Echipa va fi, de asemenea, responsabilă cu monitorizarea și raportarea la nivel înalt către factorii de decizie (secretari de stat, ministru). Echipa va fi alcătuită din reprezentanți ai tuturor structurilor care au responsabilități în implementarea PSI, numiți prin ordin al ministrului.

Monitorizare și evaluare: Un cadru de monitorizare și evaluare (M&E) este stabilit în secțiunile PSI și rezumat în anexe. Acesta oferă informații despre indicatori și ținte pentru diferite niveluri de planificare. Detalii privind impactul și indicatorii de rezultat propuși pentru a evalua performanța se găsesc și în secțiunea anterioară din cadrul acestui PSI.

Colectarea și gestionarea datelor: A fost elaborată o aplicație de planificare strategică și evaluare a performanței, cu modelul de structură propus pentru PSI. Aplicația este în dezvoltare la centrul Guvernului (SGG) și va fi utilizată pentru colectarea datelor și prezentarea acestora într-un mod structurat, în funcție de fiecare proiect, măsură, program, respectiv obiectiv strategic.

Frecvența raportării: Indicatorii de realizare (output) și de rezultat vor fi monitorizați și raportați anual, în timp ce indicatorii de impact vor fi monitorizați și raportați o dată la doi ani sau în funcție de disponibilitatea datelor.

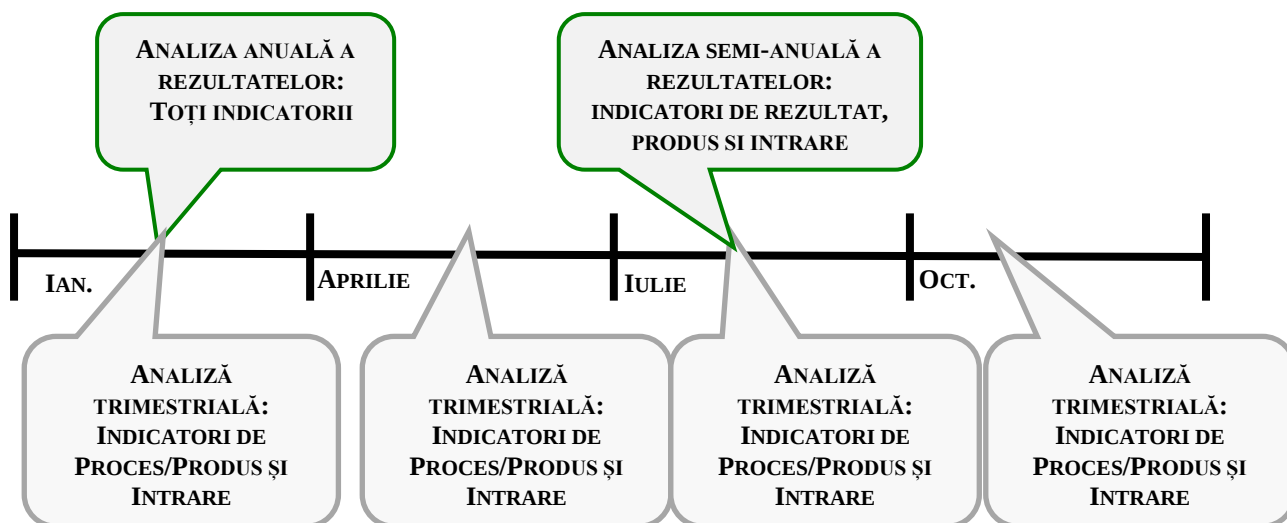
Pentru a genera cât mai puțină povară administrativă pentru echipa de monitorizare, indicatorii sunt colectați din surse oficiale, publice (Institutul Național de Statistică, Eurostat, Banca Mondială, alte instituții și organizații naționale și internaționale) ori de câte ori este posibil. În același timp, colectarea de date pentru oricare alte exerciții paralele de M&E (cum ar fi cele realizate pentru strategiile și planurile naționale) vor contribui la monitorizarea și evaluarea PSI cât mai mult posibil.

Transparența și comunicarea: Transparența și comunicarea sunt extrem de importante pentru raportarea rezultatelor. PSI reprezintă un instrument de comunicare util și puternic pentru creșterea vizibilității echipei MC și a eforturilor depuse.

Comunicarea internă este esențială în ceea ce privește punerea în aplicare a PSI și este utilizată ca mijloc de schimb de informații între diferitele direcții și grupuri de lucru de la nivelul ministerului.

Evaluarea, monitorizarea și revizuirea PSI: În conformitate cu metodologia, PSI este revizuit anual, astfel încât să se alinieze prioritățile, programele și măsurile proiectate la prioritățile politice de la momentele respective și la contextul general și să se actualizeze indicatorii și țintele. O diagramă a ciclului de monitorizare a PSI este prevăzută mai jos.

Figură 9. Ciclul de monitorizare a Planului Strategic Instituțional

Un exercițiu complet de planificare strategică va fi efectuat o dată la patru ani. În ceilalți ani, între lunile aprilie și iunie, MC, prin grupul de lucru al PSI, va pregăti o actualizare anuală pentru a stabili dacă sunt necesare modificări la planul strategic. Aceasta va consta din trei activități:

- compararea rezultatelor efective ale anului anterior versus cele planificate, pe baza țăintelor stabilite în planurile strategice și operaționale;
- reanalizarea mediului intern și extern, pentru a stabili dacă sunt necesare schimbări semnificative ale ipotezelor care stau la baza planului în vigoare;
- adăugarea unui an suplimentar la plan.

Ca atare, intervalul de timp al viitoarelor PSI-uri vor acoperi următoarele perioade:

PSI	Interval de timp
2026	2027-2030
2027	2028-2031
2028	2029-2032
2029	2030-2033

Exercițiul de revizuire ar trebui finalizat până la data de 30 mai a fiecărui an, pentru a se asigura input-ul necesar pentru exercițiul bugetar viitor.

6. RESURSE FINANCIARE

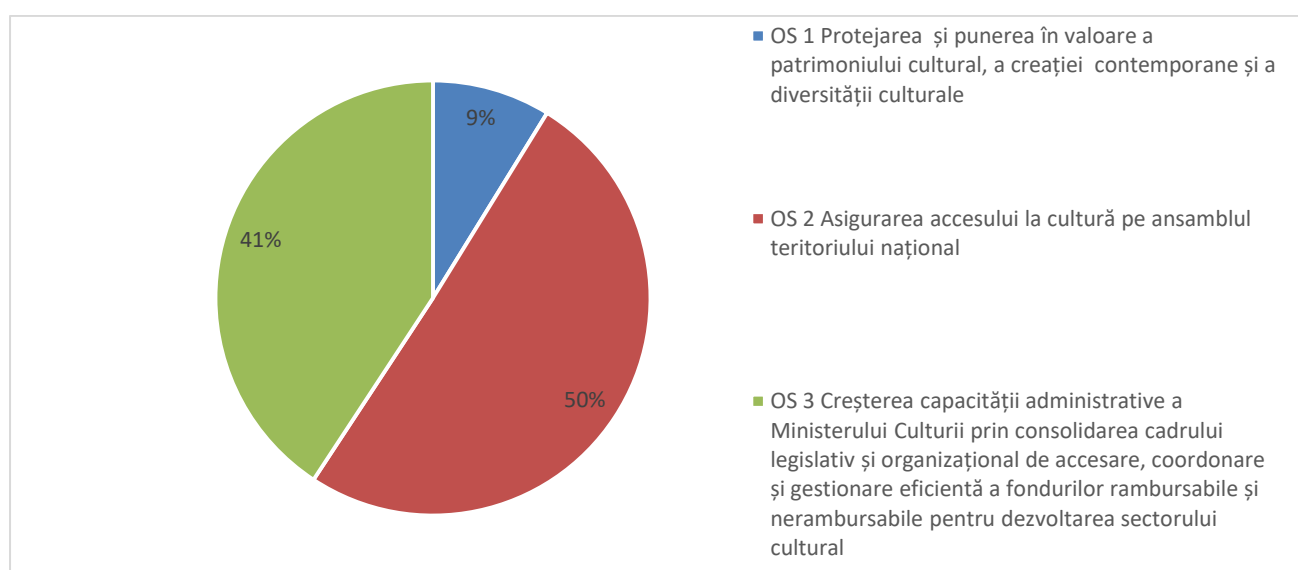
PSI al MC cuprinde 3 obiective strategice, 7 programe bugetare și 17 măsuri. Măsurile sunt implementate de minister și instituțiile aflate în subordinea sau coordonarea ministrului culturii.

Implementarea PSI va fi asigurată din bugetul național și prin finanțare UE, precum și din creditele din surse externe aferente programelor cu finanțare rambursabilă aflate în derulare. Limitele cheltuielilor sunt cele stabilite în Scrisoarea-cadru, bugetul anual aprobat și/sau Legea Finanțelor Publice nr. 500/2002. Prin urmare, valabilitatea programelor bugetare este legată de cadrul general de performanță bugetară. În același timp, finanțarea UE programată poate suferi modificări.

Tabel 11. Alocările financiare anuale în funcție de obiectivele strategice pentru 2026-2029 (mii lei)

Obiective strategice	TOTAL	2026	2027	2028	2029
OS1					
I. Credite de angajament	1.245.997	329.901	310.120	302.988	302.988
II. Credite bugetare	1.013.997	254.901	253.120	252.988	252.988
OS2					
I. Credite de angajament	7.497.940	1.766.158	1.863.842	1.933.970	1.933.970
II. Credite bugetare	5.813.879	1.415.088	1.448.469	1.475.161	1.475.161
OS3					
I. Credite de angajament	6.460.854	2.277.576	1.433.494	1.374.892	1.374.892
II. Credite bugetare	4.694.450	1.228.616	1.189.124	1.138.355	1.138.355

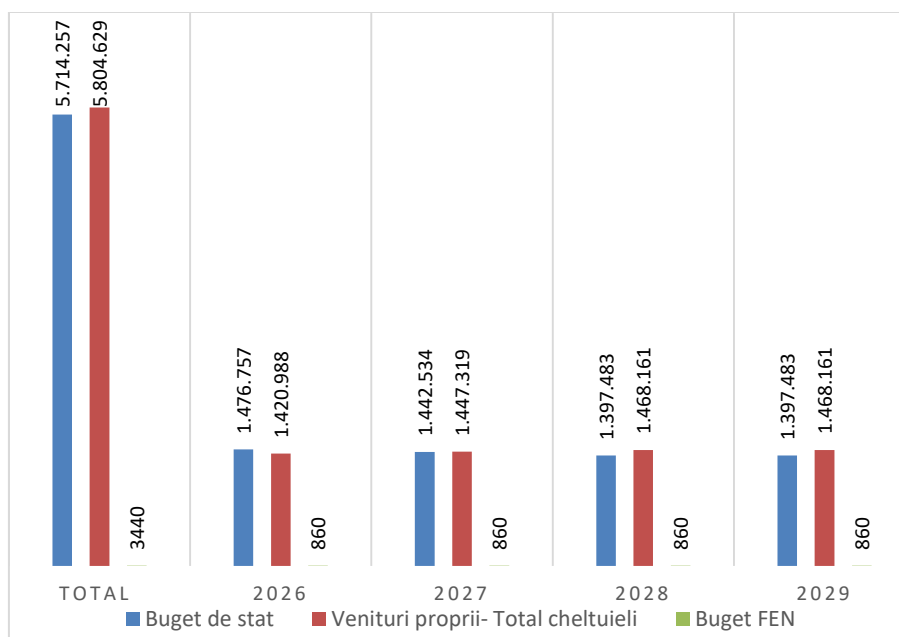
Figură 10. Alocările financiare totale în funcție de obiectivele strategice pentru 2026-2029 (mii lei)/ credite bugetare

Tabel 12. Resurse financiare pentru operaționalizarea PSI (mii lei)

Sursa de finanțare cf HG 467/2022 (de la a la h)	Total cheltuieli (mii lei)				Estimări 2029
	Total program mii lei	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	
Buget stat					
I. Credite de angajament	7.480.661	2.525.717	1.686.904	1.634.020	1.634.020
II. Credite bugetare	5.714.257	1.476.757	1.442.534	1.397.483	1.397.483
Venituri Proprii -Total Cheltuieli					
I. Credite de angajament	7.720.690	1.847.058	1.919.692	1.976.970	1.976.970
II. Credite bugetare	5.804.629	1.420.988	1.447.319	1.468.161	1.468.161
Bugetul fondurilor externe nerambursabile					
I. Credite de angajament	3440	860	860	860	860
II. Credite bugetare	3440	860	860	860	860
Total General - Credite de angajament	15.204.791	4.373.635	3.607.456	3.611.850	3.611.850
Total General- Credite bugetare	11.522.326	2.898.605	2.890.713	2.866.504	2.866.504

Figură 11. Structura bugetului PSI pe surse de finanțare 2026-2029 (mii lei)/ credite bugetare

În ceea ce privește gestionarea bugetului, cea mai importantă provocare instituțională este capacitatea ministerului de a implementa în mod efectiv PSI: planificarea, execuția și monitorizarea bugetelor aferente celor trei obiective strategice, astfel încât să fie posibilă o bugetare adecvată a programelor bugetare propuse în primul an de planificare.

Din perspectivă managerială și organizatorică, tranziția la bugetarea pe programe reprezintă principala provocare pe parcursul ciclului de viață al PSI, având în vedere în special faptul că acest proces trebuie coordonat, implementat și raționalizat de la centrul Guvernului, cu sprijin și angajament politic și în colaborare cu Ministerul Finanțelor.

ANEXA 1: SINTEZA BUGETULUI PE PROGRAME 2026-2029 (MII LEI)

Buget obiectiv/ program		Total program	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	Estimări 2029
Total General, din care:						
I. Credite de angajament		15.204.791	4.373.635	3.607.456	3.611.850	3.611.850
II. Credite bugetare		11.522.326	2.898.605	2.890.713	2.866.504	2.866.504
Cheltuieli - Buget de Stat, din care:						
I. Credite de angajament		7.484.101	2.526.577	1.687.764	1.634.880	1.634.880
II. Credite bugetare		5.717.697	1.477.617	1.443.394	1.398.343	1.398.343
Venituri Proprii-Total Cheltuieli, din care:						
I. Credite de angajament		7.720.690	1.847.058	1.919.692	1.976.970	1.976.970
II. Credite bugetare		5.804.629	1.420.988	1.447.319	1.468.161	1.468.161
O.S. 1	Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural, a creației contemporane și a diversității culturale					
I. Credite de angajament-TOTAL GENERAL		1.245.997	329.901	310.120	302.988	302.988
II. Credite bugetare-TOTAL GENERAL		1.013.997	254.901	253.120	252.988	252.988
P.1.1.	Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național					
I CA	Total General, din care:	332.000	106.000	82.000	72.000	72.000
II CB		100.000	31.000	25.000	22.000	22.000
I CA	Cheltuieli - Buget de Stat, din care:	5.600	1.400	1.400	1.400	1.400
II CB		5.600	1.400	1.400	1.400	1.400

Buget obiectiv/ program		Total program	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	Estimări 2029
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	5.600	1.400	1.400	1.400	1.400
II CB		5.600	1.400	1.400	1.400	1.400
I CA	Venituri Proprii-Total Cheltuieli, din care:	326.400	104.600	80.600	70.600	70.600
II CB		94.400	29.600	23.600	20.600	20.600
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	326.400	104.600	80.600	70.600	70.600
II CB		94.400	29.600	23.600	20.600	20.600
P.1.2.	Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din Romania					
I CA	Total General, din care:	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127
II CB		870.853	213.240	217.359	220.127	220.127
I CA	Cheltuieli - Buget de Stat, din care:	830.853	203.240	207.359	210.127	210.127
II CB		830.853	203.240	207.359	210.127	210.127
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	171.092	43.261	43.045	42.393	42.393
II CB		171.092	43.261	43.045	42.393	42.393
I CA	TITLUL VII ALTE TRANSFERURI	399.135	96.706	99.395	101.517	101.517
II CB		399.135	96.706	99.395	101.517	101.517
I CA	TITLUL XI ALTE CHELTUIELI	260.626	63.273	64.919	66.217	66.217
II CB		260.626	63.273	64.919	66.217	66.217
I CA	Venituri Proprii-Total Cheltuieli, din care:	40.000	10.000	10.000	10.000	10.000
II CB		40.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Buget obiectiv/ program		Total program	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	Estimări 2029
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	40.000	10.000	10.000	10.000	10.000
II CB		40.000	10.000	10.000	10.000	10.000
P.1.3.	Promovarea culturii românești în străinătate și promovarea culturii străine în România					
I CA	Total General, din care:	43.144	10.661	10.761	10.861	10.861
II CB		43.144	10.661	10.761	10.861	10.861
I CA	Cheltuieli - Buget de Stat, din care:	43.144	10.661	10.761	10.861	10.861
II CB		43.144	10.661	10.761	10.861	10.861
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	16.300	3.950	4.050	4.150	4.150
II CB		16.300	3.950	4.050	4.150	4.150
I CA	TITLUL VII ALTE TRANSFERURI	26.844	6.711	6.711	6.711	6.711
II CB		26.844	6.711	6.711	6.711	6.711
O.S. 2	Asigurarea accesului la cultură pe ansamblul teritoriului național					
I. Credite de angajament-TOTAL GENERAL		7.497.940	1.766.158	1.863.842	1.933.970	1.933.970
II. Credite bugetare-TOTAL GENERAL		5.813.879	1.415.088	1.448.469	1.475.161	1.475.161
P.2.1.	Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii					
I CA	Total General, din care:	176.279	41.528	42.847	45.952	45.952
II CB		176.279	41.528	42.847	45.952	45.952
I CA	Cheltuieli - Buget de Stat, din care:	143.650	33.700	34.750	37.600	37.600

Buget obiectiv/ program		Total program	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	Estimări 2029
II CB		143.650	33.700	34.750	37.600	37.600
I CA	TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	119.292	28.100	28.958	31.117	31.117
II CB		119.292	28.100	28.958	31.117	31.117
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	24.358	5.600	5.792	6.483	6.483
II CB		24.358	5.600	5.792	6.483	6.483
I CA	Venituri Proprii-Total Cheltuieli, din care:	32.629	7.828	8.097	8.352	8.352
II CB		32.629	7.828	8.097	8.352	8.352
I CA	TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	2.180	500	536	572	572
II CB		2.180	500	536	572	572
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	30.449	7.328	7.561	7.780	7.780
II CB		30.449	7.328	7.561	7.780	7.780
P.2.2.	Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii					
I CA	Total General, din care:	7.321.661	1.724.630	1.820.995	1.888.018	1.888.018
II CB		5.637.600	1.373.560	1.405.622	1.429.209	1.429.209
I CA	Venituri Proprii-Total Cheltuieli, din care:	7.321.661	1.724.630	1.820.995	1.888.018	1.888.018
II CB		5.637.600	1.373.560	1.405.622	1.429.209	1.429.209
I CA	TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	2.725.500	680.500	681.000	682.000	682.000
II CB		2.725.500	680.500	681.000	682.000	682.000
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	3.112.761	674.530	769.395	834.418	834.418
II CB		2.265.121	489.081	577.622	599.209	599.209

Buget obiectiv/ program		Total program	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	Estimări 2029
I CA	TITLUL VII ALTE TRANSFERURI	1.094.400	273.600	273.600	273.600	273.600
II CB		200.000	50.000	50.000	50.000	50.000
I CA	TITLUL 59 ALTE CHELTUIELI	389.000	96.000	97.000	98.000	98.000
II CB		389.000	96.000	97.000	98.000	98.000
I CA	TITLUL XV ACTIVE NEFINANCIARE	0				0
II CB		57.979	57.979			0
O.S. 3	Creșterea capacității administrative a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional și a cadrului de accesare, coordonare și gestionare eficientă a fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural					
I. Credite de angajament-TOTAL GENERAL		6.460.854	2.277.576	1.433.494	1.374.892	1.374.892
II. Credite bugetare-TOTAL GENERAL		4.694.450	1.228.616	1.189.124	1.138.355	1.138.355
P.3.1.	Managementul proiectelor și programelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă					
I CA	Total General, din care:	1.097.766	997.690	83.912	8.082	8.082
II CB		399.783	189.351	120.142	45.145	45.145
I CA	Cheltuieli - Buget de Stat, din care:	1.097.766	997.690	83.912	8.082	8.082
II CB		399.783	189.351	120.142	45.145	45.145
I CA	TITLUL VIII PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE	175.040	96.656	76.544	920	920
II CB		175.040	96.656	76.544	920	920
I CA	TITLUL X PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE	5.203	1.535	1.368	1.150	1.150
II CB		5.203	1.535	1.368	1.150	1.150
I CA	TITLUL XIII PROIECTE CU FINANȚARE DIN SUMELE AFERENTE COMPONENTEI DE ÎMPRUMUT A PNRR	17.499	17.499			
II CB		50.000	50.000			

Buget obiectiv/ program		Total program	Estimări 2026	Estimări 2027	Estimări 2028	Estimări 2029
I CA	TITLUL XIV CHELTUIELI AFERENTE PROGRAMELOR CU FINANȚARE RAMBURSABILĂ	900.024	882.000	6.000	6.012	6.012
II CB		169.540	41.160	42.230	43.075	43.075
P.3.2.	Managementul si administrația					
I CA	Total General, din care:	5.363.088	1.279.886	1.349.582	1.366.810	1.366.810
II CB		4.294.667	1.039.265	1.068.982	1.093.210	1.093.210
I CA	Cheltuieli - Buget de Stat, din care:	5.363.088	1.279.886	1.349.582	1.366.810	1.366.810
II CB		4.294.667	1.039.265	1.068.982	1.093.210	1.093.210
I CA	TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL	112.165	25.765	27.600	29.400	29.400
II CB		112.165	25.765	27.600	29.400	29.400
I CA	TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII	70.000	15.000	17.000	19.000	19.000
II CB		70.000	15.000	17.000	19.000	19.000
I CA	TITLUL XI ALTE CHELTUIELI	1.810	440	450	460	460
II CB		1.810	440	450	460	460
I CA	TITLUL VI TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	5.167.113	1.235.681	1.301.532	1.314.950	1.314.950
II CB		4.098.692	995.060	1.020.932	1.041.350	1.041.350
I CA	TITLUL XV-ACTIVE NEFINANCIARE	12.000	3.000	3.000	3.000	3.000
II CB		12.000	3.000	3.000	3.000	3.000

ANEXA 2: PLANUL STRATEGIC INSTITUȚIONAL (TABEL SINTETIC)

Descrierea obiectivelor și indicatorilor	Unitate	Valoare de referință	Țintă 2028	Țintă 2029
Obiectiv Strategic Nr. 1: Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural, a creației contemporane și a diversității culturale				
Indicator de Impact Nr. 1.1: <i>Contribuția activităților culturale la PIB</i>	%	3,27 ¹⁴ (2019)	3,27	3,27
Indicator de Impact Nr. 1.2: <i>Ocuparea forței de muncă în domeniul cultural</i>	%	5,2 ¹⁵ (2020)	5,6	5,6
Programul 1.1: Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național				
Indicator de Rezultat: <i>Număr de monumente, incluse în Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, la începutul anului</i>	Nr	65(2024)	95	95
Indicator de Rezultat: <i>Număr de monumente, incluse în Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, care la începutul anului au buget alocat</i>	Nr	46(2024)	50	50
Indicator de Rezultat: <i>Ponderea monumentelor aflate în restaurare, din numărul total de monumente incluse în Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice</i>	%	70,76(2024)	52,63	52,63
Indicator de Rezultat: <i>Număr de elemente de patrimoniu cultural imaterial înscrise în Registrul național al patrimoniului cultural imaterial: valoare de referință</i>	Nr.	24 (2024)	40	44
Indicator de Rezultat: <i>Număr de obiective culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO¹⁶</i>	Nr.	9 (2024)	9	10

¹⁴ Analiza funcțională a sectorului cultural elaborată în cadrul proiectului Viziune strategică și coerentă pentru sectorul cultural (SIPOCA 709)
https://www.umpcultura.ro/ssdc_doc_1438_rezultate_pg_0.htm

¹⁵ Ibidem

¹⁶ În cazul unui bun serial, acesta a fost cuantificat la nivelul indicatorului, ca reprezentând un singur obiectiv

Descrierea obiectivelor și indicatorilor		Unitate	Valoare de referință	Țintă 2028	Țintă 2029
	Indicator de Rezultat: Număr de bunuri culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial în Pericol	Nr.	1 (2024)	0	0
	Indicator de Rezultat: Număr de programe/cadre de protecție și gestiune, aprobate prin OMC	Nr.	0 (2024)	5	5
	Programul 1.2: Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România				
	Indicator de Rezultat: Număr crescut de operatori culturali care au obținut finanțări din partea MC	Nr.	153 (2024)	145	160
	Indicator de Rezultat: Satisfacerea nevoilor de finanțare a culturii minorităților naționale în domeniul promovării, protecției și conservării identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților	Medie mii lei/proiect	57 (2024)	71,5	105
	Programul 1.3: Promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România				
	Indicator de Rezultat: Creșterea numărului de evenimente organizate pe plan internațional	Nr.	9 (2024)	16	16
	Indicator de Rezultat: Asigurarea unui buget constant pentru finanțarea participării României la Bienala de la Veneția	Lei	800.000 (2024)	1.000.000	1.200.000
	Indicator de Rezultat: Creșterea numărului de elemente de patrimoniu cultural imaterial înscrise în Listele UNESCO în marja Convenției din 2003	Nr.	10 (2024)	13	13
	Obiectiv Strategic Nr. 2. Asigurarea accesului la cultură pe ansamblul teritoriului național				
	Indicator de Impact Nr. 2.1: Consumul cultural public, pe tip de activitate ¹⁷ (a-Monument istoric/sit arheologic; b-Teatru; c-Cinema; d-Biblioteca; e-Muzeu, expoziție sau galerie de arta)	%	a- 67 (2023) b- 25 (2023) c- 34 (2023) d- 20 (2023) e- 45 (2023)	a- 67 b- 26 c- 34 d- 23 e- 45	a- 68 b- 27 c- 35 d- 24 e- 46
	Programul 2.1: Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii				

¹⁷ Barometrul de Consum Cultural 2023, realizat de INCFC, disponibil aici: <https://www.culturadata.ro/barometrul-de-consum-cultural-2023-comunitati-de-consum-in-contextul-schimbarilor-societale/>

Descrierea obiectivelor și indicatorilor		Unitate	Valoare de referință	Țintă 2028	Țintă 2029
	Indicator de Rezultat: Procent posturi ocupate/procent posturi totale finanțate în cadrul serviciilor publice deconcentrate	%	79(2024)	100	100
	Indicator de Rezultat: Număr situri înscrise în RAN prin colaborarea cu INP	Nr.	26724(2024)	34.000	35000
Programul 2.2: S Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii					
	Indicator de rezultat: Procent crescut al activităților din domeniul proprietății intelectuale	%	24	24	24
	Indicator de Rezultat: Ponderea bugetului utilizat în total buget alocat programului minimal	%	94,59 (2024)	-	-
	Indicator de Rezultat: Număr constant ¹⁸ de sesiuni de finanțare organizate pe an (CNC)	Nr.	2(2024)	2 ³¹	2
	Indicator de Rezultat: Organizarea a 2 sesiuni de finanțare pentru proiecte culturale pe an (AFCN)	Nr.	2 (2024)	2	2
	Indicator de Rezultat: Ponderea bugetului contractat in total buget alocat pentru Timbrul Monumentelor Istorice (INP)	%	76.45(2024)	95.5	95.5
Obiectivul Strategic 3. Creșterea capacității administrative a Ministerului Culturii prin consolidarea cadrului legislativ și organizațional si a cadrului de accesare, coordonare si gestionare eficientă a fondurilor nerambursabile și rambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural					
	Indicator de Impact Nr. 3.1: Buget alocat MC raportat la PIB România	%	0.08 (2024)	0.09	0.1
Programul 3.1: . Managementul proiectelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă					
	Indicator de Rezultat: Procent realizat din număr de monumente propuse pentru reabilitare	% ¹⁹	0 (2024)	100	0
	Indicator de Rezultat: Procent realizat din număr de clădiri culturale propuse pentru reabilitare	% ²⁰	0 (2024)	100	0

¹⁸ Întrucât veniturile Fondului Cinematografic provin din surse extrabugetare conform art. 13 din OG39/2005, organizarea sesiunilor de concurs depinde de sumele colectate, care la rândul lor depind de intensitatea activității cinematografice

¹⁹ Acord Cadru Imprumut LD2097/2022 (6 monumente)

²⁰ FP1562/2006 si FP 1572/2006 (4 cladiri) si Acord Cadru Imprumut LD2097/2022(2 cladiri)

Descrierea obiectivelor și indicatorilor		Unitate	Valoare de referință	Țintă 2028	Țintă 2029
	<i>Indicator de Rezultat: Număr de organizații participante în proiecte culturale finanțate din fonduri externe nerambursabile</i>	Nr.	68 (2024)	70	70
	<i>Indicator de Rezultat: Număr de organizații beneficiare ale reformelor și investițiilor finanțate prin PNRR</i>	Nr.	166 (2024)	185	185
	Programul 3.2. Managementul si administrația				
	<i>Indicator de Rezultat: Rata de fluctuație a personalului</i>	%	20	17	17
	<i>Indicator de Rezultat: Gradul de ocupare a posturilor</i>	%	80	100	100
	<i>Indicator de Rezultat: Procent din total angajați MC care participă la cursuri de formare profesională</i>	%	16	80	80
	<i>Indicator de Rezultat: Grad de ocupare a posturilor din instituțiile subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii</i>	%	91	98	98

ANEXA 3A: PROGRAME, MĂSURI ȘI INDICATORI (TABEL REZUMATIV)

	Măsuri	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
Programul 1.1: Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național							
1.1.1.1	Scoaterea din pericol, consolidarea, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural	a. Număr de documentații tehnico-economice avizate și finanțate prin Programul Național de Restaurare	11	9	11	15	15
		b. Număr de obiective cu șantiere deschise prin Programul Național de Restaurare	11	20	25	28	30
		c. Număr de recepții la terminarea lucrărilor și de recepții finale(total) prin Programul Național de Restaurare a monumentelor istorice	1	10	12	10	10
1.1.1.2	Finanțarea cercetării și evidenței patrimoniului cultural și creșterea nivelului de accesibilitate a acestuia pentru public	a. Număr de șantiere arheologice sistematice finanțate prin Programul Național de Finanțare a Cercetărilor Arheologice Sistematice din România	34	40	50	50	50
		b. Număr obiective LIMES înscrise/actualizate în RAN	194	20	20	20	20
		c. Număr de obiecte de patrimoniu cultural mobil introduse în sistemul de evidență a patrimoniului cultural mobil	9621	10.000	10.000	10.000	10.000
		d. Număr de imobile monument istoric pentru care a fost emis avizul favorabil al Ministerului Culturii pentru restaurare și introducere în circuitul turistic (clădiri accesibile publicului)	98	50	50	60	60

	Măsuri	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
1.1.1.3	Promovarea la nivel internațional a patrimoniului cultural și îmbunătățirea cadrului legislativ privind regimul de protejare a acestuia	a. Număr de obiective pentru care România a depus la Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO dosarul complet	0	1	1	1	1
		b. Număr ordine de ministru al culturii privind cadrul legislativ în domeniul patrimoniului cultural, publicate anual în Monitorul Oficial	6	6	6	7	7
Programul 1.2: Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum și protejarea identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale din România							
1.2.1.1	Sprijinirea și promovarea operatorilor culturali în plan național și internațional, precum și alte activități culturale	a. Nr. total de festivaluri	103	150	170	170	170
		b. Număr spectatori / total festivaluri	900.000	900.000	1.100.000	900.000	1.000.000
		c. Număr artiști participanți/ total festivaluri	12.000)	10.000	10.000	10.000	10.000
		d. Nr. proiecte finanțate ²¹	147	150	160	160	180
		e. Număr de reviste finanțate ²²	43	33	33	33	33
		f. Număr de târguri internaționale de carte susținute financiar	10	10	10	10	10
		g. Număr de proiecte dedicate Zilei Culturii Naționale finanțate	0	12	12	12	15

²¹ Proiecte prioritare, Nevoi culturale de urgență și ACCES (exclusiv Ziua Culturii Naționale)

²² Din care, 16 reviste ale Alianței Naționale a Uniunilor de Creatori din România (ANUC), conform prevederilor Legii nr. 136/2015 pentru finanțarea revistelor de cultură reprezentative din România

	Măsuri	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
		<i>h. Nr. acțiunilor sprijinite în domeniul promovării, protecției și conservării identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale</i>	21	27	28	30	34
		<i>i. Valoare totală a sumelor alocate în domeniul promovării, protecției și conservării identității etnice, culturale și lingvistice a minorităților naționale (mii de lei)</i>	1.200	1800	2000	2400	2700
		<i>j. Valoare proiecte implementate conform Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură (mii lei)</i>	138	220	230	240	270
		<i>k. Valoare proiecte pentru susținerea cercetării, conservării și promovării patrimoniului cultural rom și a identității culturale rome, conform Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome (mii lei)</i>	200	700	800	800	900
Programul 1.3. Promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România							
1.3.1.1	Activități de diplomatie culturală pentru promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România	<i>a. Nr. de acțiuni culturale (expoziții, concerte, târguri, ateliere etc.) organizate în marja fiecărui eveniment</i>	10	10	10	11	11
		<i>b. Nr. evenimente realizate în contextul apartenenței la REMS</i>	1	1	1	1	1

	Măsuri	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
1.3.1.2	Punerea în aplicare a prevederilor asumate în domeniul culturii, ca urmare a aderării României la diferite convenții sau organisme și organizații internaționale	a. Nr. documente semnate	2	4	4	5	5
Program 2.1: Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea Ministerului Culturii							
2.1.1.1	Asigurarea nevoilor funcționale (resurselor umane, logistice) ale serviciilor deconcentrate	a. Nr. de direcții județene pentru cultură care implementează un sistem de gestiune informatică a evidenței monumentelor și siturilor arheologice	11	11	42	42	42
		b. Nr. direcții cu toate posturile din organigramă ocupate	9	30	42	42	42
2.1.1.2	Aplicarea corectă a măsurilor legislative de protejare, promovare și punere în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale	a. Nr. de situri înscrise în RAN la nivel național (medie/județ)	638	900	1100	1000	1000
		b. Nr. total situri cunoscute și reperate la nivel național: înregistrate în RAN	26800	30000	33000	35000	37000
		c. Nr. total de obligații de folosință redactate și transmise la nivel național	4758	5000	5500	6000	6500

	Măsuri	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
2.1.1.3	Asigurarea finanțării resurselor umane și logistice necesare desfășurării activității specifice ORDA	a. Nr. de seminare și sesiuni de comunicări științifice cu privire la drepturile de proprietate intelectuală (ORDA)	4	7	8	9	10
		b. Nr. de certificate de înregistrare și adeverințe eliberate de ORDA privind protecția dreptului de autori și drepturile conexe	1.217	1.450	1.500	1550	1600
		c. Nr. de protocoale/acorduri de colaborare încheiate cu entități care desfășoară activități în domeniul proprietății intelectuale (ORDA)	38	40	42	44	46
2.1.1.4	Finanțarea activităților de specialitate din domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe	a. Nr. de reuniuni privind asigurarea reprezentării și apărarea intereselor naționale în domeniul dreptului de autor	15	24	24	24	24
Programul 2.2: Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii							
2.2.1.1.	Susținerea instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii	a. Program minimal aprobat (mii lei)	21.870	44.006	42.818	35.700	31.499
		b. Programul minimal realizat (mii lei)	20.687	x	x	x	x
		c. Nr. beneficiari plători (cu excluderea mediului virtual)	2.543.037	2.412.814	1.764.919	3.720.135	3.478.640
		d. Nr. beneficiari neplătitori (cu excepția beneficiarilor din mediul virtual)	3.536.171	1.591.482	1.376.275	2.874.954	1.978.980

	Măsurile	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
		<i>e. Nr. beneficiari plătitori din mediul virtual</i>	28.506	67.500	68.500	70.295	2.267.350
2.2.1.2	Susținerea sectoarelor culturale și creative prin intermediul Fondului Cultural Național (AFCN), a Timbrului Monumentelor Istorice (INP) și a Fondului Cinematografic (CNC)	<i>a. Nr. de proiecte aprobate spre finanțare pentru producția cinematografică (CNC) - credit direct⁴</i>	115	75	80	90	110
		<i>b. Nr. de proiecte aprobate spre finanțare pentru programe de cultură cinematografică, editare carte de specialitate, alte evenimente (CNC) - finanțare nerambursabilă⁴</i>	28	65	70	70	90
		<i>c. Nr. de proiecte finanțate pentru organizare festivaluri (CNC) - finanțare nerambursabilă²³</i>	24	30	30	40	60
		<i>d. Quantum subvenție sesiune de finanțare destinată susținerii proiectelor editoriale reglementată de legea privind susținerea și promovarea culturii scrise (Legea 186/2003)-AFCN</i>	2.000.000 lei	4.500.000 lei *se bugetează anual de către MC	5.000.000 lei *se bugetează anual de către MC	5.500.000 lei *se bugetează anual de către MC	6.000.000 lei *se bugetează anual de către MC
		<i>e. Nr. de contestații admise după evaluarea administrativă (întrunirea condițiilor de eligibilitate în vederea evaluării de conținut) - AFCN</i>	0	0	0	0	0

²³ Întrucât veniturile Fondului Cinematografic provin din surse extrabugetare conform art. 13 din OG39/2005, organizarea sesiunilor de concurs depinde de sumele colectate, care la rândul lor depind de intensitatea activității cinematografice.

	Măsuri	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
		<i>f. Nr. de subprograme pentru finanțarea de proiecte care au ca scop protejarea și promovarea monumentelor istorice-finanțare nerambursabilă²⁴ (INP)</i>	9	2	2	2	2
Programul 3.1: Managementul proiectelor și programelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă							
3.1.1.1	Asigurarea managementului proiectelor/programelor finanțate din împrumuturi externe, contractate sau garantate de stat pentru sectorul cultural	<i>a. Nr. clădiri culturale reabilite</i>	0	0	2	9	0
3.1.1.2	Gestionarea asistenței financiare acordate României din fonduri externe nerambursabile, prin implementarea de programe/proiecte de finanțare pentru sectorul cultural	<i>a. Nr. proiecte/programe derulate din fonduri externe nerambursabile ²⁵</i>	3	5	5	5	5
3.1.1.3	Gestionarea asistenței financiare acordate României prin PNRR, pentru implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural	<i>a. Nr. de reforme și investiții pentru sectorul cultural implementate prin PNRR</i>	4	1	-	-	-
Programul 3.2: Managementul si administrația							

²⁴ Întrucât veniturile Institutului Național al Patrimoniului provin atât din surse extrabugetare cf.art.4 din Normele Metodologice din 2007, aprobate prin HG 1502/2007, cât și din sursă bugetară cf. OUG nr. 31/2024 numărul de subprograme finanțate depinde de sumele colectate/alocate.

²⁵ SEE, Europa Creativă - Cultura, Europa Creativă – Media, 2 predefinite

	Măsur	Indicator de realizare/Unitate	Realizare 2024 (Valoare de referință)	Țintă 2026	Țintă 2027	Țintă 2028	Țintă 2029
3.2.1.1	Asigurarea funcționării adecvate a aparaturii central al Ministerului Culturii și managementul resurselor umane	a. Nr. posturi aprobate	193	217	221	221	221
		b. Nr. posturi ocupate	154	209	209	209	209
		c. Nr. maxim de posturi (excluzând demnitarilor și posturile aferente cabinetului ministrului)	184	192	209	209	209
		d. Nr. participanți la cursuri de formare profesională	30	130	175	190	190
3.2.1.2.	Asigurarea funcționării adecvate a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii	a. Nr. maxim de posturi	6228	6550	6600	6600	6600
		b. Nr. posturi ocupate	5294	6400	6400	6400	6400

ANEXA 3B: BUGETUL MĂSURILOR PE SURSE DE FINANȚARE 2026-2029 (MII LEI)

	Valoare/ mii RON	Valoare (mii RON)				Buget de stat (mii RON)				Venituri proprii (mii RON)				Buget FEN (mii RON)			
	Total	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
P.1.1. Protejarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național																	
I.CA	332.000	106.000	82.000	72.000	72.000	1.400	1.400	1.400	1.400	104.600	80.600	70.600	70.600				
II.CB	100.000	31.000	25.000	22.000	22.000	1.400	1.400	1.400	1.400	29.600	23.600	20.600	20.600				
M1.1.1.1. Scoaterea din pericol, consolidarea, conservarea, restaurarea si punerea in valoare a patrimoniului cultural																	
I. CA	310.000	90.000	80.000	70.000	70.000					90.000	80.000	70.000	70.000				
II.CB	78.000	15.000	23.000	20.000	20.000					15.000	23.000	20.000	20.000				
M1.1.1.2. Finanțarea cercetării și evidenței patrimoniului cultural și creșterea nivelului de accesibilitate a acestuia pentru public																	
I.CA	8.000	2.000	2.000	2.000	2.000	1.400	1.400	1.400	1.400	600	600	600	600				
II.CB	8.000	2.000	2.000	2.000	2.000	1.400	1.400	1.400	1.400	600	600	600	600				
M1.1.1.3. Promovarea la nivel internațional a patrimoniului cultural și îmbunătățirea cadrului legislativ privind regimul de protejare																	
I.CA	14.000	0	14.000	0	0					14.000							
II.CB	14.000	0	14.000	0	0					14.000							
P.1.2 Promovarea, protejarea și punerea în valoare a creației contemporane și a diversității culturale, precum si protejarea identității etnice, culturale si lingvistice a minorităților naționale din Romania																	
I.CA	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127	203.240	207.359	210.127	210.127	10.000	10.000	10.000	10.000				
	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127	203.240	207.359	210.127	210.127	10.000	10.000	10.000	10.000				

	Valoare/ mii RON	Valoare (mii RON)				Buget de stat (mii RON)				Venituri proprii (mii RON)				Buget FEN (mii RON)			
	Total	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
II.CB	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127	203.240	207.359	210.127	210.127	10.000	10.000	10.000	10.000				
M1.2.1.1. Sprijinirea și promovarea operatorilor culturali în plan național și internațional, precum și alte activități culturale																	
I.CA	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127	203.240	207.359	210.127	210.127	10.000	10.000	10.000	10.000				
II.CB	870.853	213.240	217.359	220.127	220.127	203.240	207.359	210.127	210.127	10.000	10.000	10.000	10.000				
P.1.3. Promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România																	
I.CA	43.144	10.661	10.761	10.861	10.861	10.661	10.761	10.861	10.861								
II.CB	43.144	10.661	10.761	10.861	10.861	10.661	10.761	10.861	10.861								
M1.3.1. 1. Activități de diplomatie culturală pentru promovarea culturii românești în străinătate și a culturii străine în România																	
I.CA	16.300	3.950	4.050	4.150	4.150	3.950	4.050	4.150	4.150								
II.CB	16.300	3.950	4.050	4.150	4.150	3.950	4.050	4.150	4.150								
M1.3.1.2. Punerea în aplicare a prevederilor asumate în domeniul culturii, ca urmare a aderării României la diferite convenții sau organisme și organizații internaționale																	
I.CA	26.844	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711								
II.CB	26.844	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711	6.711								
P.2.1. Susținerea instituțiilor finanțate integral de la bugetul de stat aflate în subordinea/coordonarea MC																	
I.CA	176.279	41.528	42.847	45.952	45.952	33.700	34.750	37.600	37.600	7.828	8.097	8.352	8.352				

	Valoare/ mii RON	Valoare (mii RON)				Buget de stat (mii RON)				Venituri proprii (mii RON)				Buget FEN (mii RON)			
	Total	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
II.CB	176.279	41.528	42.847	45.952	45.952	33.700	34.750	37.600	37.600	7.828	8.097	8.352	8.352				
M.2.1.1.1. Asigurarea nevoilor funcționale (resurselor umane, logistice) ale serviciilor deconcentrate																	
I.CA	123.250	29.100	29.950	32.100	32.100	29.100	29.950	32.100	32.100								
II.CB	123.250	29.100	29.950	32.100	32.100	29.100	29.950	32.100	32.100								
M2.1.1.2. Aplicarea corectă a măsurilor legislative de protejare, promovare și punere în valoare a patrimoniului cultural național la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale																	
I.CA	32.629	7.828	8.097	8.352	8.352					7.828	8.097	8.352	8.352				
II.CB	32.629	7.828	8.097	8.352	8.352					7.828	8.097	8.352	8.352				
M.2.1.1.3. Asigurarea finanțării resurselor umane si logistice necesare desfășurării activității specifice ORDA																	
I.CA	19.640	4.450	4.610	5.290	5.290	4.450	4.610	5.290	5.290								
II.CB	19.640	4.450	4.610	5.290	5.290	4.450	4.610	5.290	5.290								
M.2.1.1.4. Finanțarea activităților de specialitate din domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe																	
I.CA	760	150	190	210	210	150	190	210	210								
II.CB	760	150	190	210	210	150	190	210	210								
P.2.2. Managementul instituțiilor care funcționează în subordinea Ministerului Culturii																	
I.CA	7.321.661	1.724.630	1.820.995	1.888.018	1.888.018					1.724.630	1.820.995	1.888.018	1.888.018				

	Valoare/ mii RON	Valoare (mii RON)				Buget de stat (mii RON)				Venituri proprii (mii RON)				Buget FEN (mii RON)			
	Total	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
II.CB	5.637.600	1.373.560	1.405.622	1.429.209	1.429.209					1.373.560	1.405.622	1.429.209	1.429.209				
M.2.2.1. 1. Susținerea instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii																	
I.CA	5.354.261	1.234.030	1.329.395	1.395.418	1.395.418					1.234.030	1.329.395	1.395.418	1.395.418				
II.CB	4.564.600	1.106.560	1.137.622	1.160.209	1.160.209					1.106.560	1.137.622	1.160.209	1.160.209				
M.2.2.1. 2. Susținerea sectoarelor culturale și creative prin intermediul Fondului Cultural Național (AFCN), a Timbrului Monumentelor Istorice (INP) și a Fondului Cinematografic (CNC)																	
I.CA	1.967.400	490.600	491.600	492.600	492.600					490.600	491.600	492.600	492.600				
II.CB	1.073.000	267.000	268.000	269.000	269.000					267.000	268.000	269.000	269.000				
P.3.1. Managementul proiectelor și programelor cu finanțare externă rambursabilă sau nerambursabilă																	
I.CA	1.097.766	997.690	83.912	8.082	8.082	996.830	83.052	7.222	7.222	0	0	0	0	860	860	860	860
II.CB	399.783	189.351	120.142	45.145	45.145	188.491	119.282	44.285	44.285	0	0	0	0	860	860	860	860
M.3.1.1. 1. Asigurarea managementului proiectelor/programelor finanțate din împrumuturi externe, contracte sau garantate de stat pentru sectorul cultural																	
I.CA	900.024	882.000	6.000	6.012	6.012	882.000	6.000	6.012	6.012								
II.CB	169.540	41.160	42.230	43.075	43.075	41.160	42.230	43.075	43.075								
M.3.1.1. 2. Gestionarea asistenței financiare acordate României din fonduri europene sau din fonduri externe nerambursabile, prin implementarea de programe/proiecte de finanțare pentru sectorul cultural																	
I.CA	180.243	98.191	77.912	2.070	2.070	97.331	77.052	1.210	1.210					860	860	860	860

	Valoare/ mii RON	Valoare (mii RON)				Buget de stat (mii RON)				Venituri proprii (mii RON)				Buget FEN (mii RON)			
	Total	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029	2026	2027	2028	2029
II.CB	176.803	97.331	77.052	1.210	1.210	97.331	77.052	1.210	1.210					860	860	860	860
M.3.1.1.3. Gestionarea asistenței financiare acordate României prin PNRR, pentru implementarea de reforme și investiții pentru sectorul cultural																	
I.CA	17.499	17.499	0	0	0	17.499											
II.CB	50.000	50.000	0	0	0	50.000											
P.3.2. Managementul si administrația																	
I.CA	5.363.088	1.279.886	1.349.582	1.366.810	1.366.810	1.279.886	1.349.582	1.366.810	1.366.810								
II.CB	4.294.667	1.039.265	1.068.982	1.093.210	1.093.210	1.039.265	1.068.982	1.093.210	1.093.210								
M.3.2.1. 1. Asigurarea funcționării adecvate a aparatului central al Ministerului Culturii																	
I.CA	195.975	44.205	48.050	51.860	51.860	44.205	48.050	51.860	51.860								
II.CB	195.975	44.205	48.050	51.860	51.860	44.205	48.050	51.860	51.860								
M.3.2.1.2. Asigurarea funcționării adecvate a instituțiilor subordonate și/sau coordonate de Ministerul Culturii																	
I.CA	5.167.113	1.235.681	1.301.532	1.314.950	1.314.950	1.235.681	1.301.532	1.314.950	1.314.950								
II.CB	4.098.692	995.060	1.020.932	1.041.350	1.041.350	995.060	1.020.932	1.041.350	1.041.350								

ANEXA 4: INFORMAȚII PRIVIND COMPONENTELE PSI

Anexa 4.1. Profilul instituțional

Ministerul Culturii (MC) partajează responsabilitățile de implementare a politicilor și reglementărilor cu alte ministere și instituții, acționând în colaborare și parteneriat cu acestea. Cadrul de politici publice relevante este aliniat priorităților de la nivel european, cu mențiunea că în ceea ce privește domeniul cultural, conform art.6 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) Uniunea Europeană deține competențe în domeniul cultural doar pentru sprijinirea, coordonarea sau completarea acțiunii statelor membre UE. Excepție de la această situație fac domeniile audiovizual și drept de autor care intră sub incidența competențelor partajate între Uniunea Europeană și statele membre, conform art. 4, art. 167 și art. 173 TFUE, implicând armonizare legislativă la nivel european.

Cu referire la dezvoltarea durabilă, la nivel internațional, cultura este menționată în mod explicit în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Organizației Națiunilor Unite, în cadrul a patru Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD):

- **ODD#4 - Educație de calitate**, unde Ținta 4.7 vizează ca toate persoanele integrate în învățământul formal sau informal (*all learners*) să dobândească cunoștințele și aptitudinile necesare pentru a promova dezvoltarea sustenabilă, inclusiv, printre altele, prin educație pentru dezvoltare durabilă și pentru stiluri de viață sustenabile, drepturile omului, egalitate de gen, promovarea unei culturi de pace și non-violență, cetățenia universală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.
- **ODD#8 - Munca decentă și creșterea economică**, unde Ținta 8.9 menționează conceperea și implementarea de politici pentru promovarea turismului durabil care să creeze locuri de muncă și să promoveze cultura și produsele locale.
- Cultura este menționată mai clar în **ODD#11 - Orașe și comunități durabile**, unde Ținta 11.4 vizează consolidarea eforturilor de a proteja și salvagarda patrimoniul cultural și natural universal.
- **ODD#12 - Consum și producție responsabilă** susține prin Ținta 12.b dezvoltarea și implementarea instrumentelor de monitorizare a impactului dezvoltării durabile pentru turism sustenabil care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale.

Totuși, cultura este considerată a fi un factor esențial în atingerea majorității și chiar a tuturor Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă din cadrul Agendei 2030. Astfel, o serie de proiecte UNESCO, implementate de Ministerul Culturii în parteneriat cu INCFC (Indicatorii Cultura pentru Dezvoltare Durabilă/CDIS - derulat în 2018-2019 și Indicatorii tematici pentru Cultură în Agenda 2030/ *Indicatorii Cultura 2030* - derulat în 2021-2022), care au calculat un număr de 22 de indicatori care reliefează contribuția culturii la procesele de dezvoltare durabilă, au stabilit corelări între sectorul cultural și nu mai puțin de 9 ODD-uri (CDIS), respectiv, 11 ODD-uri (*Indicatorii Cultura 2030*).

Rezultatele proiectului CDIS au fost integrate de România în cadrul Raportului Național Voluntar pentru implementarea Agendei 2030 realizat în anul 2018 și prezentat cu ocazia Forumului Politic la Nivel Înalt privind dezvoltarea durabilă, din cadrul Organizației Națiunilor Unite. De asemenea, MC a integrat rezultatele proiectului Indicatorii Cultura 2030 în cadrul Raportului Național Voluntar pentru anul 2023, prezentat tot cu ocazia Forumului Politic la Nivel Înalt privind dezvoltarea durabilă din cadrul Organizației Națiunilor Unite.

În cadrul grupului de experți de la nivelul Comisiei Europene cu tema Dimensiunea Culturală a Dezvoltării Durabile (2020/2022), constituit în baza Metodei Deschise de Coordonare, s-au estimat contribuții ale culturii pentru implementarea tuturor ODD-urilor (viziune corelată și cu concluziile celei de-a 75-a Adunare Generală a Națiunilor Unite din 2020)²⁶.

În ceea ce privește corelarea priorităților de la nivel național din domeniul dezvoltării durabile cu strategiile și acțiunile din domeniul cultural, trebuie menționată inserarea culturii în cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 (SNDDR 2030), aprobată prin HG nr. 877/2018, în cadrul capitolului Dimensiunea culturală a Dezvoltării Durabile (ODD 11). Mai mult, pentru a sublinia importanța acordată de Ministerul Culturii dezvoltării durabile, trebuie menționată corelarea Strategiei Sectoriale în Domeniul Culturii 2023-2030 cu prioritățile SNDDR 2030 și cu Agenda 2030.

De asemenea, la nivelul MC a fost constituit, la inițiativa Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului României, nucleul de dezvoltare durabilă, în cadrul Unității de Politici Publice. Nucleul de dezvoltare durabilă a făcut parte din comitetul de elaborare a SNDDR 2030 și contribuie la monitorizarea Planului de acțiune al SNDDR 2030, precum și la actualizarea și monitorizarea indicatorilor de dezvoltare durabilă stabiliți la nivel național cu sprijinul Institutului Național de Statistică.

În ceea ce privește cadrul de reglementare, acesta este definit prin legislația europeană (cu referire la competențele partajate dar și la competențele exclusive cu incidență în domeniul culturii, ca de exemplu, combaterea traficului ilicit cu bunuri culturale mobile) și de legislația națională. O listă detaliată a cadrului de reglementare poate fi consultată în Anexele 4.5 și 4.6.

Totodată, cadrul instituțional este definit și prin prisma tratatelor și acordurilor la care România este semnatară, între care cele mai importante sunt cele de aderare la Uniunea Europeană, TFUE, precum și acordurile și convențiile internaționale din domeniul culturii și din sectoarele conexe, cum ar fi Convențiile UNESCO și Convențiile Consiliului Europei, dar și dintr-o serie de tratate bilaterale cu diferite state.

Din perspectivă strategică, documentele de referință la nivel european pentru activitatea culturală sunt Programul Național de Reformă (PNR) și Planul de acțiuni pentru implementarea PNR și a Recomandărilor Specifice de Țară, care răspund provocărilor identificate în cadrul Semestrului European în ceea ce privește principalele direcții de dezvoltare economico-socială, precum și prioritățile sectoriale definite în cadrul diferitelor documente UE în domeniile cultură, audiovizual, media și drept de autor, dintre care pot fi menționate:

²⁶ https://en.unesco.org/sites/default/files/eng_sdg_moment_culture_in_the_vnrs_flyer_final_0.pdf

- Comunicarea Comisiei Europene *Noua Agendă pentru Cultură 2018*²⁷
- Planul de lucru în domeniul Culturii al Consiliului UE 2023 -2026²⁸
- Strategia UE pentru cooperare în domeniul relațiilor culturale internaționale²⁹
- Concluziile Consiliului privind relațiile culturale internaționale³⁰
- Rezoluția Consiliului privind dimensiunea culturală a dezvoltării durabile³¹
- Planul de acțiune media³²
- Planul de acțiune în domeniul proprietății intelectuale³³
- Pactul Ecologic/ A European Green Deal³⁴ / Raportul Parlamentului European vizând adoptarea unor măsuri eficace pentru conferirea unui caracter ecologic programelor Erasmus+ și Europa Creativă
- Europa Digitală/ A Europe fit for the Digital Age³⁵ / Recomandarea Comisiei Europene privind digitizarea conținutului cultural³⁶, Studiul Parlamentului European *Inteligența Artificială și Cultura*³⁷, Concluziile Consiliului privind promovarea conținutului cultural în economia digitală³⁸

La nivel național, cadrul de politici publice este definit de prioritățile stabilite în cadrul Programului de Guvernare, care de regulă trasează prioritățile pe o perioadă de patru ani în sectoarele și domeniile economice principale, precum și strategiile naționale care au componente sau fac referire la domeniul culturii - cum sunt, spre exemplu, *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*, *Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027*, *Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură aferentă perioadei 2024 - 2027*, *Strategia Națională privind Economia Circulară*, *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027*, *Strategia națională anticorupție 2021–2025*.

Rețeaua partenerială a MC este compusă din reprezentanți ai mediului de cultură, instituții din sectorul public precum ministere și agenții - de exemplu, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Educației, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Institutul Cultural Român (inclusiv cu sucursalele din străinătate) și diverși specialiști interni și

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0267&from=EN>

²⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32022G1207\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32022G1207(01))

²⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=JOIN%3A2016%3A29%3AFIN>

³⁰ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7749-2019-INIT/en/pdf>

³¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13336-2019-INIT/en/pdf>

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/europes-media-digital-decade-action-plan-support-recovery-and-transformation>

³³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/43845>

³⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
și https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0141_EN.html

³⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_en

³⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-cultural-heritage>

³⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/629220/IPOL_BRI\(2020\)629220_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/629220/IPOL_BRI(2020)629220_EN.pdf)

³⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018XG1219\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018XG1219(01)&from=EN)

externi în domeniile de competență ale MC. Ministerul mai are parteneri o serie de părți interesate, printre care ambasadatele din România, ambasadatele României în străinătate, organizații și asociații profesionale, artiști etc. Dintre partenerii internaționali fac parte Comisia Europeană, UNESCO, Consiliul European, Banca de Dezvoltare a Consiliului European și Banca Mondială.

În virtutea mandatului său, MC îndeplinește următoarele funcții:³⁹

- a) de strategie - prin care se asigură definirea obiectivelor în vederea aplicării Programului de Guvernare în domeniul culturii și elaborarea politicilor sectoriale
- b) de reglementare și sinteză - prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar în vederea realizării obiectivului propriu de activitate
- c) de administrare și gestionare eficientă, transparentă, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, a bunurilor, bugetelor și fondurilor alocate
- d) de reprezentare pe plan intern și extern a statutului român pe domeniile pe care le gestionează
- e) de autoritate de stat - prin care se asigură exercitarea controlului aplicării unitare și respectării reglementărilor legale în domeniul său de activitate, precum și al funcționării entităților care își desfășoară activitatea în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea sa.

MC furnizează servicii în mod direct sau prin intermediul unităților aflate în subordonare (servicii deconcentrate, instituții publice de cultură și instituții cu caracter de unicatitate) sau în coordonarea ministrului culturii (ORDA). La nivelul MC și al unităților subordonate au fost identificate următoarele servicii publice, care vor fi integrate în Catalogul Național al Serviciilor Publice:

- Acordare de finanțări nerambursabile pentru sectoarele culturale și creative
- Organizarea examenului pentru obținerea certificatului de traducător în și din limbi străine
 - **în domeniul patrimoniului cultural**
- Emitere autorizații cercetare arheologică
- Clasare/declasare monumente istorice
- Avizare - intervenții pe monumente istorice, export temporar/definitiv bunuri culturale mobile, restaurare bunuri culturale mobile clasate în tezaur, înființarea unui muzeu sau a unei colecții publice, acreditarea/reacreditarea muzeului sau colecției publice
- Răspuns exercitare/ neexercitare drept de preempțiune
- Autorizații de funcționare (laboratoarele și atelierele de conservare și restaurare)
- Clasare/declasare/schimbare categorie juridică bunuri culturale mobile
- Atestare conservatori și restauratori/ arheologi specialiști și experți
- Avize specifice pentru vânzarea-cumpărarea terenurilor agricole situate în extravilan în care se află situri arheologice, în care au fost instituite zone cu patrimoniu arheologic reperat sau zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător
- Emitere certificate de descărcare de sarcină arheologică
- Emitere obligație de folosință a monumentului istoric

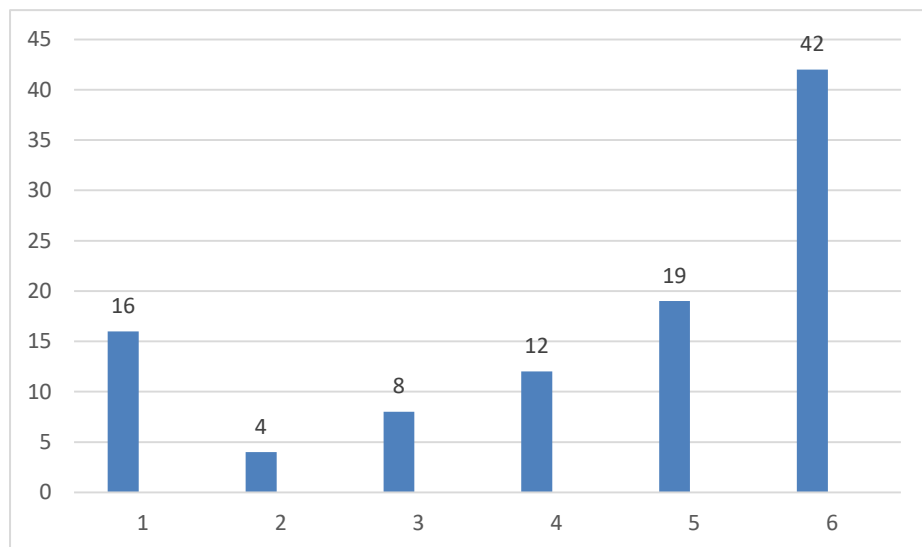
³⁹ HG nr. 90/2010 privind funcționarea și organizarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare și Regulamentul de Organizare și Funcționare al Ministerului Culturii aprobat prin OMC nr. 2817 din 14 aprilie 2020.

- Acces la colecții și arhive deținute
 - **în domeniul drepturilor de autor și a drepturilor conexe**
- Înregistrare în Registrele Naționale
- Eliberare marcaje holografice
- Constatări tehnico-științifice cu privire la caracterul original al produselor purtătoare de drepturi de autor sau drepturi conexe
- Expertize privind caracterul original al produselor purtătoare de drepturi de autor sau drepturi conexe
 - **în domeniul cinematografiei**
- Înregistrare în Registrul cinematografiei a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei
- Clasificare filme cinematografice în vederea exploatării acestora prin proiecție publică, comercializare sau închiriere pe teritoriul României
- Clasificare cinematografe în funcție de nivelul dotărilor tehnice și al facilităților de confort, potrivit legislației în vigoare
- Cesionare drept de exploatare a filmelor de patrimoniu
- Acordare de ajutor de stat (organizarea de festivaluri în România, funcționarea cinematografului de artă, distribuirea și exploatarea filmelor, participarea la festivaluri și alte manifestări în domeniul cinematografiei, producție de film și dezvoltarea de proiecte)
 - **în domeniul culturii scrise/BNaR:**
- Depunere documente în Depozitul Legal
- Acordare coduri unice (ISBN, ISMN, ISSN)
- Realizare și furnizare descriere CIP
- Acordare coduri ISIL și înregistrare CASIDRO
- Acces online la informații bibliografice prin intermediul cataloagelor electronice și al bazelor de date științifice
- Înscriere la bibliotecă
- Consultare publicații din colecțiile BNaR
- Consultare în situ copii substitut ale tezelor de doctorat
- Furnizare copii substitut ale documentelor din colecțiile BNaR
- Furnizare de referințe bibliografice
- Alocare publicații din Rezerva Națională de Publicații
- Organizare evenimente, conferințe, tururi ghidate și cursuri de formare și perfecționare în spațiile BNaR
- Investigație fizico-chimică și biologică ptr. documente de patrimoniu
- Restaurare documente

Anexa 4.2. Analiza mediului intern și extern și matricea SWOT

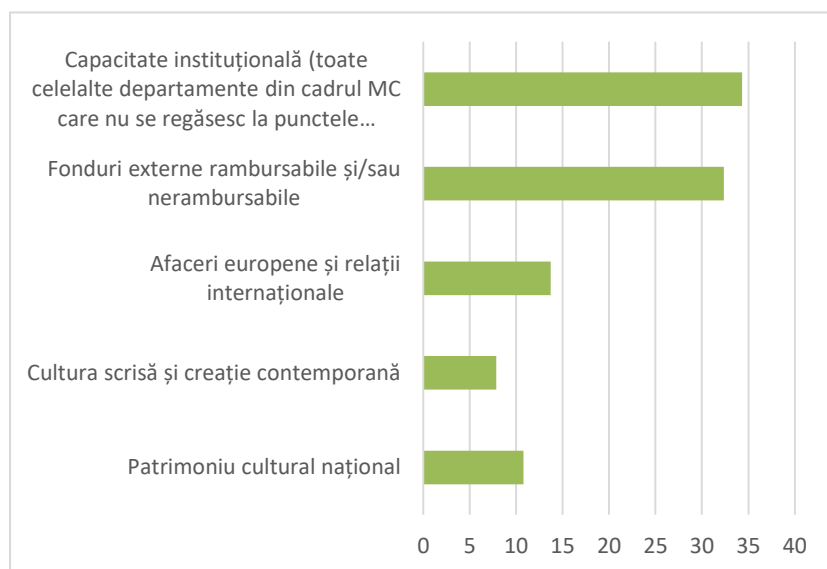
Analiza mediului intern și extern se bazează pe interpretarea rezultatelor unui chestionar de analiză aplicat la nivelul MC în intervalul 14 - 29 aprilie 2025 la care au răspuns 102 persoane, reprezentând peste 64% din numărul de angajați din sediul central al instituției⁴⁰. Dintre respondenți, peste 90% ocupă funcții de execuție.

Figură 12. Distribuția respondenților în funcție de vechime (nr. de persoane)

Datele colectate evidențiază că aproape 60% dintre respondenți au o vechime mai mare de 15 ani, iar aproape 60% sunt funcționari publici. Doar 16% dintre respondenți au raportat o vechime mai mică de 3 ani, ceea ce poate sugera faptul că organizația este una cu structură stabilă și matură profesional.

Figură 13. Distribuția respondenților în funcție de departamentul în care activează (nr. de persoane)

O parte semnificativă a respondenților (peste 45%) activează în departamentele fonduri externe rambursabile și/sau nerambursabile și relații internaționale și afaceri europene, dar per ansamblu, peste 65% dintre respondenți declară că nu sunt implicați în managementul proiectelor cu fonduri nerambursabile.

⁴⁰ La 24.03.2025, în MC, sediul central, erau angajate 159 de persoane.

a. Mediul intern

Observarea mediului intern al instituției s-a axat pe trei paliere: resursele umane, comunicarea și alte tipuri de resurse.

Au fost investigate aspecte precum: managementul resurselor umane (fișele posturilor, evaluarea și formarea profesională), resursele instituției și digitalizarea, motivarea financiară și non-financiară, fluxul informațiilor, ierarhia și comunicarea.

Resursele umane

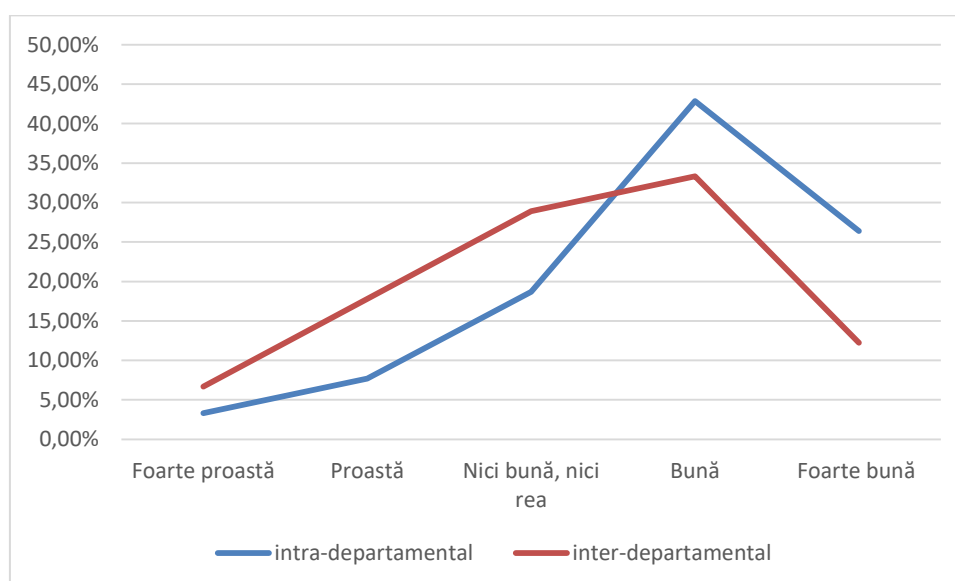
- Peste 70% dintre cei chestionați consideră că fișa postului reflectă activitatea curentă, în vreme ce sub 15% cred contrariul. Aproape 80% dintre participanții la cercetare consideră că fișele de post reflectă obiectivele MC.
- Aproape 60% dintre angajați MC recunosc că evaluările anuale se realizează conform obiectivelor instituției, 42% declară că sunt informați cu privire la rezultatele acestor evaluări și doar puțin peste 10% precizează că evaluările se materializează în măsuri - de exemplu, cursuri de formare profesională, alocarea de sarcini specifice, îmbunătățirea comunicării și a procedurilor.
- Peste 85% dintre respondenți consideră ca este nevoie de stimulare financiară la nivelul MC pentru îmbunătățirea activității și fidelizarea personalului. Varianta indicată de cei mai mulți (peste 70%) este cea a creșterii salariale, urmată de acordarea de premii (peste 37%), plata orelor suplimentare (peste 32%) și mai multe sporuri (peste 25%).
- Și stimulentele non-financiare sunt considerate oportune de către aproape 80% dintre respondenți, variantele cele mai atractive menționate fiind: acces gratuit la cursuri de perfecționare profesională (aproape 63%), acces la evenimente culturale în baza legitimației (aproape 61%), organizarea unor evenimente care să dezvolte spiritul de echipă (50%), acordarea de zile libere (aproape 50%, feedback din partea superiorilor (44%).
- Activitățile secundare precum secretariat și activități administrative intervin într-o proporție foarte mare în sarcinile zilnice de serviciu la majoritatea respondenților. Doar puțin peste 10% dintre respondenți afirmă că în activitatea nu intervin alte activități.
- Aproape 60% dintre chestionați consideră că ar avea nevoie de pregătire suplimentară pentru a-și desfășura activitatea specifică. Datele evidențiază că cei mai mulți dintre respondenți (peste 30%) consideră necesară derularea unor programe de perfecționare (de exemplu, control inventariere, tehnici de negociere, Arachne, conflict de interese, politici publice sectoriale, teoretizarea domeniului), 26% dintre respondenți invocă programe de specializare (de exemplu, punerea în siguranță a patrimoniului în caz de conflict/cataclism, programe pentru digitalizarea serviciilor, reglementări de urbanism și zone protejate, nereguli privind fondurile europene, management, IA & Achiziții publice digitale etc.) iar aproape 13% de programe de inițiere (de exemplu, AI, protejarea patrimoniului cultural imobil, digitalizare, relații cu publicul și discurs public, control intern, gestionarea fondurilor etc.). Puțin peste 20% dintre respondenți consideră necesară pregătirea suplimentară în domeniul planificării strategice și bugetării pe programe, printre tipurile de sprijin indicat fiind nominalizate: financiar, corelarea alocării bugetare cu prioritățile strategice, explicarea modului de funcționare a programelor informatice de la nivelul MF cu privire la centralizarea informațiilor financiare pentru realizarea bugetelor autorităților și instituțiilor publice, cursuri privind definirea clară a indicatorilor, program de mentorat la nivelul ministerului etc.)

- Cei mai mulți dintre respondenți (aproape 97%) consideră că întărirea capacității de a realiza Planificare Strategică Instituțională poate fi realizată în special prin organizarea unor cursuri pentru **stabilirea obiectivelor și rezultatelor de politici**. Formarea în domeniul *Programe bugetare și măsuri* se regăsește în sugestiile a peste 75% dintre respondenți, *stabilirea indicatorilor și țintelor* este un domeniu cheie pentru 88% dintre respondenți. La polul opus, domeniile *Monitorizare, raportare și evaluare* și *Managementul datelor în platforma PSI*, cu 31,5%, respectiv 7%, par să fie mai puțin importante pentru întărirea capacității de a realiza PSI.
- Aproximativ 70% dintre intervieuați evaluează ca „bună” și „foarte bună” coordonarea activității profesionale zilnice de către superiorul ierarhic, iar peste 80% evaluează că au acces în „mare” și „foarte mare” măsură la superiorul ierarhic ori de câte ori problemele de serviciu impun o astfel de interacțiune.
- Peste 60% dintre participanții la cercetare consideră că, în prezent, există o structură ierarhică adecvată nevoilor specifice corespunzătoare domeniilor de activitate ale instituției în „mare” și „foarte măsură”.

Comunicarea

- Comunicarea intra-departamentală a fost apreciată ca desfășurându-se mai bine decât cea inter-departamentală: peste 60% dintre respondenți au apreciat cu „bine” și „foarte bine” comunicarea intra-departamentală, iar peste 40% cu „bine” și „foarte bine” comunicarea inter-departamentală (Fig. 14).

Figură 14. Percepția respondenților privind comunicarea

- Resursele umane, resursele IT și cele financiare au fost identificate ca fiind cele mai importante pentru desfășurarea unei activități eficiente în minister;
- Pentru îmbunătățirea activității, se consideră că se poate obține mai multă eficiență dacă, în primul rând, sunt stabilite proceduri de lucru și de circuite formalizate în interiorul fiecărui departament (36%) și între departamente (peste 42%). De asemenea, peste 70% consideră importantă și foarte importantă eliminarea suprapunerilor între diverse departamente.

Alte tipuri de resurse/Infrastructura

- Per ansamblu dotarea cu mobilier a fost apreciată ca fiind „bună” și „foarte bună” de aproape jumătate dintre respondenți, în timp ce aproape 15% evaluează starea mobilierului ca fiind „proastă” și „foarte proastă”, iar un sfert ca fiind „nici proastă, nici bună”.
- În cazul spațiului alocat birourilor, aprecierile sunt similare. Aproape jumătate din grupul țintă evaluează acest tip de infrastructură ca fiind „bună” și „foarte bună”), în timp ce 22% îl evaluează la polul opus („proastă” și „foarte proastă”). Peste 24% consideră că starea spațiului alocat birourilor „nu este nici proastă, nici bună”.
- Cu privire la infrastructura de Internet, cei mai mulți dintre respondenți (aproape 55%) evaluează acest tip de infrastructură ca fiind „bună” și „foarte bună”, în timp ce peste 20% o evaluează ca fiind „nici proastă, nici bună”.
- Atunci când au fost rugați să evalueze dotarea cu echipamente de birou (PC, imprimantă, scanner etc.), 31% au indicat că aceasta este „proastă” și „foarte proastă”, iar 36% „bună” și „foarte bună”. Pentru 21,5% dintre participanții la cercetare evaluează dotarea cu echipamente de birou ca fiind „nici proastă, nici bună”.
- În schimb, dotarea cu echipamente de birou și digitalizarea au fost apreciate ca fiind „proastă” și „foarte proastă” de peste 35%, respectiv 38,4%;

Concluzii mediul intern

Din analizarea răspunsurilor furnizate, se pot identifica trei paliere care necesită îmbunătățire în ceea ce privește mediul intern al Ministerului Culturii: **(1) comunicarea și motivarea, (2) stimularea non-financiară a angajaților și (3) digitalizare și infrastructură.**

Comunicarea și motivarea financiară și non-financiară au fost menționate în mai multe instanțe ca necesitând îmbunătățire la nivelul Ministerului Culturii. Printre elementele recurente în cadrul răspunsurilor se numără: nevoia de feedback din partea superiorilor ierarhici, recunoașterea muncii și a performanței, accesul gratuit la evenimentele culturale, acordarea de zile libere. În aceeași categorie a intrat și nevoia respondenților de a beneficia de formare profesională.

De asemenea, pornind de la aceste 2 paliere, pentru eficientizarea muncii s-a constatat necesitatea de stimulare financiară (mărirea salariilor, plata orelor suplimentare sau remunerarea performanței), precum și clarificarea procedurilor de lucru.

Necesitatea digitalizării s-a desprins ca o prioritate, atât din răspunsurile directe pe această temă, care au subliniat digitalizarea ca fiind proastă și foarte proastă, dar și indirect, din menționarea unor aspecte precum activitatea de secretariat care este cronofagă, precum și nevoia de a îmbunătăți comunicarea interdepartamentală.

b. Mediul extern

Piața, legislația, natura forței de muncă, tehnologiile disponibile sunt unele dintre forțele externe care pot limita sau potența eforturile interne ale unei organizații.

Centralizarea chestionarelor a oferit o bază pentru analiza organizațională, respectiv, stabilirea modului în care configurația mediului extern poate determina activitatea ministerului.

Au fost avute în vedere cele două dimensiuni ale mediului extern: amenințări (factori externi care influențează negativ activitatea ministerului) și oportunități (factori externi cu influență pozitivă).

Amenințări

Principalii factori externi identificați ca influențe negative, în trecut, au fost apreciați ca fiind cei de natură bugetară (subfinanțarea domeniului și reduceri bugetare), legislativă (incoerența și instabilitatea cadrului legislativ), precum și cei de natură politică (instabilitate politică). Alte amenințări vizează supraîncărcarea cu sarcini de lucru, condițiile de lucru, acțiunile în instanță împotriva MC și presiunea exercitată de diverși factori (influența proprietarilor/investitorilor).

În privința amenințărilor viitoare, dificultățile bugetare (11 răspunsuri), instabilitatea politică (9 răspunsuri), dificultățile privind resursele umane (10 răspunsuri) și cele legislative (8 răspunsuri), digitalizarea (13 răspunsuri) reprezintă principalele amenințări indicate de participanții la cercetare.

Oportunități

Printre oportunitățile identificare care au contribuit și care contribuie în prezent la dezvoltarea sau accelerarea progreselor în domeniul de activitate al MC, intervievații au indicat cu precădere finanțările (inclusiv oportunitatea de a implementate proiecte - 23 de răspunsuri), beneficiile extrase din colaborările de la nivel național și internațional (18 răspunsuri), formarea și digitalizarea.

Din perspectiva oportunităților care pot contribui la dezvoltarea sau accelerarea progreselor în domeniul culturii, respondenții au nominalizat cel mai frecvent: digitalizarea (18 răspunsuri), colaborare și cooperare, inclusiv schimburi de experiență (17 răspunsuri), finanțări nerambursabile (13 răspunsuri).

Atunci când participanților la cercetare li s-a solicitat să indice principalii cinci parteneri ai Ministerului Culturii, clasamentul rezultat arată că: Ministerul Afacerilor Externe a fost cel mai des indicat ca principalul partener; urmează pe poziția a doua asociațiile profesionale și ONG-urile; la capitolul cel de-al treilea partener, respondenții au indicat tot Ministerul Afacerilor Externe, iar pentru ultima poziție au fost indicate asociațiile profesionale. Din perspectiva principalilor parteneri ai Ministerului Culturii, respondenții au nominalizat cel mai frecvent (peste 100 de răspunsuri) autorități publice locale și centrale. Atunci când li s-a cerut să evalueze calitatea comunicării cu principalii cinci parteneri, datele arată că: aproape 50% dintre respondenți evaluează comunicarea cu partenerul 1 și cu partenerul 2 ca fiind „bună” și „foarte bună”, peste 35% evaluează astfel comunicarea cu Partenerul 3, aproape 30% cu Partenerul 4 și cu Partenerul 5. Alți parteneri importanți pentru Ministerul Culturii sunt organizațiile neguvernamentale (18 răspunsuri) și uniunile artiștilor.

Pentru consolidarea parteneriatelor MC cu partenerii, participanții la cercetare consideră ca necesară luarea de măsuri în următoarele domenii: comunicare (directă, organizarea de întâlniri bi-anuale, întâlniri regulate, consultări etc.)

În planul îmbunătățirii relațiilor MC cu alți parteneri instituționali, publici sau privați, a fost identificată ca necesară luarea de măsuri în următoarele domenii: comunicare, debirocratizare/eficientizarea activității, digitalizare.

Concluzii mediul extern

Cu referire la oportunități, din analiza răspunsurilor ce fac referire la percepția respondenților asupra mediului extern al Ministerului Culturii, comunicarea, colaborarea cu autoritățile locale și naționale și intensificarea schimburilor de experiență reprezintă elemente cu impact semnificativ asupra consolidării MC.

În ceea ce privește amenințările, majoritatea respondenților au menționat finanțarea sectorului cultural, și mai specific subfinanțarea domeniului și reducerea bugetului, precum și provocările legislative.

Propuneri pentru îmbunătățirea funcționării MC

Intervențiile prioritare pe care le-ar susține angajații MC incluși în cercetare vizează digitalizarea, îmbunătățirea comunicării și a proceselor de comunicare interdepartamentală, cu publicul și cu asociațiile din domeniu, debirocratizarea. Motivarea personalului este o altă intervenție considerată utilă pentru îmbunătățirea activității la nivelul MC.

În viziunea celor mai mulți dintre participanții la cercetare, digitalizarea reprezintă principala schimbare capabilă să aducă îmbunătățiri concrete și directe în creșterea performanței profesionale în cadrul MC.

Propunerile pentru o mai bună implementare a Planului Strategic Instituțional astfel încât acesta să devină un instrument de management la nivelul ministerului conform HG nr. 427/2022 și HG nr. 467/2022 vizează îmbunătățirea comunicării (comunicare intra instituțională, discutarea planificării la nivelul colegiului ministerului, diseminarea rezultatelor etc.), digitalizarea (infrastructura informatică, introducerea unui sistem electronic de management al documentelor, formare profesională în domeniul utilizării platformei PSI etc.).

Matrice SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
▪ Stabilitate organizațională (MC nu a suferit prea multe schimbări de structură instituțională în ultimii ani) ▪ Angajați cu o experiență administrativă relevantă ▪ Reprezentarea în teritoriu - servicii deconcentrate în fiecare județ	▪ Deficit de resurse umane - nu toate posturile din organigramă sunt ocupate ▪ Lipsa unui sistem motivațional pentru angajați ▪ Buget subdimensionat în comparație cu necesitățile reale

▪ Comunicare intra-departamentală bună ▪ Colaborare activă la nivel național și european/internațional ▪ Colaborare instituțională la nivel central și local ▪ Colaborare cu parteneri publici și privați ▪ Transparență în utilizarea fondurilor publice ▪ Dotări materiale corespunzătoare (mobilier) ▪ Infrastructura de internet bună ▪ Existența unui sistem de management unitar la nivelul instituțiilor publice de cultură ▪ Experiență îndelungată în pregătirea și implementarea cu succes a proiectelor și programelor finanțate din fonduri rambursabile și nerambursabile (2007-prezent) prin UMP din cadrul MC	▪ Resurse financiare limitate pentru implementarea programelor ▪ Lipsa unei strategii de comunicare la nivelul MC ▪ Nivelul nesatisfăcător al digitizării proceselor de lucru ▪ Lipsa unui sistem de management al documentelor ▪ Prestarea de activități secundare precum secretariat și activități administrative într-o proporție foarte mare în sarcinile zilnice de serviciu ▪ Infrastructura de birou care necesită îmbunătățire (insuficientă dotare cu echipamente de lucru)
Oportunități	Amenințări
▪ Digitalizarea sectorului public în România ▪ PNRR ▪ Oportunități de a accesa finanțări UE și alte finanțări nerambursabile ▪ Politici de dezvoltare sustenabilă promovate de UE ▪ Access la politici publice europene - Strategii /documente relevante în domeniul culturii ▪ Transpunerea legislației europene în legislația națională ▪ Interesul personalului pentru programe de formare profesională ▪ Training-uri organizate de alte instituții/parteneri la care participă angajații MC ▪ Interes pentru îmbunătățirea comunicării ▪ Disponibilizarea unor bugete (BS/FEN) alocate îmbunătățirii capacității administrative	▪ Schimbări legislative dese ▪ Instabilitate politică ▪ Insuficiența programelor de pregătire suplimentară a angajaților pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice ▪ Schimbări în cadrul partenerilor instituționali ▪ Constrângeri bugetare ▪ Dificultatea recrutării de personal de specialitate în lipsa unui sistem de corelare a complexității atribuțiilor de îndeplinit cu sistemul de salarizare ▪ Capacitate administrativă limitată în implementarea digitalizării ▪ Indisponibilitatea/ disponibilitatea redusă a fondurilor (multianuale) dedicate îmbunătățirii structurale a activității ▪ Conflictul din Ucraina - impact economic regional

Politici

- *Politicile UE în domeniul culturii*
 - Strategia UE pentru cooperare în domeniul relațiilor culturale internaționale (2016);
 - Comunicarea Comisiei Europene privind Noua Agendă pentru Cultură (2018);
 - Rezoluția Consiliului privind dimensiunea culturală a dezvoltării durabile (2019);
 - Concluziile Consiliului privind relațiile culturale internaționale (2019);
 - Planul de acțiune al Comisiei Europene privind proprietatea intelectuală (2020);
 - Planul de acțiune pentru media și sectorul audiovizual în era digitală (2020);
 - Pactul Ecologic European / European Green Deal (2019);
 - Inițiativa New European Bauhaus (2021);
 - Recomandarea Comisiei Europene privind digitizarea patrimoniului cultural (2021);
 - Concluziile Consiliului privind promovarea conținutului cultural în economia digitală (2022);
 - Planul de lucru în domeniul culturii al Consiliului UE 2023-2026 (2022).

Strategii

- *Naționale*
 - Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030
 - Strategia Națională privind Economia Circulară
 - Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027
 - Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură 2024-2027
 - Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025
- *UE*
 - Strategia Pieței Unice Digitale (vezi Cultura digitală)
 - Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD)
 - Europeana - Strategia 2020-2025 Susținerea Schimbării Digitale (Empowering Digital Change)
 - Programul Europa Creativă 2021-2027 - Sprijinirea sectoarelor culturale și creative;
 - Pactul Verde European (European Green Deal) - Dimensiunea culturală și sustenabilitatea;
 - Strategia internațională de cooperare culturală
- *CoE*
 - Strategia Patrimoniului Cultural European pentru Secolul XXI

Tratate/convenții/acorduri internaționale

- Tratatul de aderare a României la UE

- Convenții UNESCO

- Convenția privind protecția și promovarea diversității expresiilor culturale
- Convenția privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural
- Convenția privind protecția patrimoniului cultural imaterial
- Convenția privind protecția patrimoniului cultural subacvatic
- Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat și Al doilea protocol la Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat
- Convenția asupra măsurilor ce urmează a fi luate pentru interzicerea și împiedicarea operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate al bunurilor culturale
- Convenția de la Roma pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune

- Convenții Consiliul Europei

- Convenția culturală europeană (Paris, 1954)
- Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită) (La Valetta, 1992)
- Convenția pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei (Granada, 1985)
- Convenția Consiliului Europei privind coproducția cinematografică (revizuită)

- Parteneriatul Estic Platforma 4 Contacte între Oameni (PAE) - cu specific pe domeniile cultură, educație, cercetare și tineret

- Diferite acorduri/tratate bilaterale cu alte state - care conțin și o componentă culturală

Resurse organizaționale

La nivelul anului 2025, MC are un număr maxim de 182 de posturi aprobate, excluzând posturile de demnitari și cabinetele acestora, împărțite în două portofolii de secretari de stat, cu doi sub-secretari de stat, un secretar general și un secretar general adjunct. Ministerul este organizat în 3 direcții, 8 servicii și 13 compartimente la care se mai adaugă Unitatea de Management a Proiectului (UMP). Organigrama MC reflectă natura activităților ministerului și a principalelor direcții de activitate, inclusiv patrimoniu cultural, cultura scrisă și creație contemporană, relații internaționale etc.

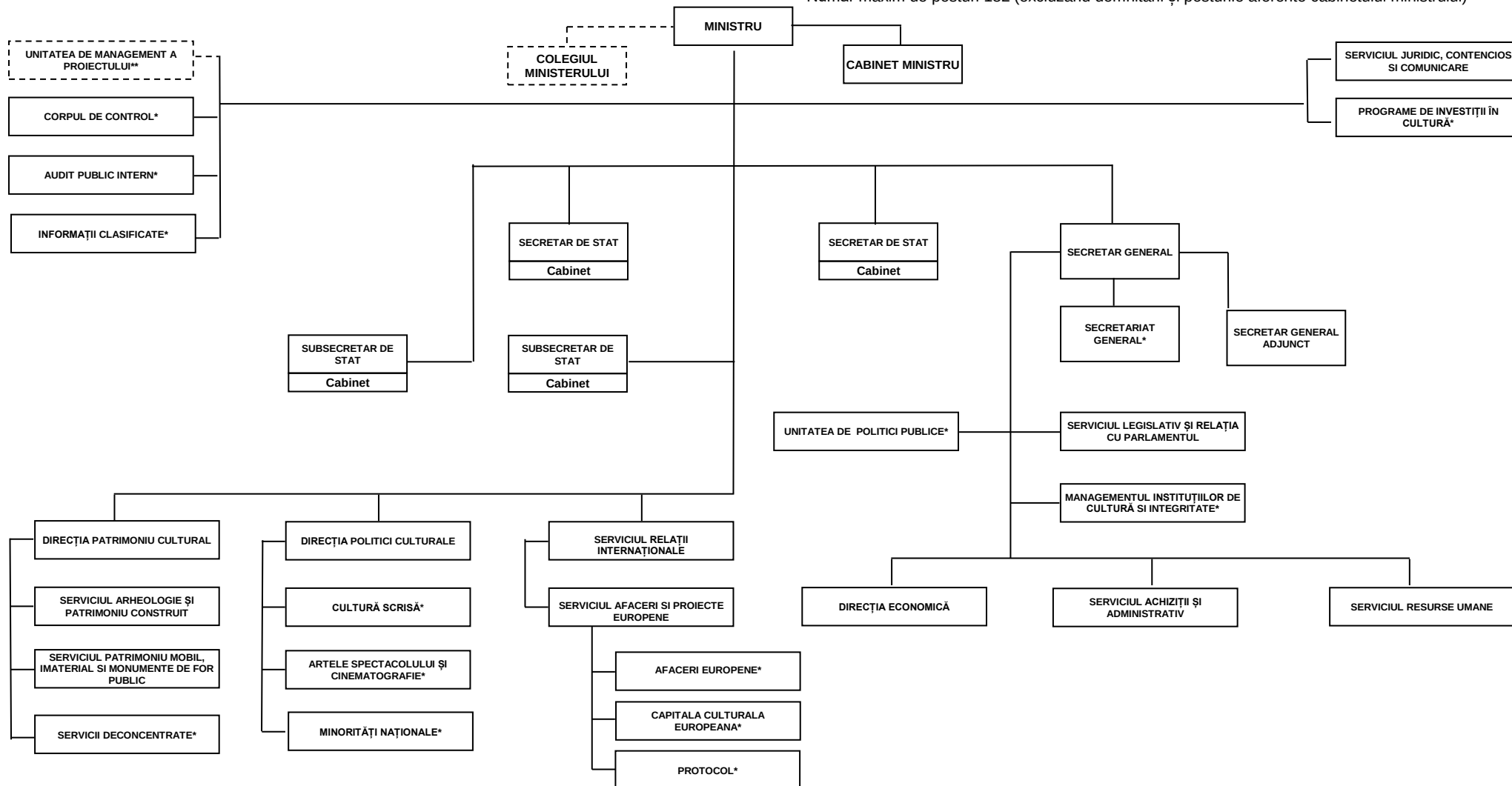
Tabel 13. Evoluția structurii organizatorice a MC (5 ani)

Elemente de structură organizatorică	2021	2022	2023	2024	2025
Nr. total de posturi (struct. centrală)	195	195	205	184	182
Cabinete de secretar de stat	3	3	4	2	2
Direcții	5	5	5	3	3

Anexa 4.4 Structura organizatorică a Ministerului Culturii

ANEXA (Anexa la H.G. nr. 90/2010)

Număr maxim de posturi 182 (excluzând demnitarii și posturile aferente cabinetului ministrului)

* Se organizează la nivel de compartiment conform legislației în vigoare, prin ordin al ministrului

**** UMP funcționează ca unitate fără personalitate juridică, distinctă de structura organizatorică Secretariatul de stat, subsecretarii de stat, secretarul general exercită atribuțiile delegate prin ordin al ministrului**

Instituții aflate în subordinea, sub autoritatea Ministerului Culturii sau în coordonarea ministrului culturii, după sursa de finanțare

a) Organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice finanțate integral din bugetul de stat

1. Direcțiile Județene pentru Cultură, respectiv a Municipiului București (42) (servicii deconcentrate)
2. Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (în coordonarea ministrului culturii)

b) Organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, în subordinea MC

1. Biblioteca Națională a României
2. Centrul Național al Cinematografiei
3. Arhiva Națională de Filme
4. Institutul Național al Patrimoniului
5. Administrația Fondului Cultural Național
6. Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală
7. Muzeul Național de Artă al României din București
8. Muzeul Național de Artă Contemporană al României
9. Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi
10. Muzeul Național de Istorie a României din București
11. Muzeul Național "Brukenthal" Sibiu
12. Muzeul Național "Peleş" Sinaia
13. Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti"
14. Muzeul Național al Țăranului Român din București
15. Muzeul Național Bran
16. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj - Napoca
17. Complexul Muzeal Național "Moldova" Iași
18. Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni
19. Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa
20. Muzeul de Artă "Vasile Grigore - pictor și colecționar
21. Muzeul Național "George Enescu" din București
22. Muzeul Național Constantin Brâncuși
23. Muzeul Național Brătianu
24. Muzeul Ororilor Comunismului în România
25. Teatrul Național "I. L. Caragiale" din București
26. Teatrul Național "Lucian Blaga" din Cluj - Napoca
27. Teatrul Național "Vasile Alecsandri" din Iași
28. Teatrul Național "Mihai Eminescu" din Timișoara
29. Teatrul Național "Marin Sorescu" din Craiova
30. Teatrul Național din Târgu Mureș
31. Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca
32. Opera Națională București
33. Opera Națională Română din Cluj-Napoca
34. Opera Maghiară din Cluj-Napoca

35. Opera Națională Română din Iași
36. Opera Națională Română din Timișoara
37. Teatrul Național de Operă și Balet "Oleg Danovski" din Constanța
38. Teatrul Național de Operetă și Musical "Ion Dacian"
39. Teatrul Muzical Ambasadorii
40. Filarmonica "George Enescu"
41. Centrul Național al Dansului București
42. Centrul Național de Artă "Tinerimea Română"
43. Centrul de Cultură "George Apostu" din Bacău
44. Centrul de Cultură "Arcuș" din Covasna
45. Centrul Cultural Toplița
46. Corul Național de Cameră "Madrigal - Marin Constantin"
47. Oficiul de Film și Investiții Culturale

c) Instituții publice finanțate din venituri proprii, în subordinea MC

1. Artexim

d) Instituții aflate sub autoritatea MC

1. Compania Națională a Imprimeriilor "Coresi" - SA
2. Regia Autonomă de Distribuție și Exploatare a Filmelor "Româniafilm"
3. Studioul Cinematografic "Sahia Film" - SA
4. Studioul Cinematografic "Animafilm" - SA

Anexa 4.5. Legislație națională relevantă

➤ Management Instituțional

- Hotărârea nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de Urgență nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea nr. 387/2003 privind înființarea pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor, direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și Administrația Fondului Cultural Național a unor activități finanțate integral din venituri proprii, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul nr. 2799/2015 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului-cadru al caietului de obiective, a modelului-cadru al raportului de activitate, precum și a modelului-cadru al contractului de management
- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2408/2011 privind stabilirea personalului împuternicit să constate contravenții și să aplice amenzile prevăzute de actele normative din domeniul culturii, precum și pentru aprobarea modelului legitimației persoanelor împuternicite și a modelelor proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor
- Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2824/2017 pentru stabilirea personalului împuternicit să constate contravenții și să aplice amenzile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, precum și pentru aprobarea modelului legitimației persoanelor împuternicite și a modelului procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2706/2023 pentru aprobarea Codului de conduită etică și integritate al membrilor comisiilor de specialitate din domeniile patrimoniu cultural și monumente de for public, care funcționează la nivelul Ministerului Culturii și serviciilor publice deconcentrate ale acestuia

➤ Sprijin Financiar pentru Proiecte Culturale

- Legea nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, republicată
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 42/2019 privind stabilirea unor măsuri financiare pentru susținerea desfășurării Programului cultural național "Timișoara - Capitală Europeană a Culturii în anul 2023", cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2066/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea, vărsarea și gestionarea sumelor care constituie Fondul Cultural Național, aprobate prin Ordinul nr. 2066 /2011
- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2231/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și funcționarea comisiilor, procedura de

selecție a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale în vederea acordării de finanțări nerambursabile din Fondul Cultural Național, precum și de soluționare a contestațiilor;

- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2823/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2018 privind aprobarea Programului de investiții în domeniul culturii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative aprobată cu modificări prin Legea nr. 86/2019
- Legea nr. 286/2022 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, precum și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 42/2019 privind stabilirea unor măsuri financiare pentru susținerea desfășurării Programului cultural național "Timișoara - Capitală Europeană a Culturii în anul 2023"
- Ordinul Ministrului nr. 3032 din 8 iulie 2024 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru verificarea îndeplinirii condițiilor de către organizațiile de creatori ce pot beneficia de sumele reprezentând valoarea timbrelor prevăzute de Legea nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3413/2024 pentru aprobarea Normelor metodologice privind Registrul național al finanțărilor nerambursabile din domeniul culturii

➤ **Cultura Scrisă**

- Legea nr. 334/2002 privind bibliotecile, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 186/2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise, republicată
- Legea nr. 111/1995 privind Depozitul legal de documente, republicată
- Legea nr. 136/2015 pentru finanțarea revistelor de cultură reprezentative din România
- Hotărârea Guvernului nr. 215/2004 pentru aprobarea Normelor privind emiterea și utilizarea tichetelor valorice pentru achiziționarea de cărți, reviste și alte publicații având caracter științific sau literar-artistic ale autorilor din România, editate pe orice fel de suport
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2338/2004 privind aprobarea Regulamentului pentru împrumutul interbibliotecar
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2428 /2013 pentru stabilirea personalului împuternicit să constate contravenții și să aplice amenzile prevăzute de Legea nr. 111/1995 privind Depozitul legal de documente, precum și pentru aprobarea modelului legitimației persoanelor împuternicite și a modelelor proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3081/2022 privind aprobarea Schemei de ajutor de minimis pentru susținerea editării revistelor și publicațiilor culturale, altele decât cele propuse de uniunile de creatori din România, membre ale Alianței Naționale a Uniunilor

de Creatori, conform Legii nr. 136/2015 pentru finanțarea revistelor de cultură reprezentative din România

- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2719/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stoparea/recuperarea ajutorului de minimis acordat în cadrul Schemei de ajutor de minimis pentru susținerea editării revistelor și publicațiilor culturale, altele decât cele propuse de uniunile de creatori din România, membre ale Alianței Naționale a Uniunilor de Creatori, conform Legii nr. 136/2015 pentru finanțarea revistelor de cultură reprezentative din România, gestionată de Direcția cultură scrisă și creație contemporană

➤ **Patrimoniu Cultural Mobil**

- Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată
- Legea nr. 149/1997 pentru ratificarea Convenției UNIDROIT privind bunurile culturale furate sau exportate ilegal, adoptată la Roma la 24 iunie 1995
- Legea nr. 79/1993 pentru aderarea României la Convenția asupra măsurilor ce urmează a fi luate pentru interzicerea și împiedicarea operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate al bunurilor culturale, adoptată de Conferința generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la Paris la 14 noiembrie 1970
- Legea nr. 285/2006 privind ratificarea celui de Al doilea Protocol la Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat, adoptat la Haga la 26 martie 1999
- Ordonanța Guvernului nr. 44/2000 referitoare la unele măsuri privind asigurarea bunurilor culturale mobile exportate temporar, republicată
- Hotărârea Guvernului nr. 1221/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea certificatului de garanție guvernamentală
- Hotărârea Guvernului nr. 1420/2003 pentru aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile
- Hotărârea Guvernului nr. 1546/2003 pentru aprobarea Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate
- Hotărârea Guvernului nr. 518/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 216/2004 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 886/2008 pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2035/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2062 din 9 iunie 2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestionarea și inventarierea documentelor specifice bibliotecilor publice

- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2008/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2009 /2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a experților
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2239/2019 pentru aprobarea Normelor privind reevaluarea bunurilor culturale mobile deținute de instituții publice de drept public, în vederea asigurării unei juste reflectări a acestora în contabilitate

➤ **Monumente Istorice**

- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată
- Legea nr. 157/1997, privind ratificarea convenției pentru protejarea Patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Granada la 03.10.1985 și semnată de România la 22.06.1996
- Legea nr. 285 /2006 privind ratificarea celui de Al doilea Protocol la Convenția de la Haga din 1954 pentru protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat, adoptat la Haga la 26 martie 1999
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate
- Legea nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000
- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 416/2023 pentru instituirea Programului național de scoatere din pericol a patrimoniului cultural imobil și modificarea art. 51 alin. (31) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice
- Ordonanța Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial
- Ordonanța Guvernului nr. 21/2006 privind regimul concesiunii monumentelor istorice
- Hotărârea Guvernului nr. 610/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat
- Hotărârea Guvernului nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna
- Hotărârea Guvernului nr. 1502/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia
- Hotărârea Guvernului nr. 738/2008 privind stabilirea măsurilor necesare în vederea finanțării, elaborării și actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele cu monumente istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial

- Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial
- HOTĂRÂRE nr. 857 /2021 pentru aprobarea Regulamentului-cadru și a componenței comitetelor de organizare UNESCO
- Hotărârea Guvernului nr. 1067/2007 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2006 privind regimul concesionării monumentelor istorice
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2260/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2495/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice privind atestarea specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2237/2004 privind aprobarea normelor de semnalizare a monumentelor istorice
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2684/2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2173/2013 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3765/2016 pentru aprobarea normelor metodologice privind elaborarea și derularea Programului Național de Restaurare a monumentelor istorice, finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și gestionat de Institutul Național al Patrimoniului
- Ordinul Ministrului și Identității Naționale nr. 2025/2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Institutului Național al Patrimoniului și a organigramei acestuia, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3143/2019 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor art. 4 din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice referitoare la exercitarea dreptului de preemțiune a statului român, prin Ministerul Culturii, respectiv prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia în cazul vânzării de monumente istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat
- Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2797/2017 privind stabilirea tipurilor de intervenții asupra monumentelor istorice, a imobilelor din zonele de protecție a acestora sau din zonele protejate care afectează în mică măsură substanța istorică și/sau sunt temporare și a condițiilor în care se pot emite avize fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, respectiv a comisiilor zonale ale monumentelor istorice
- Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2515/2018 privind stabilirea cuantumului tarifelor pentru emiterea avizelor de specialitate necesare pentru intervențiilor asupra imobilelor aflate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, cu modificările și completările ulterioare

- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3037/2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții
- Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2889/2018 de aprobare a Regulamentului privind procedurile de preselecție națională pentru acordarea Mărcii patrimoniului european și de monitorizare a siturilor preselectate pentru Marca patrimoniului European
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3077/2023 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Patrimoniului Cultural Imobil
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3568/2022 pentru aprobarea Metodologiei de intervenție pentru abordarea noninvazivă a eficienței energetice în clădiri cu valoare istorică și arhitecturală

➤ **Patrimoniu Tehnic**

- Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial

➤ **Monumente de For Public**

- Legea nr. 120/2006 a monumentelor de for public, cu modificările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2858/13.04.2023 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Monumentele de For Public

➤ **Patrimoniu Imaterial**

- Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial
- Legea nr. 410/2005 privind acceptarea Convenției pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, adoptată la Paris la 17.10.2003
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3612/2023 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial

➤ **Arheologie**

- Legea nr. 150/1997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992
- Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2562/2010 privind aprobarea Procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2494/2010 pentru aprobarea Metodologiei privind atestarea personalului de specialitate din domeniul cercetării arheologice și înscrierea sa în Registrul arheologilor
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3570/2023 pentru stabilirea măsurilor privind gestionarea Programului național "Limes" și pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale "Limes"

- Ordinul Ministrului Culturii și Patrimoniului Național nr. 2497/2010 pentru instituirea Programului național de cercetare arheologică "Autostrada"
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3725/2021 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Arheologiei
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3157/2022 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Arheologie
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3263/2022 pentru aprobarea Codului deontologic al arheologilor din România

➤ **Muzee**

- Legea nr. 311/2003 a muzeelor și a colecțiilor publice, republicată
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2035/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2057/2007 pentru aprobarea Criteriilor și normelor de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2185/2007 pentru aprobarea Normelor de clasificare a muzeelor și a colecțiilor publice
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2297/2006 pentru aprobarea Criteriilor de acordare a avizului prealabil în vederea înființării muzeelor și colecțiilor publice
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3515/2023 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2912/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a comisiilor de soluționare a contestațiilor cu privire la actele administrative emise în baza propunerilor Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor

➤ **Cinematografie**

- Ordonanța Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 258/2021 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind coproducția cinematografică (revizuită), deschisă spre semnare la Rotterdam la 30 ianuarie 2017, semnată de România la Strasbourg la 19 ianuarie 2021;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2023 privind înființarea Oficiului de Film și Investiții Culturale, precum și pentru stabilirea unor măsuri instituționale referitoare la gestionarea schemei de ajutor de stat pentru sprijinirea culturii de film și producției de film în România, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 421/2018 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea producției de opere audiovizuale pe teritoriul României
- Hotărârea Guvernului nr. 638/2023 privind organizarea și funcționarea Oficiului de Film și Investiții Culturale
- Hotărârea Guvernului nr. 1250/2023 pentru aprobarea procedurii de gestionare și verificare a proiectelor preluate, de încheiere a acordurilor de finanțare și de efectuare a plăților aferente schemei de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice

de către Oficiul de Film și Investiții Culturale și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 421/2018 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice

- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3655/2023 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Film în România, responsabilă cu aplicarea procedurii aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.250/2023 pentru aprobarea procedurii de gestionare și verificare a proiectelor preluate, de încheiere a acordurilor de finanțare și de efectuare a plăților aferente schemei de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice de către Oficiul de Film și Investiții Culturale și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 421/2018 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2335/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind concursul de selecție a proiectelor cinematografice în vederea acordării de credite financiare directe pentru dezvoltare de proiecte, producție și distribuire de filme, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2379/2006 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 328/2006, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Viceprim-ministrului, ministrului culturii nr. 2526/2014 privind aprobarea cuantumului remunerațiilor pentru cesiunea neexclusivă a dreptului de utilizare a filmelor ce fac parte din patrimoniul național al cinematografiei, aflat în administrarea Centrului Național al Cinematografiei, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 3122/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Film în România, responsabilă cu aplicarea Procedurii de evaluare, aprobare și decontare a ajutorului de stat pentru proiectele care pot fi finanțate în cadrul schemei de ajutor de stat reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 421/2018 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea producției de opere audiovizuale pe teritoriul României, începând cu sesiunea 2024, aprobată prin Decizia managerului Oficiului de Film și Investiții Culturale, interimar, nr. 659/2024

➤ **Instituții de Spectacole și Concerte**

- Ordonanța nr. 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 86/2008 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru atestare și avizare în domeniul impresariatului artistic, precum și a Procedurilor de acordare, suspendare sau retragere a atestatului de impresar artistic, respectiv a avizului pentru desfășurarea activității de impresariat artistic
- Ordinul Ministrului Culturii și Identității Naționale nr. 2883/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind aplicarea prevederilor cap. VI art. 2 din anexa nr. III la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2890/2024 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Artelor Spectacolului
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2501/2025 pentru aprobarea normelor și a procedurii de acordare a statutului de instituție de spectacole sau concerte de importanță națională
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2668/2025 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Registrului artelor spectacolului

➤ **Așezăminte Culturale**

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare

➤ **Drepturi de Autor, Audiovizual și Susținerea Creatorilor**

- Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică
- Legea nr. 504/2002, a audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 109/2005 privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, republicată, cu modificările ulterioare
- Ordonanța Guvernului nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 21/2023 privind Statutul lucrătorului cultural profesionist
- Hotărârea Guvernului nr. 1086/2008 privind stabilirea tarifelor pentru operațiunile efectuate de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor contra cost și pentru aprobarea Normelor metodologice privind nivelul de constituire, condițiile de repartizare și de utilizare a fondului de stimulente pentru personalul Oficiului Român pentru Drepturile de Autor
- Hotărârea Guvernului nr. 401/2006 privind organizarea, funcționarea, structura personalului și dotările necesare îndeplinirii atribuțiilor Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, cu modificările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 859/2003 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit și a Regulamentului de funcționare a Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 1469/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2005 privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România

- Hotărârea Guvernului nr. 1650/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică
- Ordinul Ministrului Culturii nr. 2618/2025 pentru aprobarea Normelor metodologice privind Registrul lucrătorilor culturali profesioniști

Anexa 4.6. Legislație europeană relevantă

Domeniu	Anul adoptării	Act legislativ
Tratat și drepturi fundamentale	2000 (intrare în vigoare 2009)	Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE);
	2000 (intrare în vigoare 2009)	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
	2000 (proclamare 2000, aplicabilitate 2009)	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
Patrimoniu cultural - Export/ import/ restituire	2009	Regulamentul (CE) nr. 116/2009 privind exportul bunurilor culturale (aplicat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1081/2012, 2012);
	2014	Directiva 2014/60/UE privind restituirea obiectelor culturale părăsite ilegal teritoriul statelor membre;
	2019	Regulamentul (UE) 880/2019 privind introducerea și importul bunurilor culturale;
Inițiative europene patrimoniu	2014	Decizia 2014/445/UE privind Capitalele culturale europene (2020-2033);
	2017	Decizia 2017/864/UE privind Anul european al patrimoniului cultural (2018);
	2020	Decizia (UE) 2020/2229 de modificare a Deciziei 445/2014/UE;
Drepturi de proprietate intelectuală și drepturi de autor	1993	Directiva 93/83/CEE privind dreptul de autor la difuzare satelit și retransmisie;
	1996	Directiva 96/9/CE privind protecția juridică a bazelor de date;
	2001	Directiva 2001/29/CE privind armonizarea drepturilor de autor în societatea informațională;
	2001	Directiva 2001/84/CE privind dreptul de suită pentru autorii operelor de artă;

Domeniu	Anul adoptării	Act legislativ
	2004	Directiva 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală;
	2006	Directiva 2006/115/CE privind dreptul de închiriere și drepturi conexe;
	2011	Directiva 2011/77/UE privind durata protecției drepturilor de autor;
	2012	Directiva 2012/28/UE privind utilizarea operelor orfane;
	2014	Directiva 2014/26/UE privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor;
	2016	Directiva (UE) 2016/1564 privind utilizări permise pentru persoane nevăzătoare și modificarea Directivei 2001/29/CE;
	2016	Directiva 2016/115/CE privind dreptul de închiriere și drepturi conexe;
	2017	Regulamentul (UE) 2017/1563 privind schimbul de copii accesibile pentru persoane cu deficiențe de vedere;
	2019	Directiva (UE) 2019/789 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE;
	2019	Directiva (UE) 2019/790 privind dreptul de autor în Piața Unică Digitală;
Servicii media și audiovizuale	2010	Directiva 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în statele membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale;
	2018	Directiva (UE) 2018/1808 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții în domeniul serviciilor mass-media audiovizuale;
	2024	Regulamentul (UE) 2024/1083 privind cadrul comun pentru serviciile mass-media;

Domeniu	Anul adoptării	Act legislativ
Piețe digitale, servicii și date	2006	Directiva 2006/123/CE privind serviciile în piața internă;
	2013	Directiva 2013/37/UE privind reutilizarea informațiilor publice;
	2017	Regulamentul (UE) 2017/1128 privind portabilitatea serviciilor de conținut online;
	2018	Regulamentul (UE) 2018/302 privind prevenirea geoblocării nejustificate;
	2019	Directiva (UE) 2019/1024 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public;
	2022	Regulamentul (UE) 2022/2065 privind piața unică pentru serviciile digitale;
Programe și finanțări culturale	2021	Regulamentul (UE) 2021/818 privind programul „Europa creativă” (2021-2027);
	2021	Regulamentul (UE) 2021/692 privind programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori”;

Anexa 4.7. Proiecte de acte normative pentru anul 2025

Proiecte de acte normative incluse în Programul Legislativ al Guvernului pentru anul 2025 de către Ministerul Culturii:

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură
- Proiect de Lege privind Codul patrimoniului cultural

Priorități de guvernare

- **O industrie cinematografică puternică.**

Continuarea, consolidarea și permanentizarea schemelor de ajutor de stat pentru producția, distribuția și exploatarea de opere audio-vizuale, incluzând încurajarea extinderii rețelei naționale de săli de cinematograf. Atragerea de investitori străini puternici și crearea de noi oportunități pentru oamenii de film români.

- **Revitalizarea patrimoniului cultural al României.**

Intensificarea investițiilor în patrimoniul mobil/imobil național, inclusiv cel aflat în proprietate privată, cu finanțarea asigurată din fonduri naționale, fonduri externe nerambursabile și rambursabile.

- **Digitizarea patrimoniului cultural național.**

Punerea în valoare a patrimoniului cultural național cu ajutorul noilor tehnologii. Digitizarea operelor (audio, video, carte etc.) și a bunurilor de patrimoniu, în scopul creării unei mai mari accesibilități a produselor culturale, în special în rândul tinerilor.

- **Digitalizarea, simplificarea și debirocratizarea proceselor de avizare în domeniul patrimoniului.**

Implementarea soluțiilor informatice pentru depunerea documentațiilor și obținerea avizelor de la structurile (comisii/direcții) din subordinea Ministerului Culturii, scurtarea termenelor de avizare, eliminarea deplasărilor și simplificarea documentației, a proceselor și a procedurilor.

- **Sprijinirea proiectelor și investițiilor în patrimoniul cultural aparținând minorităților naționale.**

Stimularea diversității culturale prin susținerea și finanțarea de Ministerul Culturii, ICR și AFCN a artiștilor, proiectelor culturale și instituțiilor minorităților naționale prin fonduri special create și alocate. Finanțarea lucrărilor de reabilitare/consolidare a unor clădiri/monumente reprezentative pentru patrimoniul cultural ale minorităților naționale. Se vor aloca fonduri în acest sens Teatrului și Operei Naționale Maghiare din Cluj-Napoca, respectiv Teatrului Național din Târgu Mureș. Alocarea resurselor financiare pentru realizarea, sprijinirea funcționării instituțiilor culturale, inclusiv cele prevăzute pentru minorități naționale în PNRR (Institutul Cultural Maghiar, Muzeul Literar al Transilvaniei - secție dedicată literaturii maghiare, Muzeul Comunismului și Muzeul Industrializării Forțate).

- **Revizuirea organizării și funcționării administrației fondului cultural național.**

Creșterea eficienței utilizării resurselor AFCN pentru creșterea accesului la cultură, prin programe naționale susținute, destinate mediului rural și urbanului mic, pentru implementarea politicii naționale privind „educația prin cultură”, pentru încurajarea lecturii, inclusiv pe suport electronic și pentru asigurarea sustenabilității sectorului cultural independent, prin folosirea noilor tehnologii în sectorul cultural, demararea finanțării voucherului cultural și diversificarea formelor de finanțare actuale (introducerea finanțării

multianuale pentru cheltuieli operaționale ale organizațiilor, finanțarea cărții electronice și a distribuției de carte pe orice suport).

- **Îmbunătățirea nivelului de salarizare pentru sectorul cultural.**

Este imperativ să se elimine inechitățile de salarizare încă persistente în domeniul cultural și să se implementeze o grilă de salarizare stimulativă pentru specialiștii din sector. Măsura va conduce la păstrarea specialiștilor în domeniul cultural, specialiști foarte bine pregătiți profesional, precum și la stimularea tinerilor absolvenți de studii universitare să urmeze o carieră în domeniul culturii.

- **Operaționalizarea statutului lucrătorului cultural profesionist.**

Adoptarea cu celeritate a Normelor metodologice privind Registrul Lucrătorilor Culturali Profesioniști (LCP), derularea unei campanii naționale de informare publică privind regimul LCP și demararea implementării programelor de mobilitate a LCP, în conformitate cu prevederile OUG 21/2023.

- **Finanțarea instituțiilor publice de spectacole aflate în subordinea autorităților administrației publice locale.**

Menținerea, în intervalul 2025-2028, a cotei de 2% din impozitul pe venit estimat a fi încasat de la bugetul de stat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, inclusiv municipiul București, destinate finanțării instituțiilor publice de spectacole aflate în subordinea autorităților administrației publice locale, ale unităților administrativ teritoriale din județe, respectiv teatre, opere și filarmonici.

- **Consolidarea managementului instituțiilor publice de cultură.**

Creșterea capacităților administrative ale instituțiilor culturale prin reconsiderarea cadrului juridic al numirilor interimare ale managerilor și stabilizarea instituțiilor de cultură în subordine centrală prin finalizarea concursurilor de management pentru funcțiile vacante.

ANEXA 5: SECTORUL CULTURAL ÎN PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ 2021-2026

PREZENTARE GENERALĂ

În Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) 2021-2026, sub *Pilonul IV Coeziune Teritorială și Socială*, sectorul cultural este gestionat în cadrul **Componentelor 11 - Turism și Cultură și 5 - Valul Renovării**, care includ următoarele reforme și investiții:

Componenta 11 - Turism și Cultură

Reforma.3. Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural - având:

- Investiția 5. Sporirea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural
- Investiția 6. Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii
- Investiția 7. Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme

În cadrul Componentei 11, turismul și cultura sunt departajate la nivel de implementare, astfel:

- **Reforma 3 urmărește:**
 - **Intrarea în vigoare a legii privind sistemul de finanțare a sectorului cultural**

Se axează pe asigurarea unui sistem stabil de finanțare a proiectelor culturale. Legea actualizată va stabili un mecanism stabil de finanțare din bugetul de stat pentru sectorul cultural, axat pe: reducerea decalajului în ceea ce privește accesul la cultură între zonele rurale/orașele mici și marile zone urbane, sprijinirea diversității culturale și a incluziunii sociale și a egalității de gen, sprijinirea industriilor creative, creșterea potențialului economic al sectorului cultural. Legile care vor fi aprobate și vor intra în vigoare sunt: a) cadrul legislativ privind finanțarea nerambursabilă a culturii (Ordonanța Guvernului 51/1998); b) finanțarea în domeniul audiovizual în concordanță cu orientările comunitare. Modificările legislative se vor baza, printre altele, pe rezultatele obținute prin cartografierea ofertelor publice și private de servicii culturale la nivel național și local, pe identificarea și furnizarea unor surse suplimentare previzibile și transparente de finanțare, pe un mecanism de guvernare cu responsabilități clare atribuite autorităților publice la nivel național și local; un mecanism de plată a fondurilor condiționat de realizarea indicatorilor-cheie de performanță asociați obiectivelor de politică.

- **Intrarea în vigoare a legii privind statutul lucrătorilor din sectorul cultural**

Un nou cadru legislativ privind statutul lucrătorilor din sectorul cultural va intra în vigoare, va include o gamă largă de politici și va propune măsuri concrete care să abordeze provocările specifice cu care se confruntă artiștii și care sunt menite să îi protejeze pe aceștia, cum ar fi: - o definiție clară a încadrării în „muncă artistică” și „muncă culturală”, astfel cum sunt definite în documentele statelor membre și în documentele UE; standarde și cerințe minime în domeniul de aplicare al cadrelor legislative și de protecție socială (de exemplu, condițiile de muncă, impozitarea și accesul la securitate socială și la alte prestații, remunerație

echitabilă); dispoziții din sistemele de protecție socială care să le permită lucrătorilor din sectorul cultural să aibă acces la prestații, cum ar fi șomajul, protecția sănătății, împrumuturile bancare, finanțarea, pensiile; instrumente pentru identificarea (juridică) a artistului cultural liber-profesionist (artiști și profesii conexe) și pentru crearea mecanismelor de includere în sistemul de protecție socială; alte metode de îmbunătățire a statutului socio-profesional și a condițiilor lucrătorului din sectorul cultural.

- **Investiția 5. Sporirea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural**

Obiectivul acestei investiții este de a spori accesul la cultură în localitățile defavorizate din punct de vedere cultural. Punerea în aplicare a acestei investiții va include un program-pilot de finanțare în parteneriat cu autoritățile locale pentru a sprijini programele culturale anuale sau multianuale puse în aplicare la nivel local și un program-pilot de finanțare a proiectelor de educație culturală, ai căror beneficiari vor fi instituțiile de învățământ din zonele rurale și orașele mici.

Contractele urmează să fie semnate între operatorii culturali și organismul de finanțare publică, pentru a stabili cadrul juridic de cheltuire a sprijinului pentru accesul la cultură în zonele rurale și în orașele mici cu servicii culturale publice reduse sau inexistente, prin proiecte culturale. Contractele vor fi atribuite de către AFCN, în urma unei proceduri de licitație deschise și competitive. Criteriile de selecție pentru atribuirea contractelor: numărul/tipurile de beneficiari/participanți, beneficii educaționale pe termen scurt, mediu și lung, obiective educaționale (istorie, geografie, logică etc.), criterii artistice/creative, criterii ecologice/de biodiversitate/de natură/de mediu, criterii de incluziune.

Țintă: 50 de localități mici cu acces sporit la cultură. 50 de localități cu o populație mai mică de 50 000 de locuitori vor beneficia de punerea în aplicare a două programe-pilot de finanțare care vor viza dezvoltarea unor proiecte culturale și/sau de educație culturală.

- **Investiția 6. Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii**

Obiectivul acestei investiții este de a dezvolta un sistem digital pentru acordarea de finanțare publică în sectoarele culturale. Punerea în aplicare a acestei investiții va include dezvoltarea unui sistem digital care: să faciliteze accesul la finanțare pentru operatorii culturali naționali prin aplicații simplificate și digitalizate; să înregistreze toate subvențiile culturale publice deja acordate pentru a preveni dubla finanțare și să colecteze date privind cheltuielile culturale la nivelul localităților pentru a permite luarea unei decizii bazate pe dovezi în domeniul politicii culturale, permițând, în același timp, accesul transparent la proiecte neconfidențiale, la informații pentru promotorii de proiecte și pentru publicul larg privind proiectele culturale.

- **Investiția 7. Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme**

Obiectivul acestei investiții este de a consolida capacitatea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii de a produce filme și de a accelera tranziția digitală a producătorilor și distribuitorilor de film din România prin creșterea capacităților digitale de producție, distribuție, marketing și promovare, inclusiv a tehnologiilor de arhivare digitală. Punerea în aplicare a acestei investiții va include dezvoltarea de conținut și creșterea

capacității comerciale a producătorilor și distribuitorilor de film, combinând finanțarea proiectelor cu finanțarea entităților.

Vor fi semnate contracte cu societăți de producție și distribuție, în urma unor apeluri de proiecte și a controalelor administrative, care cuprind condițiile pentru acordarea ajutorului de minimis. Finanțarea va fi condiționată de atragerea/păstrarea unui număr minim de angajați specializați în domeniile digitale. Printre activitățile eligibile se numără dezvoltarea capacităților de editare/postproducție pentru produsele digitale, crearea de microplatforme VoD, marketing și digitalizare (achiziționarea de echipamente IT - editare video, subtitrare digitală, arhivare digitală), dezvoltarea și distribuirea de conținut cultural audiovizual, formarea personalului pentru dobândirea competențelor digitale. Investițiile care urmează să fie sprijinite implică, de asemenea, sprijin pentru producția și distribuția de conținut digital.

Țintă: 40 de microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii și alte persoane juridice care își desfășoară activitatea în domeniul producției și distribuției de filme, inclusiv filme cinematografice, care au dezvoltat conținut digital, dobândesc competențe digitale pentru editare și postproducție pentru produse digitale.

Componenta 5 - Valul Renovării

- **Investiția 4. Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice**

Obiectivul 1. Crearea unui cadru instituțional care să sprijine realizarea intervențiilor de eficientizare energetică a clădirilor istorice (monumente istorice clasate, fond construit cu valoare istorică și culturală, imobile din zonele de protecție a monumentelor istorice) cu respectarea și preservarea valorilor de patrimoniu

Obiectivul 2. Introducerea practicilor de economie circulară în domeniul restaurării monumentelor istorice din România, prin crearea unui cadru organizațional pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcții provenite din demolarea construcțiilor istorice

Obiectivul 3. Crearea unui ecosistem de inovare în domeniul protejării monumentelor istorice din România, prin dezvoltarea unor mecanisme specializate și a unor instrumente de cooperare între instituțiile publice locale, IMM-uri, organizații neguvernamentale și proprietarii de patrimoniu.

I4.a Sustinerea eficienței energetice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice a clădirilor istorice

Investiția cuprinde înființarea și dotarea unui laborator pentru analiză experimentală a materialelor și soluțiilor tehnologice pentru diferite tipuri de clădiri istorice, în cadrul Institutului Național al Patrimoniului. Structura organizatorică și procedurile de gestionare ale laboratorului vor permite efectuarea testelor în conformitate cu metodele științifice. Investiția presupune realizarea unui set de standarde și recomandări tehnice (ghiduri) cu privire la materialele și soluțiile tehnice - inclusiv prin digitalizare - care pot fi folosite pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice, în funcție de regiune, tradiție constructivă și caracteristici fizice.

Acesta vine în continuarea reformei „Optimizarea cadrului legislativ și normativ care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi - Elaborarea unei metodologii de intervenție pentru abordarea non-invazivă a eficienței energetice în clădiri cu valoare

istorică și arhitecturală”. Astfel, în cadrul laboratorului vor fi testate materiale și sisteme constructive noi ce vor completa metodologia de eficientizarea energetică în clădiri cu valoare istorică și arhitecturală. De asemenea, materialele și soluțiile tehnologice optime intervențiilor pe clădiri istorice vor fi promovate prin oferirea de sesiuni de pregătire practică în relație cu centrul de formare.

Jalon 110 - Laborator pentru testarea noilor materiale și soluții tehnologice pentru clădiri istorice este operațional. **14.b Dezvoltarea aptitudinilor profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice**

Investiția este menită să crească nivelul de profesionalism al celor care proiectează și efectuează intervenții de eficientizare energetică, consolidare și transformare digitală a construcțiilor istorice și presupune de asemenea conceperea și susținerea unor cursuri de formare destinate tuturor celor care lucrează în domeniul restaurării și adaptării fondului construit istoric. Investiția se axează pe crearea unui centru de formare profesională în cadrul Institutului Național al Patrimoniului. Vor fi realizate cursuri de formare și dezvoltare profesională pe baza a 2 scheme de certificare cu privire la proiectarea și realizarea intervențiilor și eficientizarea energetică a clădirilor istorice. La nivelul grupului țintă se vor dezvolta două scheme de măsuri de ajutor bazate pe ajutorul de minimis în baza Regulamentului nr. 1407/2013, a cărui aplicabilitate a fost prelungită până în 2023, precum și succesorul acestuia și respectiv art. 31 din GBER.

Jalon 112 - Minimum 200 de profesioniști sunt certificați în urma finalizării programelor de formare pentru intervenții de eficientizare energetică a clădirilor istorice

14.c Susținerea economiei circulare prin crearea unui centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale

Investiția presupune înființarea și dotarea unui centru-pilot prin intermediul căruia vor fi auditate spre demolare clădiri sau părți de clădiri istorice pentru ca mai apoi materiale și produse istorice (ex. lemn, metal, cărămidă, sticlă, țigle, dușumele, tâmplării etc.) să fie desfăcute, colectate separat, tratate și comercializate materiale și produse istorice (ex. lemn, metal, cărămidă, sticlă, țigle, dușumele, tâmplării etc.) cu scopul reutilizării acestora în cadrul restaurării patrimoniului cultural construit, inclusiv din componenta de renovare a clădirii din cadrul planului de redresare și reziliență. Centrul-pilot va fi echipat cu infrastructură pentru demontarea, colectarea separată și sortarea materialelor istorice, precum și cu instrumente necesare pentru repararea materialelor colectate provenite din renovări și demolări ale clădirilor istorice. Dezvoltarea centrului se bazează pe principiile economiei circulare, materialele reparate vor fi refolosite în lucrările viitoare asupra clădirilor istorice.

Jalon 111 - Centrul pilot în cadrul Institutului Național al Patrimoniului pentru colectarea și reutilizarea materialelor provenite din clădiri istorice este operațional **14.d Susținerea economiei circulare prin asigurarea întreținerii regulate a clădirilor istorice**

Investiția este menită să creeze un ecosistem de inovare în domeniul protejării monumentelor istorice din România, prin dezvoltarea unor mecanisme specializate și a unor instrumente de cooperare între instituțiile publice locale, IMM-uri, organizații neguvernamentale și proprietarii de patrimoniu. Investiția promovează ideea „prevenția este mai bună decât vindecarea” și urmărește prevenirea generării de deșeuri prin prelungirea vieții fondului

construit existent. Investiția propune crearea unui sistem - cadru de reglementare, infrastructură și personal de specialitate care să ofere inspecții periodice pentru monumente istorice, imobile susceptibile de a fi clasate și imobile aflate în zone de protecție sau zone construite protejate, să monitorizeze starea fizică a fondului construit istoric, să ofere servicii de reparare/întreținere și să realizeze rapoarte independente de inspecție profesională ca referință pentru proprietari și utilizatori pentru activități ulterioare de întreținere și conservare.

Jalon 110 - Laboratorul pentru testarea noilor materiale și soluții tehnologice pentru clădiri istorice este operațional.

PNRR CULTURA PE SCURT

Componenta 11 - Turism și Cultură

R3. Reforma sistemului de finanțare a sectorul cultural

În cadrul reformei se vor actualiza următoarele legi :

- Cadrul legislativ privind finanțarea nerambursabilă în cultură (Ordonanța Guvernului 51/1998);
- Finanțarea în domeniul audiovizualului în conformitate cu orientările comunitare;
- Legea privind Statutul lucrătorilor culturali.

Responsabil și Beneficiar: Ministerul Culturii

I5. Creșterea accesului la cultura în localitățile dezavantajate cultural

Investiția cuprinde:

- Un program de finanțare, derulat timp de 2 ani, într-un sistem de fonduri echivalente și în parteneriat cu autoritățile locale, pentru programe culturale, anuale sau multianuale, implementat la nivel local, în localități cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori.
- Un program-pilot pentru finanțarea proiectelor de educație prin cultură, beneficiarii finanțării fiind unități de învățământ din localități cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori. (Finanțarea sistemului de cupoane; valoarea voucherului: 20.000 euro; bugetul programului: 4 milioane de euro).

Responsabil și Beneficiar:

- Administrația Fondului Cultural Național

I6. Dezvoltarea unui sistem electronic pentru acordarea finanțărilor în cultură

- Investiția este adresată digitalizării organismelor de finanțare (dezvoltarea platformei unice de finanțare publică și a registrului național de finanțare culturală, digitalizarea tuturor proceselor legate de finanțare pentru cele două organisme centrale - Centrul Național al Cinematografiei și Administrația Națională Fondul Cultural - responsabil cu finanțarea culturală la nivel național)
- Înființarea la nivelul Ministerului Culturii a Registrului național al finanțărilor nerambursabile (similar cu RegAS - Registrul ajutoarelor de stat), ca instrument de monitorizare a accesului la finanțare, a nivelului de bugetare, a distribuției teritoriale a proiectelor etc., precum și transparența referitoare la cofinanțarea din mai multe surse

publice, va permite, de asemenea, crearea de politici publice bazate pe dovezi și monitorizarea continuă a dinamicii finanțării proiectului și a vitalității operatorilor care furnizează astfel de servicii.

Responsabili și Beneficiari:

- Ministerul Culturii
- Administrația Fondului Cultural Național
- Centrul Național al Cinematografiei

17. Accelerarea tranziției digitale a producției și distribuției de film

- Investiția va oferi finanțare pentru consolidarea capacității microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul producției și distribuției de filme, inclusiv filme cinematografice, de a se adapta la noul cadru legislativ al pieței unice digitale pentru a crea, promova și distribui noi produse și servicii inovatoare.
- Investiția unică vizează accelerarea tranziției digitale a companiilor de producție și distribuție de filme, inclusiv filme cinematografice, prin investiții în creșterea capacităților de producție digitală, distribuție, marketing și promovare, inclusiv tehnologii de arhivare digitală.
- Valoarea maximă pe proiect este de 100.000 de euro

Responsabil și Beneficiar:

- Ministerul Culturii

Componenta 5 - Valul Renovării

R1: Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente

Reforma se referă la elaborarea și adoptarea unei Metodologii de intervenție pentru abordarea non-invazivă a eficienței energetice în clădiri cu valoare istorică și arhitecturală

Responsabil și Beneficiar:

Ministerul Culturii

I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice

- **I4.a Susținerea eficienței energetice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice a clădirilor istorice**

Investiția cuprinde înființarea și dotarea unui laborator pentru analiză experimentală a materialelor și soluțiilor tehnologice pentru diferite tipuri de clădiri istorice, în cadrul Institutului Național al Patrimoniului. În cadrul acestuia va fi realizat un set de standarde și recomandări tehnice (ghiduri) cu privire la materialele și soluțiile tehnice - inclusiv prin digitalizare - care pot fi folosite pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice, în funcție de regiune, tradiție constructivă și caracteristici fizice.

- **I4.b Dezvoltarea aptitudinilor profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice**

Investiția se axează pe crearea unui centru de formare profesională în cadrul Institutului Național al Patrimoniului. Vor fi realizate cursuri de formare și dezvoltare profesională pe

baza a 2 scheme de certificare cu privire la proiectarea și realizarea intervențiilor și eficientizarea energetică a clădirilor istorice. Cursurile vor fi derulare prin două scheme de ajutor de stat.

- **I4.c Susținerea economiei circulare prin crearea unui centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale**

Investiția presupune înființarea și dotarea unui centru-pilot pentru demontarea, colectarea separată și sortarea materialelor istorice provenite din renovări și demolări ale clădirilor istorice. Materialele reparate vor fi refolosite în lucrările viitoare asupra clădirilor istorice, inclusiv cele finanțate prin această componentă. Dezvoltarea centrului se bazează pe principiile economiei circulare.

- **I4.d Susținerea economiei circulare prin asigurarea întreținerii regulate a clădirilor istorice**

Investiția urmărește crearea unui sistem - cadru de reglementare, infrastructură și personal de specialitate care să ofere inspecții periodice pentru monumente istorice, imobile susceptibile de a fi clasate și imobile aflate în zone de protecție sau zone construite protejate, să monitorizeze starea fizică a fondului construit istoric, să ofere servicii de reparare/întreținere și să realizeze rapoarte independente de inspecție profesională ca referință pentru proprietari și utilizatori pentru activități ulterioare de întreținere și conservare.

Responsabil și Beneficiar:

Ministerul Culturii, prin Institutul Național al Patrimoniului

MINISTRUL INTERIMAR AL CULTURII

Natalia-Elena INTOTERO

Exemplar nr. 1/2